

ITALIJA / PREDSEDNIKA VLADE JE ODLOČNO PODPRL MASSIMO D'ALEMA

Prodi za reformo socialne države Berlusconi pripravljen na dialog

Bertinotti opozarja na nevarnost vladne krize - Vlada in sindikati določili rokovnik

BRČKO / KARADŽIČEVI PRIVRŽENCI NAPADLI SFOR

Mednarodni alarm zaradi nemirov v BiH

TUZLA - Stanje v Bosni in Hercegovini, oziroma v Republiki srpski, je iz dneva v dan bolj napeto. Spor med privrženci Kadadžića in privrženci Biljane Plavšić, ki jo podpira mednarodna javnost, se je namreč zaostрил do skrajnosti, zajel psa je tudi mednarodne enotiza. V Brčkem je prišlo včeraj do nemirov, ko so enote Sforja hotele zasesti sedež policije, ki je bila v tem mestu na Karadžićevi strani. V zgodnjih jutranjih urah so demonstranti začeli izzivati Sforjeve nadzorne enote v bližini Brčkega mostu. Da bi se izognili spopadu so se Sforjevi vojaki umaknili. Mnogica jih je nato vse dopoldne obmetavala s ka-

menjem in steklenicami, ko pa so na oklepno vozilo vrgli molotovko, je Sfor odgovoril s solzilec in opozorilnimi strelji. Demonstranti so se nato končno razšli. Enote Sforja so morale proti srbskim demonstrantom v Brčkem včeraj uporabiti solzilec in opozorilne strele, piše v Sforjevem sporočilu za javnost.

Da je spor presegel krajevno raven potrjuje dejstvo, da je ameriški predsednik Clinton dejal, da »se morajo vse prizadete strani zavedati, da ne smejo izzivati mednarodnih sil.« Rуска vlada pa bo v Bosno in Hercegovino poslala posebnega odposlanca.

Na 11. strani

RIM - Romano Prodi je prešel v protiofenzivo. Potem ko je molcal med pocičnicami, je včeraj s pravim »rafalom« intervjuje opozoril, da je država pred odločilno preizkušnjo. Dodal je, da vlada tvega tudi krizo, vendar je reforma socialne države tak cilj, da se tveganju ne more izogniti.

Prodi je podprl Massimo D'Alema, vabilu na dialog pa se je odzval tudi lider Kartela svoboscin Silvio Berlusconi, ki je ponudil pogajanje o vsebini reforme, če se vlada obveže, da ne bo privijala davčnega vijaka. Tajnik SKP Fausto Bertinotti pa je posvaril premiera, da je nevarnost krize velika, če bo vlada vztrajala pri klestenju pokojnin in ne bo imela vprašanja dela in razvoja kot glavna temelja gospodarske politike.

Včeraj zvečer so so sindikati dogovorili z vlado za rokovnik o vprašanjih, ki jih bodo v prihodnjih dveh tednih preverjali pri tehničnih omizjih.

Iz Washingtona so medtem prispela predvidevanja Mednarodnega denarnega sklada, po katerih poleg Nemčije in Francije niti Italija ne bo v tem letu izpolnila maastrichtskega merila o največ treh odstotkih deficita na bruto domaći proizvod. Napoved je takoj zanikalo rimsko zakladno ministrstvo, ki je podčrtalo, da je gibanje javnih računov v prvih osmih mesecih v skladu s kriterijem o treh odstotkih.

Na 2. strani

Kmalu prenovitev tržaških bolnišnic

TRST - Tri tržaskе bolnišnice - glavna, kati-narska in Sartorio (Magdaleno bodo ukinili) - bo v kratkem zajel val prenovitve. Novosti je včeraj predstavil javnosti generalni direktor zavoda, ki od 1. januarja upravlja sistem javnih bolnišnic z novo, podjetniško logiko: ukinili bodo nekaj oddelkov in zmanjšali število postelj, obenem pa nudili kvalitetnejše storitve tistim, ki res potrebujejo zdravstveno pomoč v bolnišnicah, ki se bodo specializirale in prenovile.

Na 3. strani

Osem mrtvih v južnem Libanonu

BEJRUT - Stirje gverilci šiitskega gibanja Amal in stirje izraelski vojaki so včeraj umrli v spopadih v južnem Libanonu. Novico je objavila libanonska vojska, po kateri so gverilci napadli izraelsko patruljo v takoimenovanem varnostnem pasu. V napadu so bili stirje izraelski vojaki ubiti, 16 pa ranjenih. Nekaj ur prej so bili stirje gverilci ubiti v spopadu z enotami izraelske in libanonske vojske. Izraelska letala so po spopadih bombardirala oporišča hezbollahov v južnem Libanonu.

Dražje cestnine v Sloveniji

LJUBLJANA - V ponedeljek se bodo za 10 odstotkov podrazile cestnine na slovenskih avtocestah. Tako bo znasala cestnina za osebni avtomobil na avtocestnem odseku Sentilj - Maribor 90 SIT (doslej 80 SIT), cestnina na avtocesti Hoče-Arja vas bo stala 290 SIT (prej 270 SIT), na avtocesti Ljubljana - Divaca 410 SIT (prej 370 SIT), na odseku Dane - Divaca pa 50 SIT (doslej 45 SIT). Za uporabo gorenjske avtoceste Naklo - Ljubljana bo treba po novem plačati 150 SIT (prej 130 SIT), za uporabo hitre ceste Selo - Vrtojba pa 90 SIT (prej 80 SIT).

ALŽIRIJA

Bombni atentat sredi alžirske kazbe

ALZIR - Eksplozija je včeraj pretresla alžirsko kazbo, jedro starega mesta. Terjala je osem smrtnih žrtev in približno 50 ranjenih. Bomba je eksplodirala v bližini velike moseje, nedaleč od trznice, v času, ko se je tam kar gnetlo ljudi. Posledice atentata bi lahko bile še hujše, če bi atentatorjem uspelo vtihotapiti peklenski stroj na trznico. Fotografije prizorišča atentata so objavile tudi mednarodne agencije.

Kraška ohcet: po fantovski in dekliški danes podoknica

Zenin in nevesta sta sinoči po fantovski in dekliški se zadnjic zaplesala v »ledih stanu«. Danes pa je na vrsti podoknica, največje pričakovanje pa seveda velja za nedeljo, ko se bosta zenin in nevesta vzela.

Na 5. strani

DANES V PRIMORSKEM DNEVNIKU

Mattei žrtev atentata

Zaključki izvedencev, ki jih je imenovalo sodišče v Pavii, naj bi potrjevali, da je bil nekdanji predsednik Enija Enrico Mattei žrtev atentata in ne nesreče.

Stran 2

Regulacijski načrt: danes odločitev

Deželni odbor bo danes odločil o tržaskem regulacijskem načrtu. Občina zahteva, naj zavrne popravke deželne tehnične komisije.

Stran 3

Santin blatil Jakoba Ukmarja

V knjigi o Antoniu Santinu, ki prinaša pričevanja iz osebnega arhiva, je tudi izjava, s katero nekdanji tržaski škof blati slovenskega duhovnika Jakoba Ukmarja.

Stran 7

Folklor in lutke v Gorici

V Gorici se je sinoči začel 27. mednarodni festival folklornih skupin, predstavili pa su tudi lutkovni festival Alpe Jadran, ki bo v prvem tednu septembra.

Stran 10

Podpora športnikov za ZOI 2006

Na Koroskem so znani športniki podprli prizadevanja za skupno kandidaturo Koroske, Slovenije in FJK za organizacijo zimskih olimpijskih iger leta 2006.

Stran 12

RIM / PRED ZAČETKOM POGAJANJ ZA REFORMO SOCIALNE DRŽAVE

Romano Prodi prešel v protiofenzivo ob podpori tajnika DSL Massima D'Alema

Vlada tvega v tej bitki krizo, vendar gre za tveganje, ki se mu ne more izogniti - Dialog z opozicijo

RIM - Italija je pred odločilnim obdobjem. Če bo uspela reformirati socialno državo, bo naredila pomemben korak naprej in bo utrdila osnove za ekonomski zagon. Za ta rezultat je Romano Prodi pripravljen tvegati tudi vladno krizo.

Predsednik vlade, ki je med političnimi molcal in se ni vpletal v polemike o datumih, je včeraj prešel v protiofenzivo z intervjuji raznim časopisom. Njegov cilj je bil dokaj jasen: strniti vrste Olike, pritisniti na Stranko komunistične prenov, da ne bo postavljala preveč zaprek v pogajanjih o reformi welfare, obenem pa opozoriti tudi sindikate, da je ob reformi strukture socialnih izdatkov v igri usoda vlade. Prodi se namreč zaveda, da bo pogovor s SKP lažji, če bo dosegel s sindikati in delodajalci trden sporazum, ki ga bo nato parlament potrdil v njegovih bistvenih vsebinah.

Prodi je v intervjujih poudaril, da mora vlada sprejeti ta izziv in da je reforma socialne države nujno tveganje. Dodaja, da je mislil prav na to vprašanje, ko je v začetku poletja napovedal, da bo jezen »zelo trda«. »Nočem plašiti ljudi, vendar sedaj prehajamo k bistvu. Po polemikah v časopisih bomo sedaj presli k soočanju v parlamentu, torej k odločanju,« je menil premier in dodal, da je zaradi tega obdo-

bje odločilno. »Če nam uspe reforma, bodo naredili kakovostni skok. Nočem reci, da potem ne bomo imeli več problemov, ker nas bremenijo visoka državna zadolžitve, vendar lahko bomo začeli sejati to, kar smo prihranili,« je pojasnil. S sindikati je tudi omilil polemiko o datumu, do katerega naj bi dosegli sporazum. Po njegovem mnenju ni bistveno, da je sporazum dosežen 30. septembra, ko bo vlada predložila parlamentu osnutek finančnega zakona, bistveno pa je, da je reforma socialne države sestavni del finančnega zakona in da začne veljati s 1. januarjem prihodnjega leta. Najbližji oreh so seveda pokojnine, vendar »vsi se zavedamo, da je to most preko katerega moramo in ki ga ne moremo na noben način obiti«.

Druga sestavna poteza Prodi je ofenziva je bila ponudba dialoga z opozicijo. V intervjuju za tednik Panorama je predsednik vlade napovedal, da bo v kratkem povabil na kosilo liderja Kartela svobodnjakov Silvia Berlusconi in da bo vabilo naslovljeno tudi predsedniku Nacionalnega zavezništva Gianfrancu Finiju ter Krščanskodemokratskega centra Pierferdinandu Casiniju. »Mislim, da je v demokratični državi prozorna in odkrita izmenjava mnenj med predsednikom vlade in voditeljem

opozicije nekaj normalnega in tudi koristnega,« je dejal Prodi in dodal, da ne misli na zakulisne dogovore za reformo welfare, ampak na prozorno izmenjavo mnenj. To bi po Prodi jevali ocenilo omogočilo tako vladi kot opoziciji, da boljše opravi svoje delo.

Prodi jevala ponudba je izzvala precej ugibanj v Kartelu svobodnjakov, dokler ni Silvio Berlusconi sprejel ponujeno roko in pozitivno ocenil dejstvo, da ga vlada vabi na dialog. Dodal je, da bi bil »Kartel pripravljen na pogajanja o paketu ukrepov za reformo socialne države, če bi se vlada obvezala, da ne bo več privijala davčnega vijaka«. Skratka Kartel bi ob razhajanju med vlado in SKP podprl Romana Prodi, morda v upanju, da bi po reformi socialne države pospešil vladno krizo.

Včeraj jutraj se je predsednik vlade sestal tudi s tajnikom Demokratske stranke levice Massimo D'Alema, s katerim je razčlenil vse bistvene probleme, s katerimi se bosta morala spoprijeti večina in vlada. Tajnik DSL je podprl premiera tako v oceni, da je treba doseči dogovor o socialni državi cimprej, kot v tezi, da mora biti reforma predvsem sad dogovora vlade s sindikati in delodajalci, medtem ko mora politika v tem primeru ostati

v drugem planu. Očitno je bil tudi to pritisk na Stranko komunistične prenov, ki napoveduje ostra stališča.

»Naj kar trobijo s svojimi trobentami, mi bomo pritrkavali s svojimi zvonovi,« je Prodi zavrnil Nerio Nesi, ki v SKP vodi gospodarsko politiko. Ocenil je, da je vzdusje »napeto«, vendar menil, da je Prodi jevala pripravljenost na daljše pogajanje pozitivna. O nevarnosti vladne krize je govoril tudi tajnik SKP Fausto Bertinotti, ki je poudaril, da »ne bomo sprejeli, da bi vlada oklestila pokojnine po dolgem pogajanju o reformi socialne države«. Dodal je, da si bodo vlada, sindikati in politične stranke morale vzeti ves čas, ki bo potreben, za »resnično reformo socialne države, s katero bosta imela delo in razvoj središčno vlogo v vladnem programu«.

V tem vzdusju se je včeraj zvečer na predsedstvu vlade začelo srečanje med predstavniki vlade in sindikatov, da bi določili rokovnik pogajanj. »Situacija je zapletena, vendar moramo se izogniti nevarnosti vladne krize, ki bi bila škodljiva za vse državljane,« je menil tajnik Uil Pietro Larizza, medtem ko je tajnik Cgil Sergio Cofferati v intervjuju za Unità poudaril, da je potreben celovit dogovor, ki bo vključeval vse aspekte socialne države.

Manj odpuščanja v industriji, več pa v državnih podjetjih

RIM - Medtem ko se stopnja zaposelnosti v veliki industriji skoraj nezna, pa vendar viša, so sindikati napovedali vojno poskusom krčenja osebja v okviru preustroja Državnih železnic, Poste, Enela in se nekaterih državnih podjetij, kjer naj bi bilo skupaj kar 80 tisoč odvečnih zaposlenih. Samo pri Državnih železnicah naj bi presežek delovne sile znašal 32 tisoč zaposlenih, ceprav je sef osebja Celli številko zanimal. Sindikat CGIL je zahteval nujno srečanje z vlado, medtem ko stojevodje samostojnega sindikata Comu ze grozijo s »trdimi« stavkami.

V zameno se, kot rečeno, zaposelnost v velikih industrijskih podjetjih rahlo dviguje. Maja je prišlo do četrtega zaporednega zvišanja za desetinko odstotka v primerjavi z mesecem prej, vendar ostaja stopnja rasti v primerjavi z enakim lanskim mesecem se naprej negativna (-3,5%). Podatki, ki jih je včeraj objavil Istat, so pomembni predvsem zato, ker potrjujejo postopno omejevanje izločanja zaposlenih iz proizvodnega sistema: januarja se je zaposelnost v primerjavi z letom prej znižala za 3,9, maja pa le se za 3,5 odstotka. Zmanjšala se je tudi uporaba dopolnilne blaginje, in sicer za kar 65,6 odstotka v primerjavi z majem 1996, medtem ko je povprečno znižanje v prvih petih mesecih leta znašalo 47,8 odstotka.

SODSTVO / POLEMIKE OKROG TIMA

Rea proti Borrelliju glede Di Pietrovega odstopa

MILAN - Eleuterio Rea, ki je svojčas bil poveljnik milanskih mestnih redarjev in prijatelj Antonia Di Pietra, trdi, da je milanski državni pravdnik Francesco Saverio Borrelli preprical »Tonina«, da je izstopil iz sodstva, saj bi sicer »okostnjaki v Di Pietrovi omari« lahko resno ogrozili milanski preiskovalni tim. Borrelli je takoj demantiral intervju Eleuteria Rea, ki ga objavljajo v današnjem izvodu tednika Panorama.

Ze dalj časa je znano, da so Di Pietrovi »okostnjaki« stomilijonsko brezobrestno posojilo, vrh milanskega tima pa naj bi se bal, da bi inspektorji pravosodnega ministrstva lahko odkrili to sicer formalno neoporečno, a v bistvu zelo vprasljivo Di Pietrovo

potezo, kar bi resno omajalo ugled vsega preiskovalnega poola, trdi Eleuterio Rea. Sam Di Pietro naj bi poklical na sodnijo »svojega nekdanjega prijatelja Reo in mu svetoval, naj molci glede zadeve o posojilu; to naj bi izvedel Borrelli in temu naj bi sledil izstop Di Pietra iz sodstva.

Rei je takoj odgovoril Borrelli: »Nikoli nisem razumel pravih razlogov, zakaj je Di Pietro izstopil iz sodstva,« prvi prvi državni pravdnik; očitno mu torej ni sam svetoval, naj izstopi iz sodstva. Borrelli trdi, da je celo očital Di Pietru »dezertersko«, ker je pustil državno pravdnistvo prav v trenutku, ko je preiskava nevarno merila v smer umazanih poslov Silvia Berlusconi.

RIM / 35 LET PO TRAGEDIJI PRI MILANU

Enrico Mattei naj bi bil žrtev bombnega atentata

Do takih zaključkov naj bi bili prišli izvedenci - Svojci Matteia so bili vedno prepričani, da je bil umorjen

RIM - Tri preiskave so se zaključile z arhiviranjem, sedanja, četrta, pa bo morda le razkrila skrivnost o smrti nekdanjega predsednika Enija Enrica Matteia, čeprav njegovi sorodniki ze od vsega začetka niso imeli dvomov in so trdili, da je bil umorjen. Trditve o atentatu namreč sedaj potrjujejo izsledki izvedencev, ki so znova pregledali ostanke trupla Matteia in druge predmete: letalo, v katerem je 27. oktobra 1962 našel smrt skupaj s pilotom Imeriom Bertuzzijem ter ameriskim casnikarjem Williamom McHalejem, je raznesel peklenski stroj ze med poletom in ne drži, da je eksplodiralo po strmoglavljenju. »Odkrili so toplo vodo«, je bil kratek komentar casnikarja Giorgia Pisanoja, sicer bivšega parlamentarca MSI, o zaključkih izvedencev. Pisano je bil med prvimi, ki je prišel na kraj nesreče in je ze tedaj govoril o atentatu. Tamkaj je bila namreč vrsta nizkih dreves in ce bi letalo eksplodiralo na tleh, bi jih dobe-

sedno odneslo, padel pa ni niti list. Poleg tega mu je neki tamkajšnji kmet dejal, da je videl eksplozijo v zraku, a kasneje so kmetu »zavezali jezik«, zgradili so mu cesto do hiše in se je pridružil uradni verziji.

Prvo preiskava, ki jo je odredil tedanji obrambni minister Giulio Andreotti takoj po tragediji, je trajala pet mesecev, zaključila pa se je z ugotovitvijo, da je letalo strmoglavilo in eksplodiralo po padcu na tla. Zatem je Enricov brat Italo vložil prijavo proti neznanecem, dolžil jih je atentata, a tudi ta preiskava se je leta 1966 končala z arhiviranjem. Isto usodo je doletela tudi tretja preiskava (junija 1974). Italo Mattei naj bi zatem opustil svoja prizadevanja po iskanju resnice iz bojazni, da se tudi njemu kaj pripeti. Se najbolj vztrajna sta bila nečaka Rosangela in Angelo. Leta 1994 je Rosangela javnemu tožilcu iz Pavie Vincenzu Calii izročila delček letala, ki ga je njen oče dolga leta skrival, »ker se nismo

več bali nekega vplivnega političnega veljaka«. O domnevnih odgovornostih »do nedavnega zelo vplivnega politika in nekega predstavnika visoke zasebne finance« je govoril tudi Angelo, ki je trdil, da »bi se bil njegov stric moral tedaj srečati z Johnom Kennedyjem v zvezi z dogovorom z mednarodnimi naftnimi družbami, s čimer bi se tudi končala vojna "sedmih sester". Angelo je se povedal, da je od Enija leta 1978 dobil tri milijarde lir odškodnine.

Na vsak način sorodniki niso preveč zgovorni, kot bi se res bali, da jim kdo streže po življenju (Rosangela je prepričana, da ima telefon pod kontrolo). Bojazen morda ni neutemeljena, saj se pred leti izgubila vsakršna sled za casnikarjem Tulliom De Mauirom, ki se je ukvarjal z Matteiovo smrtjo. O primeru Mattei je v svoji knjigi, ki je izšla leta 1994, govoril tudi skesanec Tommaso Buscetta. Zapisal je, da je smrtno obsodbo izrekla sicilská mafija

na zahtevo ameriske Cose nostre, ker je ustanovitelj Enija bil v napoto mednarodni naftni politiki. Novembra 1994 so objavili tudi tajne dokumente National Security Councila, v katerih je pisalo, da »je aktivnost Matteia zagotovila Italiji vlogo protagonista, na katero so ZDA gledale z nezaupanjem«.

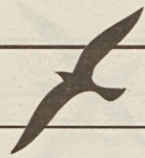
»Primer Mattei« je prišel spet v ospredje 22. maja 1995, ko se je državno pravdnistvo iz Pavie odločilo, da znova odpre grob bivšega predsednika Enija. Izvedencem je poverilo nalogo, naj preverijo, ali je smrt morebiti povzročila eksplozija. Sedaj gre delo izvedencev proti koncu. Vincenzo Calia včeraj ni hotel komentirati casnikarskih vesti, ceš da so izvedenci potrdili hipotezo o atentatu. V Pavii pravijo, da so zaključki izvedencev, ki pa jih v celoti niso se predstavili, le del bolj zapletene preiskave. Odločno pa so zanimali povezavo med preiskavo in Buscettovimi izjavami izpred treh let.

ZADRUŽNA KRASKA BANKA Zadruga z.o.z. TRST	28. AVGUST 1997	v LIRAH	
	valuta	nakupni	prodajni
	ameriški dolar	1760,00	1795,00
	nemška marka	966,00	986,00
	funt šterling	2829,00	2884,00
	švicarski frank	1166,00	1196,00
	belgijski frank	46,24	48,24
	francoski frank	285,00	295,00
	danska krona	251,00	261,00
	norveška krona	231,00	241,00
	švedska krona	219,00	229,00
	kanadski dolar	1258,00	1298,00
	portugalski eskudo	9,11	10,01
	nizozemski gulden	852,00	877,00
	avstrijski šilling	136,200	140,70
	španska pezeta	11,04	12,14
	grška drahma	5,91	6,71
	irski šterling	2566,00	2646,00
	japonski jen	14,47	15,37
	avstralski dolar	1262,00	1332,00
	madžarski florint	8,75	11,50
	hrvaška kuna	230,00	280,00
	slovenski tolar	10,30	10,70

KMEČKA BANKA - GORICA			
28. AVGUST 1997	v LIRAH		
valuta	nakupni	prodajni	
ameriški dolar	1750,00	1786,00	
nemška marka	968,00	986,00	
francoski frank	285,00	295,00	
nizozemski gulden	852,00	877,00	
belgijski frank	46,51	48,31	
funt šterling	2807,00	2887,00	
irski šterling	2568,00	2663,00	
danska krona	252,00	262,00	
grška drahma	6,02	6,62	
kanadski dolar	1255,00	1290,00	
švicarski frank	1169,00	1194,00	
avstrijski šilling	136,36	140,86	
slovenski tolar	10,30	10,60	

MILANSKI DEVIZNI TRG			
28. AVGUST 1997	v LIRAH		
valuta	povprečni		
ameriški dolar	1763,100		
EKU	1921,430		
nemška marka	977,600		
francoski frank	290,410		
funt šterling	2842,650		
nizozemski gulden	867,880		
belgijski frank	47,351		
španska pezeta	11,570		
danska krona	256,770		
irski šterling	2601,630		
grška drahma	6,220		
portugalski eskudo	9,633		
kanadski dolar	1270,060		
japonski jen	14,845		
švicarski frank	1182,970		
avstrijski šilling	138,910		
norveška krona	236,340		
švedska krona	224,910		
finska marka	325,960		

MILANSKI BORZNI TRG					
28. AVGUST 1997	INDEKS MIB-30: -0,67				
delnica	cena	var. %	delnica	cena	var. %
Alleanza Ass.	14.557	+0,71	Mediolanum	21.434	-1,23
Bca Comit	4.361	+1,25	Montedison	1.080	-1,00
Bca di Roma	1.566	+0,38	Parmalat	2.674	+0,71
Bca Fideuram	6.026	+0,92	Pirelli Spa	4.631	-0,72
Benetton	25.719	-1,21	Ras	14.906	+0,30
Credit	3.614	+0,64	Rolo	22.007	-0,38
Edison	8.167	-0,12	Saipem	8.433	-0,84
Eni	9.847	-1,54	San Paolo To	12.342	-0,91
Fiat	5.491	-0,93	Sirti	9.378	-0,42
Generali	37.195	+0,53	TIM	5.724	-1,08
Imi	16.301	+0,35	Telecom Ita	10.304	-1,11
Ina	2.559	-0,27			
Italgas	5.358	-0,33			
La Fondiaria	8.898	-0,21			
Mediaset	7.587	+0,19			
Mediobanca	11.405	+0,88			

URBANISTIKA / DEŽELNI ODBOR

Danes odločitev o regulacijskem načrtu

Včeraj srečanje tržaških upraviteljev z deželnimi odborniki

TRST - Deželni odbor bi moral danes odločiti o tržaskem regulacijskem načrtu. Na mizi bo imel dve možnosti: odobriti načrt, ki ga je aprila letos sprejel tržaski občinski svet, ali pa upoštevati popravke, ki jih je julija iznesel deželni tehnični odbor, zaradi katerih se je zadnje dni razplamtela v mestnih političnih in gospodarskih krogih poletno vroča polemika. Občinski može in gospodarstveniki ostro nasprotujejo popravkom, ker bi po njihovem mnenju onemogočili razvoj mesta in kraske okolice. V zadnjih dneh so pisali vrsto pisem na deželo in zahtevali srečanja z deželnimi upravitelji, da bi jim predocili lastne zahteve. V okviru teh »prizadevanj« za ohranitev neokrnjenega regulacijskega načrta so se včeraj zupani Illy, podzupan Damiani in odbornica za urbanistiko Barduzijeva srečali s tržaskimi člani deželnega odbora Deganom (L.S.), De Gioio (Italijanski socialisti) in Tanfanijem (Italijanska prenova). Pozvali so jih, naj se zavzamejo »za Trst« in naj branijo interese mesta. Občinski može so od njih nadalje zahtevali, naj - v primeru, da bi deželni odbor odobril popravke tehničnega odbora - iz protesta izstopijo iz odbora.

Trije odborniki, ki so se nato sestali tudi s predsedniki svetovalskih skupin v tržaskem občinskem svetu, so mestne upravitelje spomnili, da so že na seji deželnega odbora 8. avgusta opozorili na neumestnost popravkov, ki bi v brk spopostovanju občinske avtonomije hudo obremenili mesto. Degan, De Gioia in Tanfani so vsekakor zagotovili, da bodo nadaljevali svojo »borbo« v bran tržaskih interesov, ni pa znano, ali bodo - v primeru negativne odločitve deželne uprave - tudi res izstopili. To bo jasno šele danes, po seji deželnega odbora.

Tudi včeraj smo bili priča

pravcati poplavi različnih mnenj in stališč o spornem vprašanju regulacijskega načrta. Tako so Kmečka zveza, Zveza neposrednih obdelovalcev in Združenje kmetovalcev pisale pismo predsedniku deželnega odbora Cruderju in deželnemu odborniku za kmetijstvo Gottardu, v katerem izrazajo svojo zaskrbljenost zaradi cele vrste vinkulacij, ki jih predlaga dokument deželnega tehničnega odbora. Slednje ne upoštevajo potreb po razvoju posameznih kmetijskih dejavnosti in tudi se dodatno omejujejo razvojne možnosti v območjih nastajajočega kraskega parka. Zato zahtevajo, naj deželni odbor popolnoma zavrne predloge tehničnega odbora, ki se nanašajo na kmetijska območja, zaprosili pa so tudi za srečanje z deželnimi upravitelji.

Pokrajinski tajnik Demokratske stranke levice Stelio Spadaro je v svoji izjavi poudaril, da vprašanje tržaskega regulacijskega načrta zadeva splošne teritorialne okvire: krajevnim upravam je dana naloga, da po lastnih potrebah izdelajo svoje razvojne načrte, dežela in njeni tehnični organi pa morajo preveriti, ali tiste norme zadoščajo obstoječim zakonskim določilom. Spadaro zahteva, naj deželni odbor sprejme regulacijski načrt tržaskega občinskega sveta. Če obstajajo v njem tehnične napake, jih gre, seveda, odpraviti, ne gre pa spreminjati bistvenih točk načrta z drugimi alternativnimi.

Deželna svetovalca Stranke komunistične prenove Monfalcon in Antonaz sta naslovlila na predsednika deželnega odbora Cruderja vprašanje, v katerem uvodoma ugotavljata, da ugovori deželne tehničnega odbora izboljšujejo regulacijski načrt, ki ga je izglasoval tržaski občinski svet, od predsednika pa želita izvedeti, ali bo lahko deželna uprava izrekla o tem

vprašanju objektivno mnenje, ne da bi se ozirala na vsakovrstne pritiske in polemike, ki jih je izzvala ta zadeva v tržaskih političnih in gospodarskih krogih.

Lista za Trst je izkoristila priložnost, da je že spet spomnila na zahtevo po popolni finančni in upravni avtonomiji Trsta v deželnem okviru. Listarji torej ne morejo iz lastne kože in nadaljujejo s tarnanjem o Trstu, ki naj bi bil deželna Pepelka. V svojem tiskovnem sporočilu je namreč LpT zapisala, da je že nekdanji listarski zupan Staffieri opozoril, da so določila deželnega urbanističnega načrta, ki ga je pred leti odobrila dežela,

pisana na kožo manjših furlanskih mest in s povsem neustrezna mestu z več kot 200 tisoč prebivalci.

V afero so se vključili tudi Zeleni. Občinski svetovalac Russignan je v svoji izjavi razčlenil bogato »zgodovino« regulacijskega načrta z zagotovili občinskih odbornikov, čes da naj bi bil po mnenju deželnih tehnikov v skladu z obstoječimi normami, kar pa naj bi ne odgovarjalo resnici. Spomnil se je, kako je občinski odbor zavrnil vse predloge, ki naj bi izboljšali načrt. Sedaj pa se občinski može hujujejo, ker je tehnični organ postavil pod vprašaj zakonitost načrta.

Poség SDGZ pri deželnih organih

Slovensko deželno gospodarsko združenje je kot stanovska organizacija, ki zastopa razne sektorje podjetnikov, dejavnih v Trstu in na Krasu, zavzelo stališče glede možnosti, da bi Deželni odbor sprejel pripombe Deželnega tehničnega urada k regulacijskemu načrtu tržaskе občine. S sorodnima obrtnima organizacijama Confartigianato in CNA je naslovlilo skupno prošnjo na deželnega odbornika za obrt Sonega, samostojno pa na deželne odbornika za trgovino in turizem Tanfanija, s priporočilom obema pristojnima odbornikom, naj si prizadevata za odobritev variante regulacijskega načrta, ki jo je opredelila sama Občina, v celoti in brez sprememb, ki jih predlaga deželni tehnični organ.

Sprejem teh sprememb bi namreč zelo škodoval razne gospodarske dejavnosti: od gradbeništva, ki je pravi motor in neobhodni pogoj za razvoj ostalih dejavnosti, in obrtništva (obrtne cone na Krasu) do trgovine in turističnih dejavnosti, ki so predvidene v »cenzuriranih« predelih mesta, nabrežja in kraske planote. Takšna izbira bi izničila številne pozitivne znake ter splošna prizadevanja gospodarskih sil in drugih institucij za nov, ne le gospodarski preporod Trsta. Prav tako bi skazila novo vzdušje zaupanja kraskega prebivalstva do oblasti glede tematik, ki so povezane z nastankom Kraskega parka in potrebami po zaščiti okolja ter možnostmi za bodoči razvoj vseh tradicionalnih gospodarskih dejavnosti (kmetijstvo, obrt, turizem) na Krasu.

ZDRAVSTVO / JAVNA PREDSTAVITEV

Načrt za posodobitev bolnišnic: manj postelj, več storitev

TRST - Sistem tržaskih bolnišnic bo v kratkem doživel temeljit preustroj, potem ko se že več let spopada z raznovrstnimi težavami: bolnišniški zavod »Ospedali riuniti«, ki so ga ustanovili 1. januarja letos v okviru reorganizacije zdravstvenih ustanov v pokrajini, je namreč predstavljal svoj srednjeročni strateški načrt, v katerem je vodstvo zavoda skušalo predvsem priti naproti konkretnim problemom bolnikov z boljšimi storitvami, obenem pa zmanjšati stroške. Včeraj je glavni direktor bolnišniškega zavoda Gino Tosolini na tiskovni konferenci podrobno predstavil svoj program.

Prvi korak v izdelavi načrta, je povedal dr. Tosolini, je bilo preverjanje sedanjega stanja v starih tržaskih bolnišnicah. Potem ko je vodstvo zavoda izvedlo načrt, ga je predstavilo operaterjem na zdravstvenem področju (zdravnikom, bolničarjem in upraviteljem), sindikatom, zupanom tržaskе pokrajine in Organizaciji za zaščito državljanov, s katerimi je trenutno v fazi pogajanj. Ob koncu leta pa ga bodo začeli konkretno uresničevati. Uvodoma je bil načrt mišljen za rok petih let, medtem ko so ga potem na podlagi deželnega zakona omejili na tri. Poleg tega bo zavod vsako leto decembra predstavil še podrobnejši operativni enoletni načrt.

Glavni cilj načrta je zmanjšati število postelj in sprejemov v bolnišnicah, obenem pa izboljšati storitve v prid bolnikom. Pri ocenjevanju zdravstvenega stanja v Trstu so ugotovili, da je ena četrtina prebivalcev nad petinšestdesetim

Pri Katinari bodo namestili nove oddelke

letom starosti, visok odstotek pa nad osemdesetim letom. Sprejemanje bolnikov v bolnišnico je od tri do pet odstotkov nad državnim in deželnim povprečjem, in to tudi v primerih, ko bi bila možna kaka drugačna rešitev, saj menijo, da je celo 40 odst. vseh sprejemov - ne potrebnih, oz. da bi probleme lahko rešili na drugačen način, z manjšim številom stroškov. Skozi tržaskе bolnišnice gre vsako leto ena četrtina prebivalstva. Bolniške postelje, ki jih je danes v glavni bolnišnici, na Katinari in v Santoriju pod Trstenikom skupno 1.615, bodo zmanjšali na 1.409.

Na včerajšnji konferenci so tudi potrdili dokončno ukinitve bolnišnice pri Magdaleni, medtem ko bodo preuredili organizacijo ostalih treh: »stara« glavna bolnišnica bo postala bolnišnica prve stopnje z nadaljnjim razvojem ambula-

torijev in day-hospitala; bolnišnica na Katinari se bo bolj usmerila v specializacijo; bolnišnica Santorija pa bo namenjena rehabilitaciji in zdravljenju v daljših obdobjih.

Letne stroške bolnišnic, ki znašajo sedaj 270 milijard lir, bodo zmanjšali na 240. Posebej bo 70 milijard namenjenih popravilom raznih oddelkov v glavni in katinarski bolnišnici, ki se bodo začela že v prvi polovici septembra. Poleg tega bodo uknili 4. in 5. zdravniški oddelek, kirurški univerzitetni oddelek in enega od dveh oddelkov za dermatologijo. Prva pomoč pa bo odslej imela dva sedeža, v glavni in katinarski bolnišnici, medtem ko je bila doslej samo na katinarski. V bližnji prihodnosti bodo tudi zmanjšali število osebja ter ga skušali cimbolj motivirati in vključiti v skupen načrt dela.

INDUSTRIJA / PO POSVETOVANJU Z VLADO

Telital potrdil prevzem Seleca

V Pordenonu bodo namesto televizorjev izdelovali telefone

TRST, PORDENON - Znamka Seleco najbrž ne bo preživela, proizvodne naprave pa bodo prešle v tržasko roko, tako da bodo delovna mesta v glavnem rešena. Po osmih mesecih agonije z ustavitvijo proizvodnje in kar treh stečajih se kriza pordenonske elektronske industrije blizu h koncu, saj je bil dosežen za prodajo podjetja. Kupec je dinamična tržaska družba Telital, katere večinski lastnik je družba Riello iz Vicenze, proizvaja pa prenosno telefonijo za znamke Tim, Alcatel, Spal, Olivetti, Swatch in se za mnoge druge. Letos naj bi pri Telitalu ustvarili nekaj več kot 200 milijard lir prometa.

Vest o »dosegi« sporazuma o operaciji je po vrnitvi iz Rima, kjer se je mudil v palaci Chigi, oznanil pooblaščen upravitelj Telitala Massimo Zanzi, ki je pri vladi očitno dobil zagotovilo, da bo v operaciji posegla tudi Gepi, finančna družba ministrstva za industrijo. Načrt za operacijo bodo v torek, 2. septembra predstavili sindikatom, Deželi in stečajni upravi, deželni odbor pa naj bi se o zadevi izrekel 5. septembra. Zanzi je ob vrnitvi iz Rima potrdil, da se Telital zanima le za industrijske naprave, ne pa tudi za znamko Seleco, in da namerava v

prilagoditev industrijskih naprav obrata v Vallenoncellu investirati 30 milijard lir. Seleco je namreč tam proizvajal televizorje, Telital pa namerava izdelovati mobilne telefone. Dobre novice je Zanzi posredoval tudi za zaposlitev, saj je napovedal, da bodo poiskali zaposlitev za okrog 350 oseb, čeprav ni hotel govoriti o časovnih rokih. Del odvečne delovne sile bi utegnili najti zaposlitev v Seleco Italtel Multimedia, veji, ki se je rodila za razvoj in proizvodnjo multimedij-skih proizvodov za profesionalne in gospodinjne potrebe. Zanj se zelo zanima tudi kanadski velikan Semi-Tec, ki je lastnik svetovno znanih znamk, kot so Singer, Akai in Sansui. Seleco ima v Multimedia 33-odstotni delež, za katerega ponujajo tuji interesi stečajnim upraviteljem okrog osem milijard lir.

Tržaski Telital, ki že proizvaja mobilne telefone »tacs« in »gsm«, je pripravljen tudi na proizvodnjo terminalov za prenosno telefonijo »dect« (nov mestni telefon) in »dcs 1800«, ki čaka le na tretjega upravljalca mobilne telefonije, potem ko bo izbran na natečaju. Takoj nato bo stekla proizvodnja, ki bo se pospela rast tržaskеga podjetja.

SDGZ / TRIESTE CITY CLUB 97

Trgovci, obrtniki in gostnci se lahko še vpišejo v klub

TRST - Slovensko deželno gospodarsko združenje vabi zainteresirane trgovce in gostince, naj se vključijo v akcijo Trieste City Club '97. Po lanskem prvi in poskusni izvedbi so promocijsko pobudo, pri kateri sodelujejo vsa tržaska trgovska združenja (tudi SDGZ), letos se obogatili in osvežili. Organizator akcije, odbor »Trieste Commercio e Sviluppo«, bo s finančno podporo Trgovinske zbornice Trst in s prispevki sponzorjev posvetil posebno pozornost tudi krajevnim odjemalcem, poleg običajne skrbi za kupce iz sosednjih držav.

Med splošnimi storitvami je predvideno: tajništvo za klijente, ugodnosti pri parkiranju, tax-free, enotni tečaj menjave, konvencije s hoteli in restavracijami, popusti pri ogledu razstav in muzejev. Možni so skupni oglasi obratov v krajevnih, slovenskih in hrvaških medijih. Uveden je bil prevoz s posebnimi avtobusi iz Hr-

vaske in iz turističnih centrov Lignano in Bibione. Da ne govorimo o natečaju in nagradah za kupce, ki bodo letos posebno stilne in bogate.

Interesente bodo z novostmi in podrobnostmi seznanili predstavniki agencij, ki skrbijo za pridobivanje novih članov, in sicer: Multimedia (tel. 311777), Multiservice (tel. 767646) in Charisma Promotion (0336-917980). Pri akciji lahko sodelujejo vsa trgovska in tudi obrtna podjetja, ki se ukvarjajo s prodajo, poleg seveda gostinskih obratov.

Operaterji, ki se niso sodelovali pri pobudi, so posebej vabljeni, naj se priključijo še letos in to čimprej, saj redni rok za prijave zapade prav konec meseca. Zato vabimo klicevalce, naj pohitijo in klicejave navedene agencije. Za vse informacije sta na voljo tajništvo organizacije Trieste City Club (tel. 369609) in seveda organizacijsko tajništvo SDGZ (tel. 362949).

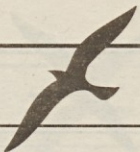
NOVICE

Videm glavno mesto? Umakniti »Koristne strani«!

TRST - Podzupan Roberto Damiani zahteva od izdajatelja »Koristnih strani«, naj umakne iz prodaje publikacijo zaradi vrste netočnosti, med katerimi je vsekakor najhujsa ta, da so pripisali Vidmu vlogo glavnega mesta Furlanije-Juljske krajine. Vodic oz. posebni telefonski imenik družbe Sorit, ki spada v grupacijo Mondadori, so predstavili javnosti šele prejšnji teden.

V Savudriji se začneja seminar iz morske biologije

TRST - Kot že približno desetletje, prireja tržaska univerza tudi letos enotedenski seminar iz pomorske biologije v Savudriji v hrvaški Istri. Zacel se bo v ponedeljek, 1. septembra in bo trajal do vključno sobote, 6. t.m., udeležili pa se ga bodo prostovoljci iz vrst studentov hidrobiologije in riboslovja. V preteklih letih so se staza poleg italijanskih udeleževali tudi hrvaški in slovenski študentje, ki so bili vpisani na tržasko univerzo, letos pa bodo prvič, čeprav neformalno, sodelovali tudi študentje univerz v Ljubljani, Zagrebu in Celovcu. Skupaj bo na stazu okrog 20 študentov, ki jih bodo vodili docenti in tutorji. Pri organizaciji nekaterih spreminjanih pobud sodelujeta tudi krožek za istrsko-benesko kulturo Istria iz Trsta in turistična ustanova Savudrije. Prireditelji od nekajdnevnega strokovnega staza seveda ne pričakujejo posebnih znanstvenih rezultatov, vendar poudarjajo, da pomeni korak v prizadevanjih za skupno organizirano varstvo Jadrana v naslednjih desetletjih. Povrhu pa lahko pomaga pospešiti tudi uresničevanje načrtov za akademijo kulture Jadrana in Sredozemlja, ki naj bi nastala v tem delu Istre.

DEVIN-NABREŽINA

Priprave strank na občinske volitve

Dokončna odločitev prihodnjo sredo?

Kljub temu, da so občinske volitve v devinsko-nabrežinski občini že skoraj pred vrati, vlada med političnimi strankami se vedno največja zmeda. Tocen datum volitev sicer se ni določen, saj bi lahko bile tako neke polovico novembra kot tudi spomladi, ko bi se jih lahko združilo z deželni, kar bi verjetno davkoplacevalcem tudi prihranilo kakšno liro.

Na sredinem sestanku, na katerem so bile prisotne politične sile sedanjega zavezništva, sedanjí zupan ter kandidat Giorgio Ret, v bistvu ni bilo velikih novosti. Načelno nihče ne nasprotuje Retu, tako SSK kot Komunistična prenova pa ob enem vzporedno iščeta alternativno ime. V tem smislu je SSK prosila za bilateralne sestanke z vsako posamezno stranko, v njenih

vrstah pa se se vedno razmišlja slovenskem kandidatu. Komunistična prenova priznava pomanjkanje stvarnih in močnih kandidatnih imen, zaradi tega pa je sklicala srečanje s svojimi člani in somišljeniki, ki bo v ponedeljek zvečer v nabrežinski gostilni »Pri Klopeu«. Kot povedano, se Ljudska stranka in DSL strinjata s Retovo kandidaturo in torej že izpopolnjujeta okviren upravni program.

Naslednji »summit« je predviden za naslednjo sredo, med bazo posameznih strank pa je slišati precej nejevolje. Retu marsikdo očita, da ne pozna občinske stvarnosti kot tudi občani ne poznajo njega. Vse stranke so si edine ob trditvi, da bi bila ponovna kandidatura Depangherja najboljša in obče sprejeta rešitev, ki pa jo je sam zupan že pred

časom odločno odklonil.

Ze danes je jasno, da bodo stranke, mimo več ali manj skupnega zupanskega kandidata, predstavile samostojne kandidatne liste za občinski svet, kar pomeni, da ne bomo več videli enotne liste »Skupaj - Insieme«. Letošnje občinske volitve bodo, z razliko od prejšnjih, potekale v dveh krogih.

V drugem krogu se bo izbiralo med prvouvrščenima zupanskima kandidatom. Popolna razdrobljenost bi lahko torej resno ogrozila zmago, saj ne smemo pozabiti, da je po zadnjih podatkih prva politična sila v občini Alleanza nazionale, medtem ko je Forza Italia tretja (druga je DSL). Skoda da bi nas politična razkropljenost ponovno (glej Milje) stala občinsko upravo.

POBUDE TRŽAŠKE POKRAJINE

Včeraj otvoritev razstave o lamaitiskih plesih

Potujoče lutkovne uprizoritve v mestu in po vaseh

Z otvoritvijo fotografske razstave o lamaitiskih obrednih plesih, ki bo na ogled v Studiu Tommaseo vse do 14. septembra, se je včeraj začela serija kulturnih pobud Tržaške pokrajine pod geslom »Prvinciassieme« (Skupaj s Pokrajino). Danes bo ob 11. uri, v avditoriju (paviljon E1) raziskovalnega sre-

disca Area pri Padricah, na vrsti otvoritev razstave avantgardne umetnosti »Realfictions: natura naturans 2«.

Razstava, ki jo organizira Skupina 78 - International Contemporary art, prikazuje dela dvaintridesetih mladih evropskih umetnikov. Po predstavitvi razstave bodo predvajali videofilm »Chromas«, delo Edvarda Zajca in Giampaola Corala. Zaključila bo glasbena točka z nastopom Ettoreja Michelazzija, ki bo igral na flavto.

V izvedbi dveh znanih lutkovnih mojstrov, Antonia Stuparicha in Roberta Leopardija, se bo danes začelo tudi uprizarjanje lutkovnih igrice, ki naj bi ustvarile priložnost za razvedrilo in spletnje družabnosti med različnimi generacijami.

Uprizarjanja lutkovnih igrice z naslovom »Mala gledališca in lutke« se bodo v bistvu nadaljevala še ves naslednji mesec. Prvi ponovitvi bosta na vrsti že v ponedeljek 1. in torek 2. septembra, prvič pa pri zupnišcu v Bazovici.

KD LONJER - KATINARA

Tierra, dentierra y libertad bo drevi v Lonjerju

Tudi kulturno društvo Lonjer-Katinara se začena poslavljati od toplih julijskih in avgustovskih dnevo in dejansko od začasnega premora svojega delovanja. Ze danes zvečer ob 20.30 gosti v prostorih svojega nastajajočega sportno-kulturnega doma odrsko predstavo, ki je z nekaj nastopi pozela že mnogo uspeha in predvsem smeja med letošnjim poletjem. To je izvirna iga Tierra,

dentierra y libertad. Nadvse zabavno večerno urico nam zagotavljajo režiserji in ob enem igralci Fabrizio Polojaz, Aljosa Saksida, Paolo Tanze in Sara Balde, ki tokrat nastopa na domačem terenu. Večer bo med drugim popestrila tudi nova glasbena skupina, ki bo danes prvič nastopila pred občinstvom in predstavlja zato novo prijetno presenečenje.

JPC

FOLKLORA / NA VABILO TFS STU LEDI

Gostje s Sardinije na obisku

Nocaj bono nastopili na folklornem festivalu v Gorici

Kraska hisa je v teh dneh res osrednje zamejsko kulturno središče. Med eno in drugo prireditvijo v okviru letošnje Kraske ohceti, ki privabljajo v njeno prijetno okolje številne obiskovalce, so si jo včeraj ogledali tudi člani sardinske folklorne skupine Doni milani iz kraja Dorgali pri Nuoru (foto Kroma). Folklorna skupina se te dni udeležuje folklornega festivala v Gorici in je med bivanjem v naših krajih gost

Tržaške folklorne skupine Stu ledi, s katerim je spleto plodne stike. Gostom iz Sardinije je o Kraski hiši in njenem pomenu spregovorila predsednica domačega kulturnega društva Vesna Gustin, zatem so si mladi Sardinci ogledali se nekatere druge znamenitosti naših krajev, kot je na primer Dolina Glinsce. Skratka, prijeten predah pred nočnejšim nastopom na goriskem folklornem festivalu.

ŠOLSTVO / OD VČERAJ DO NEDELJE

Južnotirolski šolniki gostje SSS

Srečanja s šolniki in politiki

Delegacija južnotirolskega solskega sindikata Südtiroler Schulgewerkschaft (SSG) je od včeraj gost tržaškega tajništva Sindikata slovenske sole. Srečanje spada v sklop sodelovanja med solskima sindikatoma ter medsebojnega obveščanja o posameznih manjšinskih solskih stvarnostih. Gostje so prispeli včeraj popoldne na Opčine, zvečer pa so si ogledali znamenitosti mesta. Ogled je vodila prof. Marta Ivasic.

Danes in jutri bo na sporedu vrsta srečanj. Dopoldne bodo gostje iz južne Tirolske obiskali opensko didaktično ravnateljstvo ter se bodo srečali z didaktično ravnateljico Stanko Sosić Cuk in z ravnateljem nižje srednje so-

le Sv. Cirila in Metoda Marianom Kravosom. Sledil bo obisk urada Sindikata slovenske sole in srečanje z dolgoletnim tajnikom SSS Francem Škerljem, na sporedu pa bodo se srečanja z odborniki SSS in z ravnateljem pedagoškega liceja A. M. Slomska Samom Pahorjem (danes) ter s predsednikom Glasbene matice Dragom Stoko, ravnateljico dvojezičnega solskega centra v Spetru Zivo Gruden in člani goriskega tajništva SSS (jutri). Gostje se bodo porazgovorili tudi z zamejskimi političnimi predstavniki, in sicer s podpredsednikom deželneega sveta Milošem Budinom in deželnim tajnikom Slovenske skupnosti Martinom Brecljem.

TISK / VITA NUOVA

G. Latina na čelu škofijskega tednika nasledil laik Gnezda

Po 16 letih je g. Silvano Latin prepustil vodstvo lista tržaške škofije Vita Nuova: novi odgovorni urednik je dosedanjí poddirektor, 33-letni Massimo Gnezda.

G. Latin je pričel sodelovati s škofijskim tednikom kot poddirektor leta 1978, ko je bil odgovorni urednik sedanjí skof Eugenio Ravignani, vodstvo lista pa je prevzel 1. februarja 1981. Odslej bo g. Latin zupnik cerkve Beata Vergine delle Grazie v Ul. Rossetti, se naprej pa bo škofijski delegat za družbeno komuniciranje in odgovorni pri škofijskem tiskovnem uradu.

G. Latin se je poslovil od bralcev z uvodnikom, v katerem ugotavlja, da ga je dolgoletna izkušnja pri Viti Nuovi obogatila kot cloveka, duhovnika in novinarja: slo je za pomembna leta, ki jih je označila velika osebnost

papeza Janeza Pavla II, v Trstu pa pokojnega msgr. Lovrenca Bello-mija. Zelja in prepričanje, ki ju na koncu uvodnika izraza dolgoletni direktor, je, da bo tednik Vita Nuova se vedno »pomagal naši skupnosti, da razbere clovekovo zgodovino skozi božje oci in božjo ljubezen v malo in veliko vsakodnevno zgodovino ljudi.«

Drugi pobeg Marie Maiorano

V zadnjih desetih dneh je 29-letna Giuliana Regelli, ki je 9. julija letos umorila svojo mater Mario Maiorano (porinila jo je skozi okno 3. nadstropja v Ul. Raffineria), že drugič zbežala. Najprej so jo namestili v centru za mentalno zdravje, kjer je bila v hišnem priporu, a 20. t.m. je naskivaj zapustila center. Čez dva dni so jo karabinjerji izsledili v Trzicu, bila je pri nekem prijatelju. Pripeljali so jo v Trst, tokrat so se odločili za glavno bolnišnico, vendar pri izbiri očitno niso imeli srečne roke. Sedaj jo vneto isčejo policija in karabinjerji.

Mamilo mu je bilo verjetno usodno

V Ul. San Sabba so nasli mrtvega sele 22 let starega Alexa Bertija. Mladenec, ki je prebival v Ul. Mascagni 3, je bil naslonjen na svoje motorno kolo. Posegli so karabinjerji in osebje Rdečega križa. Ne izključujejo možnosti, da je bila Bertiju usodna prevelika doza mamila.

NOVICE

Boljši sejem v Sesljanskem zalivu

Tudi zadnji avgustovski petek bo na območju bivše Karavele med 18. in 23. uro zazivel boljši sejem. Posrečena pobuda je v zaliv privabila že veliko obiskovalcev, ki so se lahko vsak petek razgledovali med številnimi pisanimi stojnicami z najrazličnejšo saro.

Razpis delovnih mest

Urad za delo sporoča, da bodo v ponedeljek 1. in torek 2. septembra zbirali prošnje za naslednja delovna mesta pri devinsko-nabrežinski občini: 1+1 sluga s poznavanjem slovenskega jezika in z zdravstveno knjizico za nedoločen čas, ter 1 sluga in 1 kuhar z zdravstveno knjizico za šest mesecev; pri tržaški občini pa 1+1 delovno mesto prodajalca v lekarni za nedoločen čas. Prošnje lahko predložite od 8.30 do 12. ure na sedežu Urada za delo v Ul. Fabio Severo. Lestvico bodo objavili v petek 5. septembra od 10.30 do 11. ure.

Obsežna akcija karabinjerjev

Pokrajinsko poveljstvo karabinjerjev je predvčerajšnjim izpeljalo obsežno akcijo, ki sodi v okvir prizadevanj za preprečevanje mikrokriminala in kontrole »občutljivih« objektov. Med akcijo, pri kateri je sodelovalo 54 agentov, so ustavili 238 oseb (med njimi je bilo 8 takih, ki so v hišnem priporu), 168 avtomobilov ter 16 motornih koles. Sodstvu so prijavili devet oseb, dve so osebno pregledali, zalepili so dve vozili, našli dve ukradeni vozili in naložili 20 glob zaradi kršenja cestnega zakonika. Poleg tega so poskrbeli za varnost 73 objektov (banke, zlatarne, poštni uradi, javni lokali, osamljene vile).

Zapriseženemu stražniku hotel iztrgati pištolo

Angelo Flora (letnik 1959, znan prestopnik in alkoholist, brez stalnega bivališča) je zapriseženemu stražniku na Trgu Cavana najprej grozil, nakar mu je skušal iztrgati pištolo. Sedaj je v koronejskih zaporih.

Policija je presenetila tudi dva znana prestopnika, 40-letnega Giampaola Montedura (Ul. Manzoni 56) in 26-letnega Vaina Serena (Istrska ulica 18), ki ju je zalotila na nekem gradbišču v Ul. Lazzaretto Vecchio 6. Domnevajo, da sta nameravala odnesti kakšen stroj. Oba so prijavili sodišču. Za zapahi pa se je znašel 38-letni Claudio Nasseti iz Bologne. Bil je v hišnem priporu, kar mu očitno ni »disalo«. Padel pa je v roke agentom letkega oddelka, ki so ga dobro poznali, saj je v našem mestu kradel pred letom dni.

Podmornica v zalivu

Od 5. do 8. septembra bo v Trzaskem zalivu podmornica italijanske mornarice »Gazzana«. Podmornico so zgradili v Trzicu, vojski so jo izročili leta 1994. Na krovu ima 50 mož posadke, med katerimi je 7 oficirjev, skupni izriv je 1500 ton, pod vodo doseže 20 vozlov hitrosti, na površini pa 11 vozlov. Obiski bodo v soboto, 6. in v nedeljo, 7. septembra od 9. do 12. in od 15. do 20. ure.

REPEN / KRAŠKA OHCET

Prvi dan prireditve s pisanim programom

Zanimiva razstava umetne obrti in knjiga o nošah

V sredo, na predvečer praznovanj ob letošnji kraški ohceti, so v Repnu pripravili večer s pisanim kulturnim programom. Lahko bi rekli, da je bil kulturni program bogat, zanimiv ali kaj drugega; a bil je predvsem pisan. Kraška ohcet in repenski Kraški muzej sta zaživela v tisočeri barvah izdelkov trzaskih obrt-

nikov, ki v svojem delu združujejo obrtniške spretnosti in umetniški navdih.

Razstavo prireja Slovensko deželno gospodarsko združenje. S pobudo daje nekaterim svojim članom priložnost, da občinstvu prikazuje zadnje izdelke, ki so izšli iz njihovih delavnic. Res je sicer, da se od srede osemdesetih let, ko je združenje prvič priredilo razstavo ob kraški ohceti, v Repnu vrstijo bolj ali manj isti obrtniki, ki so naši javnosti že dobro poznani. Je pa tudi res, da so njihovi izdelki vedno

novi. »Mi ničesar ne izdelujemo serijsko, vse to so unikatni,« nam je povedala ena izmed gospa, ki razstavljajo v Kraški hiši. Vsaka ročno izdelana umetnina je svet zase; pa tudi roka umetnika sledi vedno novim tokovom, vedno novim željam uporabnikov in svojim potrebam. Ko iz leta v leto opazujemo te drobne, dovršene predmete, zasledimo v motivih in linijah iskanje ravnovesja med tradicijo in novostjo.

Omenili smo barve, takoj ob začetku. V razstavnih prostorih prevladuje vsekakor kraška stro-

krški ohceti in ob dolinski Majenci sta postali že tradicionalni prireditvi,« je povedal predstavnik zamejskega združenja. Zakaj pa k pobudi ne povabite tudi obrtnikov drugih pokrajin naše dežele, nas je zanimalo. »Saj smo tudi o tem že razmišljali, a se nam je zdelo, da gre tu predvsem za valorizacijo Krasa in torej naše obrti.« Letos sta se skupini obrtnikov pridružili se novi imeni: Caharija in Zidaric. Obe podjetji se ukvarjata s kamnosestvom, ob serijski produkciji pa izdelujeta tudi unikatne predmete. Kamen je prisoten tudi v delih Paola Hrovatina (na spodnji sliki), z lesom se ukvarjajo pri Lesnini Bor, z zlatarstvom v draguljarnah Zlata kapljica in Malalan, keramiko oblikuje Ars Cretaria.

Sredin večer je bil posvečen barvam, smo rekli. In kraske barve so tudi, nujno, barve kraske nose. Odprtju razstave obrtnikov je sledila se predstavitev knjige Trzaska nosa in njena vezena. Delo je izšlo pred kratkim pri založbi Devin, avtorico Marto Kosuto (na sliki levo) in njeno obsežno, a izredno berljivo raziskavo pa je predstavila Ziva Gru-

Darila za kraški par

Tudi za letošnjo Kraso ohcet so nekatere ustanove, organizacije in posamezniki namenili organizatorjem in novoporočencema darila. Objavljamo seznam daril, ce pa bi kdo želel se kaj darovati, naj to sporoči uredništvu našega dnevnika na tel. številko 7796600, darilo pa izroči v turistični agenciji Aurora v Ul. Milano 20.

Zlata poročna prstana - darilo zlatarne in urarne Malalan z Opcin

Obutev za nevesto in ženina - darilo trgovine cevčev Malalan z Opcin

Poročni sopek in 200 nageljnov - darilo cvetličarne Svagelj z Opcin

Poročni kolač - darilo pekarnice Cok z Opcin

Poročno potovanje na Palmo di Majorca - darilo turistične agencije Aurora/Atlas

Grafika Lojzeta Spacala - darilo Slovenske kulturno-gospodarske zveze

Monografiji L. Spacala in B. Groma - darila Trzaskih knjigarne

Umetniška keramična vaza Gabrijele Ozbič - darilo Slovenskega deželnega gospodarskega združenja

100 litrov vina - darilo Kmečke zveze

Stenski keramični krožnik - darilo delavnice umetne obrti ARS Cretaria

Enoletna naročnina na Primorski dnevnik - darilo PRAE

»Vejenca« s kraskim motivom - darilo Lesnine Bor iz Nabrezine

Umetniška slika - darilo slikarja Stana Žerjela iz Boljunca

Umetniška slika - darilo Rite Sturman iz Mačkolj

Dvoposteljna zimmica - darilo Pohištva Korsic

Kompletni kozmetični tretman - darilo Estetike Nadeste - Nadja Svava iz Boljunca

Hranilna knjizica v znesku 500.000 lir - darilo Zadružne kraske banke

Hranilna knjizica v znesku 700.000 lir - darilo Nove Trzaskih kreditne banke

12 steklenic vina - darilo kmetije Milic (Zagradec 2)

Emajlirani zlati obesek »murček« (moretto) - darilo zlatarske delavnice Zlata kapljica Aleksija Gulica z Opcin

Dveletna naročnina na revijo Mladika - darilo Slovenske prosvete Trst

Spored Kraške ohceti

Današnji spored

Ob 18. uri: odprtje Kraske hiše, razstav, osmic in kioskov.

Ob 20. uri: ples na trgu v Repnu z ansamblom »Kvintet Mi«.

Ob 22. uri: podoknica.

Ob 24. uri: zaključek.

Jutrišnji spored

Ob 17. uri: odprtje Kraske hiše, razstav, osmic in kioskov.

Ob 20. uri: ples na trgu v Repnu z ansamblom »Adria kvintet«.

Ob 20.30: prevoz bale s Cola v Kraso hišo v Repen.

Ob 24. uri: zaključek.

gost, barvna umirjenost. Potem je treba z očmi od predmeta do predmeta, da odkriješ njane in odtenke, od najbolj lahkotnih do najbolj živahnih. Sneg kamna in rdeci marmornati vložki. Sonce zlata in prozornost diamanata. Masivnost lesa in elementarnost stilizacije. Peščena keramika in opojni cvet. Nekaj že vidnega, poznane, domačega (saj ima marsikdo od nas doma vsaj kak predmet iz zamejskih umetnostno-obrtniških delavnic) in nekaj novega, drobna presenečenja sredi znanih oblik in figur.

»V sklopu združenja deluje sicer malostevilna skupina članov, ki se ukvarjajo z umetno obrtjo. Radi jim nudimo priložnost, da predstavijo svoje izdelke - razstavi ob

den. Na dvorišču Kraskega muzeja se je zbrala izredno velika množica ljudi. Nekatere sredi predstavitve je bilo treba zal odpreti dežnike, saj so začele z neba curljati nadležne kaplje. S pesmijo Logaskega vokalnega kvarteta in ob prisotnosti fantov in deklet v narodnih dosah se je torej, kljub muhastemu vremenu, na najbolj možni način začela letošnja kraška ohcet. Castna gosta sta bila seveda nasmejana ženina in nevesta. Zenin je priznal, da sicer brska po vremenskih napovedih in išče kako ugodno, neveste pa nekaj kapljic skoraj ne gane: »Bomo pač imeli dežnike,« nam je vdano rekla. Pa saj jih morda ne bo treba...

Matejka Grgič

RAZSTAVA / V SALEŽU

Sledovi na poti k srečanju

Pobuda o Krasu openske italijanske šole

Kras od svojih nastankov do današnjih dni je tema zanimive razstave z naslovom Sledovi na poti k srečanju (Vestigia - tracce di un cammino d'incontro), ki so jo v preteklem solskem letu pripravili dijaki italijanske nižje srednje šole Muzio De Tommasini z Opcin in od Banov pod mentorstvom svojih profesorjev in ki si jo je mogoče te dni ogledati v prostorih RD Rdeca zvezda v Saležu.

Razstavo so prvič predstavili maja letos in je odprta vsak dan do vključno nedelje, 31. t.m., od 18.30 do 20.30. Nastala je v sklopu projekta Socrates, programa Evropske zveze, ki spodbuja rast skupne evropske kulturne zavesti tudi preko povezovanja med solami držav članic - v tem primeru med dijaki openske šole in vrstniki sol Haupt-schule iz Gruenbacha v Avstriji ter Primary

School iz Limericka na Irskem.

Dijaki so ozemlje, na katerem sola stoji, podrobno raziskali z vseh možnih vidikov ter ga predstavili v svoji celoti: bogata razstava zaobjema nastanek Krasa, njegovo prazgodovino in zgodovino, njegove zemljepisne, naravne, arhitektonske in kulturne značilnosti, pesmi in legende. V tem okviru je s posebno pozornostjo prikazana slovenska prisotnost na ozemlju - dejstvo, ki ga običajno nismo vajeni in ki ima zato vsaj za nas Zamejce poseben pomen. Dijaki so osebno stopili v stik z različnimi skupinami in posamezniki ter zbrali obilo materiala, med katerim izrazito izstopajo izvirne slovenske nose: zelo zanimiv je npr. video posnetek s skupino Stu Leddi, na katerem si je mogoče ogledati postopek oblačenja v nose ter prisluhniti slovenskim ljudskim napevom. Poleg

tega je dobljen del prikazanega materiala posvečen pesniku Krasa Srečku Kosovelu, s slikami, risbami in prevodi njegovih pesmi, nekaj panojev pa zaobjema predstavitev in prosta predelava del slikarja Lojzeta Spacala. Razstava je vsekakor prerazčlenjena, da bi jo bilo mogoče v celoti zaobjeti v kratkem opisu; vsakovrstne slike, risbe in drugi izdelki z različnimi temami so res vredni ogleda in kažejo na poztvornost dijakov in profesorjev, govorijo pa tudi o neizmernem, delno nepoznanem in včasih zanemarnem bogastvu našega ozemlja.

Otvoritev razstave, ki sodi v niz Poletnih večerov društva Rdeca zvezda, je bila v Saležu preteklo sredo. Po pozdravu odbornika društva Kajetana Briscicha je mentorica, prof. Cristiana Falcoz, v italijanskem jeziku spregovorila o pobudi, njenem pomenu ter o delu, ki ga je zahtevala, nakar je Alenka Obad, odbornica Obcine Zgonik - pod pokroviteljstvom katere razstava poteka - isti tekst prebrala se v slovenscini. Glasbeni gostje so bili člani znanega Tria Venturini Denis Novato, Renzo Počkar in Jordan Kralj, ki trenutno koncujejo snemanje CD plošče trzaskih narodnih pesmi in ki so v veselje prisotnih na harmoniko in orglice zaigrali nekaj tradicionalnih slovenskih plesnih motivov; prijetni večer pa se je zaključil ob prigrizku in kozarcu domačega vina. (mia)

Prometni ukrepi

Repentabski župan je izdal odlok, po katerem bo v dneh poteka Kraske ohceti, to je vse dni do nedelje, prepovedan promet in parkiranje vozil na notranjih cestah Repna od 8. do 01. ure. V nedeljo, 31.8.1997 bo od 6. do 14. ure zaprta za promet tudi cesta, ki pelje na svetišče na Tabru. Vse zadevne odredbe v zvezi z prometom, bodo označene s primernimi cestnimi znaki.

Poziv narodnim nošam in harmonikarjem

Zadruga Naš Kras in KD Kraški dom vabita vse lastnice in latnike narodnih noš ter harmonikarje, da se v čim večjem številu udeležijo 18. Kraske ohceti. Zborna mesto vseh noš bo v nedeljo ob 9.30 pred cerkvijo na Tabru, kjer bo ob 10. uri poroka, nato pa slavnostna povorka do Kraske hiše v Repnu.

Urniki avtobusov

Z Opcin (tramvaj-ska postaja) v Repen: vsako uro od 8.40 do 19.40.

Iz Repna na Opcine: vsako uro od 8.23 do 20.23.

S Proseka v Repen: vsako uro od 8.10 do 19.10.

Iz Repna na Prosek: vsako uro od 8.51 do 19.51.

Na omenjenih progah vozi avtobus št. 45.

VČERAJ-DANES

Danes, PETEK,
29. avgusta 1997
JANEZ

Sonce vzide ob 6.27 in
zatone ob 19.45 - Dolžina
dneva 13.18 - Luna vzide
ob 3.15 in zatone ob 18.05

Jutri, SOBOTA,
30. avgusta 1997
SRECKO

VREME VČERAJ OB 12. URI: temperatura zraka 24,6 stopinje, zračni tlak 1010,4 mb ustaljen, veter 4,7 km na uro jugovzhodnik, vlaga 76-odstotna, dežja je padlo 2,6 mm, nebo pooblačeno, morje skoraj mirno, temperatura morja 25 stopinj.

ROJSTVA IN SMRTI

RODILI SO SE: Simone Palcich, Jessica Destradi, Bryan Ballarin.

UMRLI SO: 84-letni Giovanni Grattagliano, 87-letna Giacomina Amoro, 94-letna Maria Zaccagna, 87-letna Berta Pisicello, 75-letna Bruna Sigon, 4 mesece star Alesandro Stefanatti, 64-letni Diego Cumar, 52-letni Bruno Cernaz.

LEKARNE

Od **PONEDELJKA, 25. do SOBOTE, 30. avgusta 1997**

Normalen urnik lekarn od 8.30 do 13.00 in od 16.00 do 19.30

Lekarne odprte tudi od 13.00 do 16.00

Ul. Giulia 1 (tel. 635368), Largo S. Vardabasso 1 (ex Ul. Zorutti 19) (tel. 766643), Zavljje - Ul. Flavia 8 (tel. 232253).

Zgonik (tel. 229373) - s predhodnim telefonskim pozivom in z nujnim receptom.

Lekarne odprte tudi od 19.30 do 20.30

Ul. Giulia 1, Largo Vardabasso 1 (ex Ul. Zorutti 19), Korzo Italia 14, Zavljje - Ul. Flavia 89.

Zgonik (tel. 229373) - s predhodnim telefonskim pozivom in z nujnim receptom.

NOCNA SLUŽBA
Lekarna odprta od 20.30 do 8.30

Korzo Italia 14 (tel. 631661).

Za dostavljanje zdravil na dom tel. 350505 - **TELEVITA**

Urad za informacije KZE-USL - tel. 573012.

Urad za informacije KZE deluje od ponedeljka do petka od 8. do 13. ure. - tel. 573012.

Zdravstvena dežurna služba

Nocna služba od 20. do 8. ure, tel. 118, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure.

Hitra pomoč tel. 118.
Telefonska centrala KZE-USL: 399-1111.

KINO

ARISTON - 21.00 (na prostem) »Lilli e il vagabondo«, risani film, prod. Walt Disney.

EXCELSIOR AZZUR-

RA - 17.30, 19.00, 20.30, 22.00 »Kissed«, r. Linny Stopkewick, prepovedn mladini pod 14. letom.

EXCELSIOR - 17.00, 18.45, 20.30, 22.15 »Shadow Program«, i. Charlie Sheen.

AMBASCIATORI - 16.00, 18.00, 20.05, 22.15 »Con Air« i. N. Cage, J. Malkovich.

NAZIONALE 1 - 16.00, 18.00, 20.05, 22.15 »Batman e Robin«, i. George Clooney, Arnold Schwarzenegger, Uma Thurman, Alicia Silverstone.

NAZIONALE 2 - 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »L'isola perduta«, i. Marlon Brando, Val Kilmer.

NAZIONALE 3 - 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »Twin Town«, prepovedan mladini pod 14. letom.

NAZIONALE 4 - 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »Austin Power - Il controspione«, i. Mike Mayer.

MIGNON - 16.00, 22.00 »L'hotel dei piaceri continui«, porn., prepovedan mladini pod 18. letom.

CAPITOL - 16.30, 18.20, 20.10, 22.15 »Il club delle prime mogli«, i. Goldie Hawn, Diane Keaton, Bette Midler.

ALCIONE - Zaprto zaradi dopusta.

PRIREDITVE

ZUPNIJA SV. JERNEJA na Opcinah obvešča, da bo razstava izdelkov domačih openskih likovnikov odprta do 14. septembra.

7. DRAGA MLADIH z naslovom »Naslednja postaja: Evropa!« se bo odvijala v parku Finzgarjevega doma na Opcinah (Narodna ul. 89). Program: četrtek, 4. 9. ob 16. uri predavanje mag. Vinka Oslaka: Kulturni in duhovni temelji Evrope; ob 20.30 dramska igra »Male dame« v izvedbi Slovenskega odra (režija Lucka Susić). Petek, 5. 9., ob 10. uri okrogla miza na temo Evropa danes - sodelujejo diplomatski predstavniki iz Italije, Velike Britanije, Avstrije in Nemčije; ob 14.30 kratek vodeni izlet v Devin (Rilkejeva pot); ob 17.30 vključitev v program SD Draga; ob 21. uri ples ob zvokih skupine Kraski ovčarji. Sobota, 6. 9., ob 10. uri okrogla miza z naslovom: Prihodnost Slovenije in njenih manjšin v okviru EU - sodelujejo Andrej Aplenc (podpredsednik gibanja 23. decembra), Franc Krizanic (ekonomist), Borut Pahor (predsednik ZLSD), dr. Franc Zagožen (predsednik glavnega odbora SLS) in Ivana Suhadolc (vodja tiskovnega središča Urada za manj razširjene jezike pri EU). Za morebitne informacije: tel. st. 370846 (urad Slovenske prosvete).

KD LONJER-KATINARA gosti danes, 29. avgusta ob 20.30 Malo Tržaško Kabaretno Bando (Sara Baldè, Fabrizio Polojaz, Aljoša Saksida in Paolo Tanze) z uspešno predstavo »Tierra dentiera y libertad«. Smeh je zagotovljen!

KRUT sporoča, da bo pisarna do konca meseca odprta samo v jutranjih urah, od 9. do 12. ure.

ANPI-VZPI, ANED in ANPIIA obveščajo, da sta urada v Ul. Crispi 3 zaprta do 31. avgusta zaradi letnega dopusta.

KMEČKA ZVEZA obvešča svoje člane in kmetovalce, da bodo njene podružnice v Nabrezini in na Opcinah v mesecu avgustu zaprte.

OBČINSKA KNJIZNICA v Boljuncu je avgusta zaprta.

KNJIZNICA PINKO TOMAZIC IN TOVARISI je v avgustu zaprta.

SKGZ obvešča, da bo pisarna do konca meseca

PD KOLONKOVEC v sodelovanju s krajevnimi vrtnarji, prireja v soboto, 6. septembra, ob 15. uri, tradicionalno tekmovanje v sajenju solate. Tekmovanje se bo vsrilo v kmetijskem podjetju g. Kristjana Debelisa - Ul. Ventura 29. Prireditelj bo obogatila fotografska razstava aktivnosti kulturnega društva, ki jo je pripravil fotograf Mario Maganja.

GLASBENA MATICA - Sola »M. Kogoj« vabi svoje gojence, da potrdijo vpis prireditelj bo sprejela prijave za novo vpisane, vsak dan od 10. do 15. ure od 1.9. dalje (razen sobote). Informacije na tel. st. 418605.

ZENSKI in MOSKI PEVSKI ZBOR IGO GRUDEN NABREZINA sporočata vsem pevkam in pevcem, da bo prva skupna vaja v ponedeljek, 1. septembra, ob 20.30 v prostorih srednje sole Igo Gruden v Nabrezini. Obenem vabi vse ljubitelje zborovskega petja, da pristopijo v zbor.

STRANKA KOMUNISTICNE PRENOVE - KROZEK DOLINA prireja na Krmenki PRAZNIK TISKA. Danes 29.9. bo igral ansambel STATUS SYMBOL, v soboto 30.8. in v ponedeljek 1.9. ansambel OASI, v nedeljo popoldne bo nastop godbe na pihala BREG, zvečer ples z ansamblom STATUS SYMBOL.

OBČINSKA KNJIZNICA v Salezu bo do 30. avgusta, zaprta zaradi razstave »Sledovi na poti k srečanju«.

ZPZ IVAN GRBEC (Skedenjska ulica 124) sporoča vsem pevkam, da bo prva vaja v ponedeljek, 1. septembra, ob 20.30 v društvenih prostorih. Obenem vabi zene in dekleta, ki ljubijo zborovsko petje, da pristopijo v zbor.

ZBOR JACOBUS GALUS obvešča svoje pevce, da bo prva pevska vaja nove sezone 1997/98 v torek, 2. septembra, ob 20. uri na sedežu Glasbene matice v ul. Ruggero Manna 29 v Trstu. Se posebej dobrodošli novi pevci in pevke!

KD LONJER-KATINARA gosti danes, 29. avgusta ob 20.30 Malo Tržaško Kabaretno Bando (Sara Baldè, Fabrizio Polojaz, Aljoša Saksida in Paolo Tanze) z uspešno predstavo »Tierra dentiera y libertad«. Smeh je zagotovljen!

KRUT sporoča, da bo pisarna do konca meseca odprta samo v jutranjih urah, od 9. do 12. ure.

ANPI-VZPI, ANED in ANPIIA obveščajo, da sta urada v Ul. Crispi 3 zaprta do 31. avgusta zaradi letnega dopusta.

KMEČKA ZVEZA obvešča svoje člane in kmetovalce, da bodo njene podružnice v Nabrezini in na Opcinah v mesecu avgustu zaprte.

OBČINSKA KNJIZNICA v Boljuncu je avgusta zaprta.

KNJIZNICA PINKO TOMAZIC IN TOVARISI je v avgustu zaprta.

SKGZ obvešča, da bo pisarna do konca meseca

odprta samo v jutranjih urah.

MePZ F. VENTURINI sporoča vsem pevcem, da bo prva vaja 3. 9. '97, ob 20.30 v domu A. Ukmar-Miro. Vabljeni novi pevci in pevke!

PATRONAT INAC (Ul. Cicerone 8/b Trst) obvešča, da bo urad do 31.8. odprt od 8. do 15. ure.

ZVEZA VOJNIH INVALIDOV obvešča, da bo do 31. 8. pisarna odprta samo v jutranjih urah z urnikom od 9. do 12. ure.

ROKOMETASICE KRASA sporočajo, da bo prvo srečanje v torek, 2. septembra, ob 19.30 v zgoniški telovadnici. V svoje vrste vabijo seveda tudi nove navdušene igralke, ki bi se želele ukvarjati z rokometom. Podrobnejše informacije dobite na tel. st. 411567 (Irina) ter 327165 (Alenka).

VSE LETOSNJE PETDESETLETNIKE, ki so obiskovali osnovno solo na Opcinah, vabim na sestanek, 5. 9. 1997, ob 20.30, v prostore sole F. Bevk - Opcine, drugo nadstropje (Nanoski trg 2 - Piazzale Monte Re 2). V slučaju, da se sestanka ne morete udeležiti, telefonirajte ob večernih urah na tel. st. 211691.

FOTOKROZEK TRST 80 vabi člane, da se udeležijo razstave v sklopu vsedravnega zveze društev FIAF. Za deželo F-JK si je prevzelo organizacijo društvo »Lo Scambio« iz Krmina. Letošnja tema je »Zob casa« (I segni del tempo). Vsak član lahko predstavi največ 4 slike na običajni podlagi. Slike so lahko barvne ali crno-bele. Rok za predstavitev slik zapade 5. septembra.

NARODNA IN STUDIJSKA KNJIZNICA obvešča, da bo do 5. septembra odprta s poletnim urnikom, in sicer od ponedeljka do petka, od 8. do 16. ure.

FOTO TRST 80 sporoča, da Circolo fotografico isontino razpisuje 25. Trikotni fotografski natečaj na prosto temo. Rok dostave je 13. september. Če želite pravilnik, kličite na tel. st. 827256 (Trst). Udeležba je brezplačna.

ČESTITKE

Včeraj je slavil na Proseku 50 let **DANILO KOCMAN**. **Mnogo zdravja in sreče mu želijo vsi domači.**

IZLETI

SLOMSKOV DOM BAZOVICA organizira romarski izlet na Sv. Višarje v petek, 5. septembra. Odhod avtobusa ob 7. uri zjutraj izpred cerkve. Romarska sv. maša ob 11. uri, kosilo ob 12.30. Vpisnina 50.000 lir. Kličite telefonsko številko: 226180 ali 226117 (tudi tajnica).

DRUŠTVO SLOVENSKIH UPOKOJENCEV Trst prireja v četrtek, 11. septembra, izlet v Oglej in Gona, kjer se bomo poklonili žrtvam taborišča ob spomeniku na pokopališču skupaj s pobratanim Društvom upokojeencev Ilirska Bistrica. Vpisovanje 2. septembra, ob 9. uri, na sedežu društva v ul. Cicerone 8 - tel. 360324.

SKD CEROVLJE-MAVHINJE priredi izlet na Korosko dne 14. septembra. Ogledali si bomo grad Landskron, nastop izvezbanih orlov in sejem

ob priliki vinskega praznika. Za informacije lahko kličete vsak večer od 20. do 21. ure na tel. st. 291078.

ŠOLSKE VESTI

URAD SINDIKATA SLOVENSKE SOLE, Ul. Carducci 8, bo od 1. septembra dalje posloval vsak torek in četrtek, od 16. do 17.30.

DTTZG »Žige Zoisa« obvešča, da bo do 30. 8. 1997 tajništvo odprto za naslednjim urnikom: od ponedeljka do petka od 9. do 12. ure; ponedeljek in četrtek od 15. do 16. ure; sobota zaprto.

1., 2. in 3. SEPTEMBRA bo od 10. do 12. ure v vezi na sedežu DTTZG »Žige Zoisa« knjižni sejem. Na njem bodo dijaki lahko prodali oz. kupili rabljene učbenike po ugodnih cenah. K sodelovanju vabimo vse dijak.

DIDAKTIČNO RAVNATELJSTVO PRI SV. JAKOBU obvešča, da bo zbor učnega osebja za osnovne sole in otroške vrtce v torek, 2.9.97, ob 9. uri na osnovni soli J. Ribčić.

DIDAKTIČNO RAVNATELJSTVO na Opcinah obvešča, da bo prva seja učiteljskega in vzgojiteljskega zbora dne 1. septembra 1997, ob 10. uri, v prostorih osnovne sole F. Bevk.

TRZASKA KNJIGARNA obvešča starše in dijak, da sprejema naročila vseh učbenikov za solsko leto 1997/98.

MALI OGLASI

tel. 040-7796333

ISCHEM OSEBO za oskrbo starejše ženske 14 dni mesečno za ves dan s prenočitvijo. Tel. st. 040/421481, od 8.30 do 9.30.

PRODAM hišo z vrtom v Trebcah. Za informacije telefonirajte v Gorico na st. 0481/30609.

ZAMENJAM ALI PRODAM 140 do 150 kv. metrov gospodarskih objektov in 2600 kv. metrov skupne zemlje v crnogorskem Primorju (Boka Kotarska). Navedeno zamenjam za primerno neke na slovenski obali ali Istri. Tel. 0038661/778124 (Ivancna Gorica) ali 0038681/8215161 (Crna Gora), od 18. ure dalje.

SKORAJ DIPLOMIRANI STUDENT statističnih ved nudi lekcije iz matematike in statistike. Tel. 040/212293.

ISCHEM sposobno osebo za oskrbo in družbo starejše osebe. Tel. 040/200518.

PRODAM KNJIGE za 1. razred geometrov: »I promessi sposi«, »Obča zgodovina, od antike do danes«, »Angleščina, Generation 2000«, »Manuale di disegno«. Tel. st. 0038666/567076.

SLUŽBO DOBI MLADENIC za delo v recepciji v slovenskem hotelu Emona v Rimu. Pogoji: znanje tujih jezikov in vozniško dovoljenje. Za informacije kličite v Palacé hotel na tel. st. 0481/82166.

PRODAM SOLSKI KNJIGI »Organska kemija II.« in »Verovati danes«. Tel. st. 040/213923 ob uri obedov.

PRODAM približno 450 kg grozdja na trti (malvazijo in vitovsko). Tel. st. 040/228967.

V NAJEM vzamem enosobno ali dvosobno

stanovanje na Opcinah. Tel. st. 0038667/72560 v večernih urah.

ISCHEM KNJIGE za 2. klasični licej »F. Prešeren«. Tel. st. 040/275520.

MOTOCIKLISTI! Na trgu je JAMAHA TT600 letnik '91, cena 3.500.000 lir. Če si zainteresiran, pokliči na tel. st. 040/912843 v večernih urah.

PRODAM KLAVIR primeren za začetnike. Tel. 040/327228.

OTROSKI VOZICEK Chicco clic clac s torbo in pokrivalom za dež prodam za 200.000 lir. Tel. 327447.

PRODAJAM KNJIGE za IV. razred DTTZ Žiga Zoisa. Tel. 330798 (Elena).

V REPNU pri Kraski hiši smo izgubili crnobelega mucka-skopljenca. Mucek sepa na zadnjo nogo, ima ovratnik in se odzve na ime Socks. Zelo vam bomo hvalezni, če boste ob večernih urah klicali na st. 567876.

TRGOVINA JESTVIN isče delavca/delavko, po možnosti s prakso. Ponudbe pošljite na Primorski dnevnik, ul. Montecchi 6 - 34137 Trst, pod siro »Jestvine«.

PODJETJE ZAPOSILI delovno silo, ponudbe poslati na Fax 040/227043.

V VZGOJNO ZAPOSILITVENEM CENTRU NA COLU je oprema dotrajala. Zmanjkuje stolov/stolic. Kdor nam lahko pomaga, naj pokliče na sedež SKLADA MITJA CUK, Opcine, Narodna ul. 126, tel. 212289, med 8. in 15. uro.

DEBORAH v Nabrezini ima ugodne popuste na ženskih, moških in otroških kopalkah, na spodnjem perilu in otroških oblačilih. Obišcite nas, boste zadovoljni!

KMEČKI TURIZEM sta odprla Slavko in Elvira Svava, Trnovca 14. Tel. 200898.

PRODAM pristno domače vino po ugodni ceni: Albino Corbatti, Ul. Gardoni 9 (Naselje Sv. Sergija, pri nogometnem igrišču), od 8. do 12. in od 15. do 20. ure, (tel. 280910).

OSMICO je v Prebenugu odprl Josip Rapotec. Toci belo in crno vino.

OSMICO je odprl Boris Pernarčić, Medjavar 7.

DREJCE FERFOLJA je v Vrtni ulici v Doberdobu odprl osmico. Toci belo in crno vino ter nudi domače prigrizke - odprto vsak dan.

OSMICO ima odprto Ivan Tercon v Mavhinjah, st. 42.

OSMICO je odprl Stubej v Sempolaju.

OSMICO v Briscikih je odprla družina Suc. Toci belo in crno vino ter nudi domače svinjske dobrote. Vabljeni!

OSMICO so odprli pri Batkovich, Repen 32.

SRECKO ŠTOLFA, Salez 46, toci belo in crno vino.

OSMICO ima v Zgoniku st. 36 Miro Zigon.

OSMICO sta odprla Marcelo in Ervin Doljak, Samatorca 49.

OSMICO je v Lonjerju odprl Zvonko Lorenzi. Toci belo in crno vino.

PRISPEVKI

Namesto cvetja na grob Lidije Sulčić darujeta Eda in Luciana 20.000 lir za nabrezinsko godbo.

Namesto cvetja na grob Franke Furlan darujeta Anita Pellan 30.000 lir ter Mira Sartori 20.000 lir za SKD Barkovlje.

V spomin na Franko Furlan darujejo Neva in Luciano ter Vida in Dario 100.000 lir za SKD Barkovlje.

V spomin na drago nono Stefanijo darujejo Milojka, Boris in Aleks 100.000 lir za vezenje rut barkovljanske noše.

V spomin na drago sestrično Klaro Puric daruje Anica Puric por. Tence 25.000 lir za DPZ Vesna in 25.000 lir za vzdrževanje kriskega spomenika padlim.

V spomin na Karla Pirjevca darujeta Zofka in Miranda Kapun 50.000 lir za Kulturni dom Prosek-Kontovel.

V spomin na draga starša in brata (Repen 82) daruje Marija iz Mester 50.000 lir za repentabrsko cerkev.

Ob 17. obletnici smrti moža in očeta Radota Komarja darujeta žena Nadja in hčerka Tamara 50.000 lir za repentabrsko cerkev.

V spomin na Karla Pirjevca daruje Ivan Sardoc z družino 40.000 lir za Kulturni dom Prosek-Kontovel.

Namesto cvetja na grob Maricke od Dode daruje Angelo Kartizin 50.000 lir za Godbeno društvo Viktor Parma iz Trebca.

DAROVE in PRISPEVKE

za objavo v časopisu sprejemajo v tajništvo Uredništva PD (tel. 7796600) in preko poverjenikov posameznih društev in ustanov.

Prispevke sprejema tudi krožek KRUT - Trst - Ul. Cicerone 8 (pričije) tel. 360072, s sledečim urnikom: 9.00-12.00 od ponedeljka do petka.

V počastitev spomina predrage Franke Furlan darujejo Danilo, Majda in Jana Gerdol ter Pepi Kobal 50.000 lir za SKD Barkovlje.

V spomin na dragega Radovana Doljaka darujeta Stanko in Pavla Peric 35.000 lir za vasko skupnost Praprotni in 20.000 lir za Godbeno društvo Nabrezina.

V spomin na Maria Božica daruje družina Zanolin 20.000 lir za Primorski dnevnik.

V spomin na Anico Budin vd. Stubelj in Stefanijo Ravbar vd. Fabjan vd. Živec darujeta Ivanka in Janko Simoneta 30.000 lir za SK Kras - namiznoteniski odsek.

V spomin na mamo daruje Marija od Ninca z družino 50.000 lir za Godbo Viktor Parma iz Trebca.

BENETKE / PRED PREDVAJANJEM FILMA PORZUS

Prekomerna slaba kri še pred ogledom filma

Okrog filma so s pomočjo tiska ustvarili veliko napetost

Novinarji prevečkrat iz »nedogodka« (marsikdaj tudi iz praznega nica) naredimo »dogodek«, vzbudimo pozornost bralcev (ali gledalcev in poslušalcev) in čez nekaj dni na vse skupaj enostavno pozabimo. Javnost komaj s težavo ugotavlja, za kaj gre, ko ji že ponujamo nekaj drugega, ki je »zanimivejše in privlačnejše« in bo gotovo dozivelno več »pozornosti«. Takih primerov je še in še ter zadevajo vsa področja, ki so količak aktualna oziroma privlačna; za to boleznijo boleha dober del italijanskih in tudi drugih evropskih medijev.

Zgovoren je primer filma »Porzus«, ki že nekaj tednov polni stolpce italijanskih dnevnikov in tednikov, ustvarja polemike in slabo kri, dal pa je tudi že povod za skorajšnji meddržavni spor. Ni važno, da velikanska večina novinarjev filma se ni videla (prikazali so ga, v nepopolni montazi, le ožji skupini rimskih casnikarjev), pomembno je le, da se o tem piše, ker o tem, ni važno kaj in kako, pišejo drugi...

Zacela sta tednika konkurenta Panorama in Espresso, dan ali dva pozneje je bil pokol pri Porcinju pravzaprav tema dneva. Ne film, ki ga, kot rečeno, se nihče ni videl, in niti dogodek sam na sebi, ki je očitno postranskega pomena, ampak že neshetokrat objavljene izjave protagonistov, resnih ali samozvanih zgodovinarjev, publicistov itd. Vsakdo, ki je o pokolu imel nekaj za povedati, izjaviti, namigovati ali napolcevati je našel prostorček v časopisih. Da ne govorimo o bombastičnih naslovih, ki večkrat sploh ne odražajo vsebine clanka ali repoteže.

Tej grdi navadi se ni izognil, niti resni in ugledni Corriere della Sera, ki je pred dnevi v naslovu napisal, da je pokol direktno ukazal sam Palmiro Togliatti, v članku pa ni niti enega uradnega dokumenta ali izjave, ki bi na nek način potrjevala to zelo tvegano trditev. Kaj reči o domnevi, da se je Porcinj (vedno Corriere della Sera) rodil v glavah takratne ameriške obveščevalne službe, ki je hotela s tem razbiti že dobro uteče-

no sodelovanje italijanskih in slovenskih komunistov. Za vsem naj bi torej stal takratni James Bond!

Z zgodovino in se posebno s tako delikatnimi temami, kot je Porcinj in kot so tudi npr. fojbe, pa se res ne gre saliti. O pokolu so bile napisane stiri razsodbe (o tem je razsodilo tudi kasacijsko sodišče), napisanih je bilo nekaj knjig (v kratkem bo izšla nova studija Instituta za odpornišvo FJK), obstajajo (ceprav zelo protislovna in nasprotujoča) pričevanja takratnih protagonistov in na voljo je tudi nekaj več ali manj verodostojnih dokumentov. Verjetno se premalo, a s tem naj se ukvarjajo zgodovinarji.

Režiser Renzo Martini in producenti filma so očitno zelo spretni. Okrog »Porzusa« so na lastno pest in s pomočjo senzacij lacnih časopisov ustvarili tako medijsko pozornost, ki nima nič kaj zavidati ameriskim produkcijam. Kaj pa, če je film slab in umetniško povprečen? Nic hudega, važno, da se je o njem že toliko govorilo in pisalo, tako da bo del bralcev, če ne drugo iz razdovednosti, primoran, da si film ogleda, tudi če si tega ne bo zaslužil. A to je v kolesju medijske histerije gotovo žal nepomembno.

Pri tem se odpira problem korek-

ne in verodostojne informacije. Sprašujemo se namreč, kaj je v vsej tej naraščajoči medijski zmedbi razumel in na koncu odnesel povprečni italijanski bralec, ki je o tej tragični epizodi partizanske borbe v naših krajih bral vsemogoče stvari, protislovne ocene in se bi lahko naštevali. Tudi tukaj so Porcinju lahko za ogledalo fojbe in stevilo žrtev v kraskih brezneh, o katerih so bralci casopisov že brali vsemogoče.

Sandor Tence

Na sliki Prizor iz filma *Mi ricordo*, si io mi ricordo Anne Marie Tasso o Marcellu Mastroianniju, ki so ga včeraj predstavili na festivalu v okviru sekcije Posebni dogodki.

Giacca se je obrnil na odvetnike

Včeraj je s pismom tiskovni agenciji Ansa nastopil eden od glavnih protagonistov poboja osoppovcev v Porcinju, Mario Toffanin: nekdanji poveljnik garibaldincev »Giacca« je v zvezi s filmom Porzus poveril svojim odvetnikom nalogo, da »predlagajo sodnim oblastem vse možne pobude, da bi ugotovili resnico o dogodkih, in da zahtevajo primerno odškodnino.«

Vest, da se bo »Giacca« obrnil na sodne oblasti, je že pred dnevi napovedala njegova žena. V pismu Ansi nekdanji partizanski poveljnik piše, da »film Porzus, ki bi ga morali predvajati prihodnjega 31. avgusta v Benetkah, nikakor ne odseva resničnih dogodkov, ki so se odvili tistega oddaljenega februarja 1945,« in poudarja, da je dal odvetnikom nalogo, da posežejo pri sodstvu, ker ga v filmu hudo obrekujejo.

ce z malimi razstavami, ki so posebej zanimive za mesto, tako združujejo stalno vez z mestno stvarnostjo in tudi z vsemi, ki so tako ali drugače navezani na mesto; ta teden je, denimo, muzej obiskala tudi baronica Wanda Sartorio, vdova pred letom dni umrlega Giovannija Guglielma Sartoria, zadnjega predstavnika tržaške veje rodbine, ki je nekoč prebivala v razkošni vili.

Veliko obiskovalcev je mladih različnih starosti, ki se jim Mestni muzeji tudi sicer zelo posvečajo, zlasti v okviru didaktičnih storitev, ki privabljajo tudi številne slovenske sole, kot je posebej poudaril ravnatelj Dugulin, ki je se dodal, da se Mestni muzeji posvečajo prav vsemu mestnemu prebivalstvu, vsem slojem, vsem interesnim skupinam, vsem verskim in jezikovnim skupnostim. V okvir tega delovanja spada tudi pobuda, ki bo na sporedu v ponedeljek, 1. septembra, ob 19.30, s praznovanjem ob sklepu tečaja kulturnega izobraževanja za ljudi z obrobja, ki so ga Mestni muzeji pripravili v sodelovanju s centri za mentalno zdravje. Ob tej priložnosti bo nastopil Alfredo Lacosegliaz s koncertom glasbene večjezičnosti Reset.

(bov)

IZJAVA / NEKDANJI TRŽAŠKI ŠKOF

Škof Santin blatil našega duhovnika Jakoba Ukmarja

»Nasim trzaskim bralcem pač ni potrebno posebej razlagati, kako zelo priljubljen je bil pokojnik v Trstu, zlasti v Skednju, kjer je živel več kot 50 let. Zlasti v času fasizma so njegove pridige hodili poslušati tudi mnogi, ki sicer nikoli niso prihajali v cerkev. Zelo logično je, da je bil tak človek zelo velik prijatelj pokojnega škofa Fagarja. Prav zaradi tega torej se nam je zdelo zelo logično, da smo prav pokojnega profesorja naprosili, naj za naš dnevnik napiše nekaj vrstic o svojem velikem prijatelju. Pok. msgr. se je vabilu zelo rad odzval in nam članek tudi poslal in ko smo mu v zahvalo poslali v dar tudi najnovejšo knjigo, ki je takrat izšla v Trstu s prošnjo, naj nam bo tudi v prihodnje naklonjen, nam je odgovoril med drugim: »Če bi vam mogel storiti kakšno uslugo, dal bom storil. Zal ne morem veliko, ker sem vsled starosti (čez 93) precej opesal.« No, predvčerajšnjim (2. novembra 1971) je blagi in pošten slovenski duhovnik, Jakob Umar, kot se je vedno podpisoval, opesal do konca.«

Tako je o msgr. Jakobu Ukmarju, ki je svoje vernike za vedno zapustil 2. novembra 1971, zapisal nas nekdanji glavni urednik Stanislav Renko. Jakoba Ukmarja je Renko obiskal tudi ob hudi preizkušnji, ki je tega našega duhovnika doletela 24. avgusta 1947, ko je med birmovanjem v Istri nadomestil škofa Antonia Santina. Tedaj je nahujskana množica Ukmarja v kraju Lanisce tako pretepla, da je komaj ostal pri življenju. Lanisce in drugi kraji, kjer je bilo birmovanje, so spadali pod tržaško skofijo, vendar Santin ni smel v Istro, na njegov predlog je Sv. sedež imenoval in pooblastil msgr. Ukmarja. Nas casopis je prvič objavil prispevek Jakoba Ukmarja že 6. septembra 1946, obsiren prispevek v latinskini z naslovom »Gravamina cleri slavi (linguae slovenae et croatae) circa regimen diocesis tergestinae et justinopolitanae«. Vec je bilo tudi ponatisov iz njegovih govorov in znanstvenih razprav, ki so izšle v Trstu v posebni knjigi leta 1954, »tiste čudovite dokaze, kako je vsaka oblast dolžna spoštovati pravico slehernega naroda rabe njegovega materinega jezika«, kot je se zapisal Stanislav Renko.

Nič čudnega torej, če je o tem slovenskem duhovniku 16. maja

1928 tedanji trzaski prefekt Fornaziari takole poročal v Rim ministrstvu za notranje zadeve: »Il sacerdote Ukmarm Giacomo di Simeone e di Snidersich Maria, nato a Trieste il 1878, è anch'egli noto per i suoi sentimenti nazionalisti sloveni e come tale viene, come gli altri due di cui sopra (poročilo piše naprej o dveh duhovnikih pri Sv. Ivanu) assiduamente vigilato.«

Zakaj obnavljamo dogodke in izjave, ki sodijo že v zgodovino? Danes, dobrih 69 let po poročilu, ki ga je v Rim poslal fasist Fornaziari, je zagledala luč druga izjava, ki se v ničemer ne ločuje od Fornazarijevega pisanja. Vendar izjava ni pršla iz ust kakšnega drugega fasističnega veljaka, temveč cerkvenega dostojanstvenika, samega nekdanjega Ukmarjevega predstojnika, škofa Antonia Santina kot nov, neizpodbiten dokaz, kaksen »duhovni pastir« je bil nasim ljudem. V knjigi Sergia Galimbertija: Santin - testimonianze dall'archivio privato je na str. 82 posebna opomba s kratkim življenjepisom msgr. Ukmarja. Med drugim beremo: Msgr. Santin v nekem zapiski beleži - objavljamo dobesedno: »Mons. Umar si è mostrato uno dei più subdoli e faziosi sacerdoti. Certo uno di coloro che più hanno rovinato la diocesi conservando la divisione degli animi, rinfoc-

8, avgust 97). Jakomino vo pisanje povzemamo v celoti: »Človek, ko bere te stavke, se kar zgrozi. Takega napada, blatenja in natolcevanja na račun msgr. Ukmarja, ki se ga starejši vsi dobro spominjamo kot vzornega in svetniškega duhovnika, bi ne pričakoval, posebno ne od škofove strani.

»Avtor knjige ne navaja nobenega komentara, torej, to naj bi držalo. Kar pa je podlo in krivico. Slovenski duhovniki in naša javnost ne more prenesti kaj takega. Ne moremo molcati. Blatiti tako spomin msgr. Ukmarja, zapisati tako, kot da je pribito, ponižuje nas vse, ki vemo, kaj je bil msgr. Ukmar.

»Ko je bila pred leti, mislim leta 1963, prireditelj v avditoriju ob 25-letnici škofovske posvetitve msgr. Santina, tedaj sem peljal msgr. Ukmarja na to slavlje. Bila sva sama v avtu. Med pogovorom je izjavil: Nekateri so mislili, da bom nastopil proti škofu Santinu, pa se motijo, on je moj škof in kot takega spoštujem.

»Z msgr. Ukmarjem sem bil vsak dan v stiku od oktobra 1953 do njegove smrti, 2. novembra 1971, zadnja leta sem mu bil skoraj za en mesec njegov tajnik, ker si je zlomil ramo in je bil ovit v mavcu, zato sem ga dobro poznal. Bil je spovednik, duhovni pridigar, govornik, prežet z veliko vero in molitvenim živ-

Jakob Umar se je rodil 13. julija 1878 na Opcinah, osnovno šolo je končal na Opcinah, gimnazijo v Trstu, bogoslovno semenišče v Gorici, v duhovnika je bil posvečen 14.7.1901, obiskoval je univerzo na Dunaju, za doktorja bogoslovja je bil promoviran 24.5.1917. Ukmar je služboval kot kaplan v Rojanu, ustanovil je Marijino družbo, bil je župni upravitelj v Ricmanjih, kaplan pri Starem sv. Antonu, ravnatelj konvikta v Trstu, profesor verstva državne gimnazije v Trstu, ravnatelj bogoslovja v Skednju, sodnik v zakonskih pravih pri regionalni cerkveni sodnji v Benetkah. Napisal in izdal je celo vrsto del, a 29. februarja 1970 mu je ljubljanska teološka fakulteta podelila častni doktorat iz bogoslovja.

lando astii, deprimentando l'autorità del vescovo. Mons. (Casimiro) Rovi, confidente di mons. (Luigi) Fogar e per tanti anni suo segretario e cancelliere vescovile, non sospetto, mi diceva, che p. (Francesco) Tomc (un gesuita sloveno) aveva messo in guardia già mons. (Andrea) Karlin, vescovo sloveno, sopra l'opera torbida svolta già allora da mons. Umar e che poi il medesimo padre aveva reso attento di ciò mons. Fogar.«

Na tako blatenje Jakoba Ukmarja je že odgovoril Dusan Jakomin v »Nasem vestniku« (st.

ljenjem. Daleč od vsega tega, kar je bilo o njem zapisano, kar smo navedli.

»Nekdo bi lahko ugovarjal, da govorim o Ukmarju po letu 1950 in ne o casu, o katerem beleži zapisek msgr. Santina, toda njegovi spisi in govori tedanje ga časa, raziskave prof. Tomaza Simčica in prof. Alojza Rebule so v popolnem nasprotju s tem mnenjem.

»Pisani napad in navedba v knjigi brez posebnega komentarja bosta gotovo odjeknila negativno v javnosti. Če ima kaksen pomen krscanska ljubezen in poštenost, bodo popravili to krivico?«

MUZEJ SARTORIO / SKLEP PRIREDITEV O DALJNEM VZHODU

Splet glasbe in giba

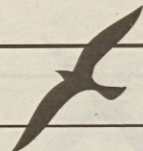
V Muzeju Sartorio so se ta teden sklenile prireditve, s katerimi že več let Mestni muzeji pestrijo Tržacanom poletne večere. Letosnji niz je bil ubran pretežno na tematiko Daljnega vzhoda, v povezavi z razstavo japonskih graficnih natisov v prvem nadstropju meščanske vile. Po starih koncertih baritonista Ikua Matsuyame s sporedom japonskih ljudskih pesmi, ceprav v precej zahodnjaski priredbi, posvečeni Daljnemu vzhodu v obeh Evropejcev. Tako sta v torek sopranistka Enza Pecorari in kitarist Fabio Cascioli nastopila s sporedom, ki je slonel na Beherendovi transkripciji japonskih ljudskih pesmi, zlasti pa na Brittenovi reinterpretaciji pesmi iz kitajskega ljudskega premoženja. V nizu je še posebej izstopala prav zadnja prireditev, v sredo zvečer, saj je spletala glasbo in gib. Po zamisli Tržacana Marca Maria Tosolinija je koreografinja Elisabetta Cerbon zgradila plesno pantomimo zobredno glasbo in branjem Desetih volovjih ikonah. Naslov se navezuje na niz desetih slik kitajskega budističnega meniha, ki je skozi pripoved o iskanju vola podal težko pot duha, ki išče lastno bistvo. Izvirne slike so se izgubile, a v 15. stoletju jih je ponovno naslikal slikar Subun, njegove podobe so bile med kratko

predstavo vidne na ekranu poleg odra. V predstavi je bila zlasti sugestivna glasba, v kateri so se spajali obredni motivi in avtorska glasba.

V sredo je torej Muzej Sartorio zaprl vrata večernim obiskovalcem, seveda pa je se vedno na stečaj odprt z obicajnim urnikom od 9. do 19. ure vsak dan, razen ob ponedeljkih. Ponočnjaki bodo lahko spet prisli na svoj račun od 5. do 12. oktobra, ko bo Muzej izjemoma odprt do 22. ure ob priliki slovite Barcolane.

Sicer so prireditelji zelo zadovoljni z letosnjim uspehom. Kot je povedal ravnatelj Mestnih muzejev Adriano Dugulin, je bil obisk zelo zadovoljiv. Veliko obiskovalcev prihaja iz severne Italije, iz Slovenije in iz Hrvaske, veliko je tudi turistov, ki letujejo v bližnjih obmorskih letoviscih. Seveda uspeh sloni na celoletnem trudu, na promocijski dejavnosti, za katero skrbijo tiskovni urad Mestnih muzejev.

Poletne večerne prireditve so seveda privabili zlasti Tržacane z zelo pestro ponudbo, ki je omogočala res prijeten večer: poleg različnih vodenih obiskov so lahko obiskovalci prisluhnili koncertu ali pa le posedeli dolgo v noč na vrtu ob pijaci, ki so jo dobili v muzejskem baru. Mestni muzeji skušajo privabljati obiskoval-

POTOPIŠ

Skrivnostni

PRIHOD

Ze skozi majhno letalsko okence je bilo videti, da se Bali prazi v opoldanskem soncu, kljub pričakovanju pa se je nemogoče izogniti temperaturnemu soku, ki ga povzroči prehod iz klimatiziranega zraka v letalu ter se bolj razlika z naravno hladnim novembrskim zrakom v domači Evropi. Tujo valuto je za indonezijske rupije možno zamenjati že v letališki stavbi, kjer je prav tako možno že vnaprej plačati za taksi, ki te od letališča lahko popelje kamorkoli na Baliu. Na letališču stane najem taksija nekoliko več kot drugod po otoku, vendar je v primerjavi z evropskimi cenami taksijev tukajšnjih 17.600 Rp. (približno 7 \$) za tricetrtno vožnjo prava bagatela.

SANUR

Ze na prvi pogled daje Sanur videz počitniškega mesta, ki zaseda nekoliko višje mesto na lestvici mondenosti. Ob glavni ulici, ki je vzporedna z morjem, se namreč vrstijo v zelenju skrite vile in hoteli z visokodonečimi imeni, kakršno je npr. "Hyatt". Razen imen je tudi videz hotelov tak, da je navadnemu popotniku skoraj nerodno povprašati po ceni sob, vendar se nato iskaze, da je bil ves strah odveč, saj imajo hoteli, ki so del indonezijskih hotelskih verig kljub luksuznemu videzu "spodobne" cene. K taki hotelski verigi spadajo hoteli Gazebo, ki razpolagajo z lepo opremljenimi sobami raznih velikosti in nivojev udobja ter zelo različnih cen. Tekom nizke turistične sezone se je možno celo zmeniti za popust. Poleg ostalih sob sta tukaj na voljo tudi dve t.i. "Honey-moon suite" ali sobi za mladoporočence z umetelno izrezljano zakonsko posteljo z baldahinom in mrežo proti komarjem, ki je dovolj velika za stiri osebe. Cela soba je opremljena v kolonialnem slogu: čudovita psiha s ploščami iz marmorja, trosed pred njo, omara, skrinjarejene ure, izdelke iz lesa (loke in puscice, kipce itd.), leteče zmaje iz blaga, okrasene svincnike itd. K sreči so tukajšnji prodajalci dokaj razumni. Če izjaviš, da nimas namena kupiti ničesar, te pustijo pri miru in poskusijo drugje. Oblečeni so v modre majice - nekaksne uniforme, ki dokazujejo, da je tisti, ki jo nosi, pooblaščen za opravljanje svojega posla. Tu pa tam pa se med rednimi prodajalci prikazujejo otroci. Le-ti ponujajo sadje,

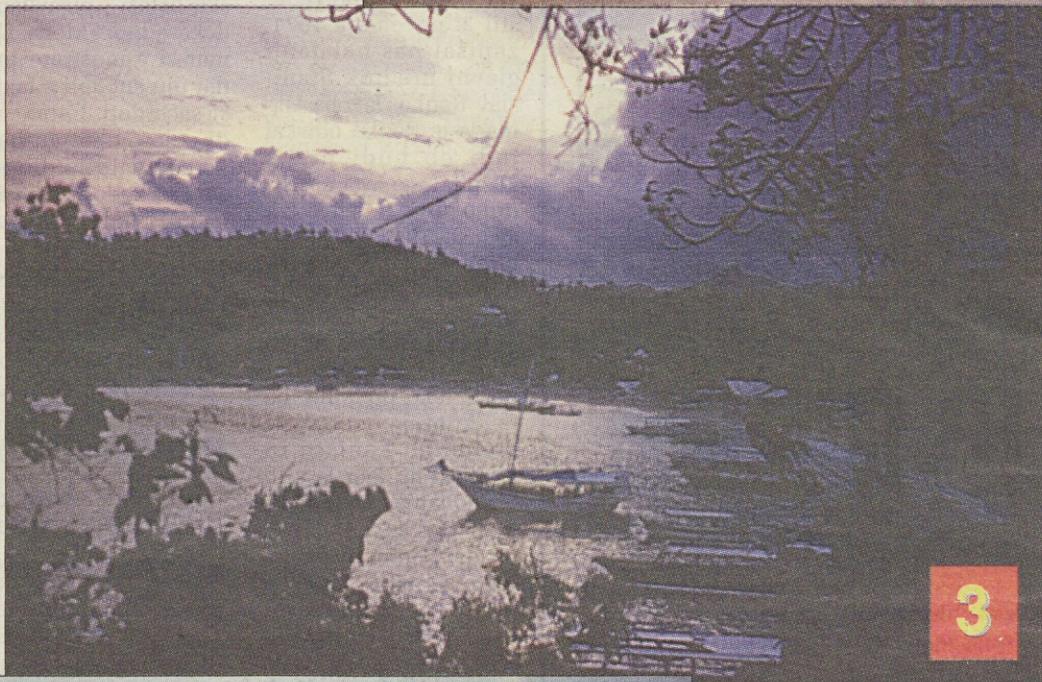
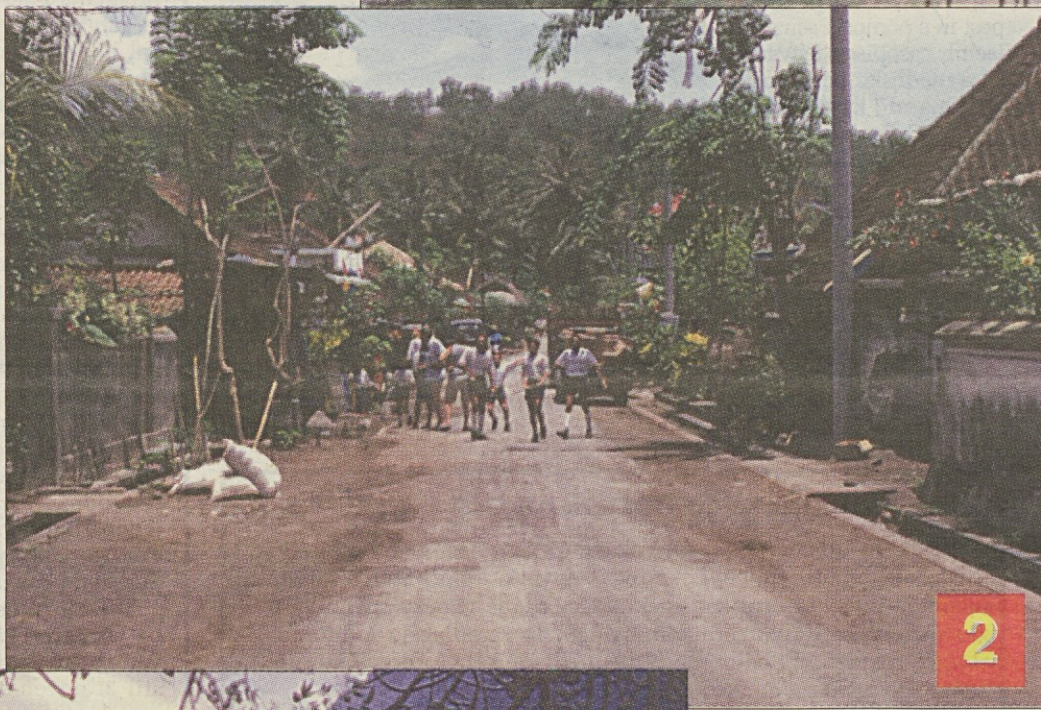
pločevinke s pijačo, bombone in druge pakirane prigrizke, ki so videti že prav stari in neužitni.

V Sanurju je na pretek tudi agencij, pri kateri je za krajše ali daljše obdobje možno najeti kakršnokoli motorizirano vozilo: od motornega kolesa pa do džipa. Vsekakor je treba vedeti, da na Baliu velja pravilo vožnje po levem voznem pasu, kar je lahko problem za tiste, ki so navajeni drugačne vožnje. Poleg tega pa domaćini zelo pogosto ne upoštevajo cestnih pravil, če pa pride do nesreče, krivijo tujca tudi tedaj, ko ni ničesar kriv.

Sicer je Sanur mesto, ki ocitno živi ob turizmu: druga ob drugi se tisočje restavracije, trgovine suvenirjev in drugih potrebscin. Privatnih his, namenjenih bivanju domaćinov kot da ni. Restavracije so ena lepša od druge: vse grajene in opremljene v balijskem stilu: s številnimi strehami na raznih nivojih, pohištvo iz ratana - tankega in debelega... Meniji so več ali manj vepovsod podobni, vendar so porcije zelo različne. Če si zelo lačen, ne moreš zgresiti, če naročiš "celo ribo", ker boš v tem primeru dobil ogromno ribetino, ki bo lahko tehtala tudi do 1 kg... V povprečju se lahko dve osebi pošteno nasitita za 9 dolarjev.

Razen v restavracijah si je večerjo možno poiskati tudi na t.i. "night marketu" ali "nočni tržnici", ki je del indonezijske prehrambene tradicije in se je v Sanurju ohranila kljub dokaj visokemu turističnemu standardu. Nočne tržnice pravzaprav niso običajne tržnice, na katerih bi bile naprodaj surovine za kuho. Na indonezijski "nočni tržnici" so namreč na voljo pripravljene jedi, ki jih je mogoče kupiti in odne-

sti s sabo ali pa jih pojesti čepi ali pri mizicah, če so postavljene ob stojnicah. Izbira hrane je pestra. Najpogostejše jedi so: sate (nekakšni mesni ali ribji "raznjici" preliti s kikirikijevo omako), gado-gado (poparjena zelenjava polita s kikirikijevo omako), nasi goreng oz. bami goreng (pražen riž oz. testenine z zelenjavo ali drugimi dodatki), prazena in kuhana koruza ter deserti na osnovi banan ali drugega sadja in zeleja. "Nočna tržnica" oživi že pred sončnim zatonom ter je živahna tja do poznih večernih ur. Ves ta čas se kupci in jedci prerivajo okoli stojnic, zaradi česar dobi občutek, da nihče večerje ne kuha doma. Med strankami so skoraj sami domaćini, medtem ko si večinoma tujci upajo le opazovati.

PADANGBAI

Par dni v Sanurju je nahrbtnikarju dovolj, da si opomore od dolge letalske poti ter si nekoliko olajša žepe, nakar ga radovednost že zvleče naprej. Cilj je Padangbai (slika 1) - pristanisko mestice, iz katerega vozijo trajekti za bližnji otok Lombok. Na poti med Sanurjem in Padangbajem leži Celuk, ki je znan po izdelavi srebrnega in zlatega filigranskega nakita. V središču mesta obstaja ulica, v kateri mrgoli draguljarn, vendar je tudi izven centra vse polno filigranskih delavnic s prodajalnami. Cim vstopiš, ti takoj postane jasno, da te bodo skusali odreti. Cene, ki so napisane na razstavljenih predmetih, so nepojmljivo visoke, prodajalci pa ti takoj sporočijo, da "bodo pa zate naredili poseben popust", kar pa je seve-

da gola goljufija. Tudi zlat nakit je naprodaj pod nemogočimi pogoji: vsak predmet ima svojo ceno, nihče pa ti ne zna (ali noče?) povedati, koliko tehta. Tako sploh ne ves, ali si plačal kovino ali delo. Sicer so stranske ulice v Celuku mirne in kot odrezane od prometa in naglice, ki sta značilna za današnji - celo balijski svet.

Sanur locuje od Padangbaia le nekaj 50 km, vendar traja vožnja po ovinkih, mostovih in ozkih predelih več kot 2 uri. Padangbaie v primerjavi s Sanurjem prav primitivno mestice, ki pa se je kljub vsemu v zadnjih letih zelo razvilo. Sestavljajo ga vsega 3 glavne ulice (slika 2): najširša se od glavne ceste odcepi navzdol proti morju in pomolu, kjer je v gradnji moderna luka s pokritimi čakalnicami in pasazami za pesce ter dve ozji ulici, ki sta pravokotni na prvo in tečeta vzporedno z obalo. Le ena izmed njiju je namenjena tudi motoriziranemu prevoznemu sredstvu. Ob njej se vrstijo preproste trgovinice s hrano in raznimi potrebscinami za gospodinjstvo, majhna pokrita tržnica ter prodajalec suvenirjev, ki je specializiran za izdelavo modelov značilnih lesenih colnicov, imenovanih "jukung". Vsak detalj modelčka je do potankosti enak resničnemu colnu. Druga ulica, ki teče vzporedno z obalo, se razpoteza vse od pomola pa do konca zaliva (slika 3), kjer se vrh majhne vzpetine nahaja zelo obiskan tempelj, v katerega ne smeš vstopiti, če nisi zavil v sarong. Ulico z obeh strani obdajajo dokaj preprosti penzionisti ter restavracije. Tiste, ki so opremljene z ratanjskim pohištvo, ze samo zaradi tega delujejo bolj tople in priv-

lačno, medtem ko se v manjših lesenih mizah in plastičnih stoli vgrezajo v pesčeno obalo in dajejo vtis zanemarjenosti, čeprav hrana ni prav nič slabša kot v prvih. Meniji večinoma niso bogati, vendar so vsak dan na voljo različne vrste rib in morskih sadežev, tako da zelodcu nikoli ni dolgčas. Vzdolž cele obale se tesno drug ob drugem stiskajo "jukungi" (slika 4) - colni: kake 4 m dolgi komaj za zadek enega človeka široki colni, ki jih ohranjajo pri ravnotežju na nekakšnih pajkovih nogah pripeti bambusi. Jukungi so se tradicionalno premikali s pomočjo jader, vendar je večina danes opremljena tudi z dolgo- ali kratko- osnim motorjem -večinoma znamke Yamaha. Domaćini jukunge vsakič, ko jih ne rabijo, potegnejo iz vode ter z njih snemajo bambusne plovce.

V Padangbaju se življenje odvija mirno, po ritmu dneva in noči, po odhodih in prihodih trajektov, ki vsaki dve uri začasno vznemirijo luko ter pod pokroviteljstvom jutranjih in večernih daritev bogovom. Ves zaliv je ena sama pesčena plaza, vendar morje s pomočjo trajektov nanjo marsikaj naplavi, tako da se je za prave morske užitke prijetneje odpraviti na katero izmed plazic, ki se skrivajo za vzpetinami na obeh straneh zaliva. Levo pelje strma pot najprej navzgor, nato navzdol do kakih 300 m dolgega pasu sive pesčene plaze, ki jo plima skoraj popolnoma zalije vse do gostega zelenja in izdolbljega črnega skalovja vulkanskega izvora (slika 5). Ob oseki je tukaj težko preplavati čez koralni greben, obenem pa se cezenj valijo dokaj močni valovi, ki lahko plavalca tresčijo ob korale. Ko se dan prevesi v popoldan, se morje začne dvigovati in končno si je z masko možno ogledati bogato podvodno življenje, ki mrgoli tik pod morsko gladino. Desno od Padangbaja pa se bolj strma pot vodi do večjega zaliva, obdanega z visokimi palmami, ki mu domaćini pravijo: "Pantai Kecil" ali: "Majhna plaza". Tam kjer se hosta nenadoma spremeni v plaz, je nekaj domaćinov sebi v korist ter obiskovalcem v veselje postavilo kolibe iz palminih listov, v katerih kot mravljične pridne ženske pripravljajo preproste, a odlične domače jedi na osnovi riza, testenin in zelenjave ter ponujajo soka polne kokosove orehe. Morje je prijetno toplo, vendar v primerjavi z zgocim soncem se vedno prijetno osvežujoče. Valovi, ki so jutraj bili se blagi, postajajo cedalje večji. Kopalci se z razigranimi

otok Bali (1)

POTOPIS

kriki in vrescanjem zaganjajo vanje, jih preskakujejo ter tekmujejo, kdo bo z valom priplaval višje na pesčeno obalo.

Vsaki dve uri po urniku, v resnici pa nekoliko bolj neurejeno se v padangbajski luki prikaže nov trajekt, ki prihaja z Lomboka ter se na pomol priveže tam, odkoder je pravkar odplul prejšnji. Trajekti so v primerjavi z jukungi pravi velikani, saj lahko "požrejo" kar lepo število tovornjakov, avtobusov in avtomobilov. Seveda gredo čez lužo tudi motorna kolesa, ki so v Indoneziji celo popularnejša kot pri nas. Ko so vsa motorna kolesa na trajektu, jih mornarji zvežejo skupaj in pritrdijo ob stenam, da se med vožnjo ne bi prevrnili. Trajekti imajo dve palubi za potnike ter notranji salon z videoprogramom. V salonu se nahaja tudi bar, v katerem je možno kupiti sladoled, pijačo in tovarniško pakirane prigrizke. Občasno na krovu iz zvočnikov zadoni glasna glasba in prestraši vse speče in dremajoče, nakar se vsi ponovno pogreznejo v popotniški klepet, spanje ali prisilno brezdelje. Vožnja praviloma traja 4 ure, vendar se prav lahko zgodi, da se zaradi razburkanega morja zavleče ali pa mora trajekt v pristajalni luki počakati, da svoje tovore raztovorijo ze kakajce ladje. Z nekaj sreče je med vožnjo možno videti jato delfinov, ki preverjajo, če je treba koga rešiti iz razburkanega morja. Valovi imajo veliko amplitudo in ceprav so redki, zelo močno zibljejo težki trajekt, ki se med enim vrhom in drugim grozeče ugreza v ocean.

NA POTI K "GILIJEM"

Lembar (slika 6) - največje pristanišče na zahodni obali otoka Lombok - je pravo razočaranje. Ob prihodu v pristanišče je otok videti pust, pa se hiš ni kaj dosti. Ob koncu pomola na vse strani razglasa svojo dobrodošlico belo-rdeč kokakolin napis: "Welcome to Lombok Island". Na trajekt se takoj po pristanku pripodijo dečki vseh starosti, ki bi za nekaj baksisa zeleli potnikom nositi prtljago. Ob izhodu s trajekta se trejo ljudje in tovarnjaki, cim stopimo na trdna tla pa peljejo tovarnjaki naprej, medtem ko prometniki pesce usmerjajo v ograjen in prekrit hodnik. Na drugi strani hodnika prislece docakajo operaterji raznih agencij in soferji t.i. "shuttle busov". Nad glavami mahajo s tablicami, na katerih so zapisana imena oseb, na katere čakajo ali pa

agencij, ki so jih poslale. "Shuttle busi" so v bistvu kombiji ali manjši avtobusi za osem do deset oseb, ki v nasprotju z rednimi javnimi avtobusi odpeljejo ob dogovorjenem času in ne da bi čakali, da se prevozno sredstvo napolni do zadnjega kotička.

Pot iz Lembarja je speljana skozi suho in skopo pokrajino do Matarama - lomboškega upravnega in trgovskega središča, nato pa skozi džunglo naprej proti Bangsalu. Ob cesti se podijo opice in zvedavo opazujejo promet, ki se odvija po njihovem ozemlju. Od Lembarja do Matarama je promet gost, nato čedalje redkejši.

Bangsar je ribiška vas na severu Lomboka, ki sama po sebi ne nudi posebnih zanimivosti, a je pomembna zato, ker Lombok povezuje s tremi koralnimi otoki, ki kot zlit v enega sramozljivo kukajo iz morja slabe pol ure vožnje od Bangsala. Najbližji je Gili Air, srednji Gili Meno, najbolj oddaljen in največji pa Gili Trawangan. Z narasčajocim zanimanjem za "Gilije", kot jih ljubkovalno imenujejo popotniki, se veča promet skozi Bangsal, ki je v zadnjih letih precej spremenil svojo podobo. Kjer so prej stale stojnice s hrano, so sedaj prijetne restavracije, poleg njih pa kot gobe po dežju rastejo stojnice s sarongi in "t-shirti" z značilnimi "primitive design" poslikavami.

Bus pripelje skoraj do plaže, sofer razdeli vozovnice do otokov, nakar nastane zmesnjava. Do Gilijev vozijo namreč nekoliko večji jukungi, ki so drug ob drugem "parkirani" v do meč globoki vodi. Sebe in prtljago je torej treba varno prepeljati čez vodo, spraviti najprej prtlja-

go čez visoki rob colna, se sam zlesti čezenj ter čez že naloženo prtljago, morebitne noge že vkrancanih sopotnikov ... in končno sesti na prazno mesto v upanju, da nihče ne bo več lezel čez. Na začetku je vožnja kljub utesnenosti (prtljaga in ljudje!) prijetna, nakar postajajo valovi čedalje močnejši, ugrezanje mednje ter dvigovanje nadnje pa čedalje neprijetnejše. Prvi potniki izstopijo na Gili Airu, nakar je potreben širok ovinek, da se jukung izogne podvodnim koralnim grebenom, ob katere se lomijo valovi in bi se prav lahko raztresilo tudi plovilo. Valovi nas pozibavajo s čedalje večjo silo in prihod na G.Meno je pravo olajšanje. Prav tako kot pri vkrčavanju je tudi pri iskrčavanju treba zabresti do kolen v vodo, saj coln drugače sploh ne more pristati. Vsak

5

6

7

prihod novih turistov predstavlja za domačine dogodek in možnost novega zaslužka, prav zato pa vsak jukung docaka kopica domačinov, ki ponujajo prenočišča ter prevoz do njih. Razen biciklov so edina prevozna sredstva, ki se pomikajo po otoku majhni vozovi na konjsko vprego, ki jim domačini pravijo "cidomo" in so sicer značilni za Lombok.

GILI MENO

Prijetno sobo bova prav gotovo lažje nasla s polnim zelodcem in zato se soglasno odločiva za večerjo v restavraciji Kontiki, pred katero je pristal jukung. Ker je trenutno nizka sezona, je v restavraciji komaj kak človek, kar zelo ugodno vpliva na hitrost in kakovost priprave naročenih je-

di. Na otoku je vsega enajst ali dvanajst hotelov oz. sklopov bungalovov (slika 7), ki jih je možno uvrstiti v vse cenovne in udobnostne kategorije: od preprostega bungalova z dvema posteljami, poličko za nujne potrebscine in nicemer več pa do cudovito opremljenih bungalovov s tekočo vodo, preprogami, klimatsko napravo, hladilnikom itd. Vecino bungalovov, ki so od zunaj videti lepi, odznotraj kazi nenavadna kopalnica: za kolibo na kolicikih se namreč nahaja iz votlakov zgrajena stavba, do katere vodijo navzdol naravnost iz spalnice speljane stopnice. V tem s sinjimi ploščicami prekritem prizidku je stranišče in mandir (korito, ki ga po potrebi nekajkrat na dan napolnijo z vodo, ki jo nato s posodico zajemas in se z njo polivas) ali pa tūs ter umivalnik, kar je odvisno kategorije. Vsekakor delujejo tovrstne kopalnice dokaj turobno, običajno pa kljub obljubam v njih ni tekoče vode. Za ceno prenočišča se velja pogajati - se predvsem ko je nizka sezona in je v teku boj za turiste. Izberava si prijeten bungalov, ki spada v srednjo cenovno kategorijo, a nudi vse ugodnosti boljših hotelov: čist prostor, brisače, ventilator, tekočo vodo... stvari, ki jih doma ne čeniš, a postunejo na potovanju daleč od doma zelo pomembne. Zelo pomembna je tudi mreža proti komarjem, ki jih je v deževnem obdobju skoraj toliko kot zraka, saj je na Gili Menoju slano jezero, okoli katerega se množično valijo. V ceni sobe je - kot tudi drugod po Indoneziji - vključen zajtrk, k dobrodošlici pa spada mešanica kokosovega mleka, sladkorja, kondenziranega mleka in se česa serviranega v okrašenem koko-

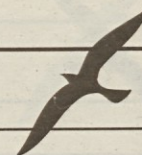
sovem orehu. Okus pijače je bozanski, videz pa nič manj prikupen..

Vecina bungalovov, namenjenih turistom, je postavljenih na kolicke, ki so vcementirani v nekaksne podstavke, medtem ko so mostišča domačinov kar preprosto postavljena na velike kamne, ki se kot po čudežu ne prevrnejo. Gradnja hiše na koleh je veliko dražja od gradnje hiše na trdnih temeljih, saj je peska v izobilju, kolicke pa je na otok treba prepeljati z Lomboka. Vecina hiš na otoku ima stene iz rogoznic, ki tu pa tam skozi drobne luknjice prepuscajo tenke sončne zarke. Le kopalnice so zidane iz zidakov, vendar domačini vecinomoma nimajo kopalnice v hiši, pač pa zraven nje. Prebivališca vasčanov so obvezno sestavljena iz prostora za sprejemanje obiskovalcev, prostora za spanje in kuhinje, ki je zračnejša od ostalih delov hiše. Strehe so delane na star način: s strešniki iz pletenih listov kokosove palme, ki jih običajno (a ne vedno) prepletajo ženske, medtem ko jih na vrh hiše pritrujejo moški (slika 8). Ker električna napeljava ne sega do otoka, so vsi otocani odvisni od generatorjev, ki so last večjih hotelov. Vecina hotelov generatorje priziga trikrat dnevno ter z elektriko zastoni oskrbuje tudi edino vas na otoku - vsega kakih sedemdeset družin. Otok Gili Meno je najmanjši in najmanj naseljen izmed "Gilijev" - vsega slaba 2 km dolg in 1 km širok. Kljub temu, da je tako majhen, pa ge je po dolgem in počez težko prehoditi. Sonce že navsezgodaj zelo močno greje, medtem ko se pesek segreje sele proti poldevu, takrat pa je po njem nemogoče hoditi bos. Tudi sam zrak nad pesčeno plažo je podnevi tako nasičen s hlapi iz pregretega vlažnega peska, da občasno sprehajalcu brez posebnega naprezanja zmanjka sape. Zaradi vseh teh dejavnikov skupaj je sprehanje po otoku po deveti uri dopoldne in do petih popoldne brezupno početje, ki spominja na sprehanje po kateri izmed velikih zemeljskih puscav. Kasneje zvečer postane sprehanje zopet nerodno, ker ni javne razsvetljave in so od obljudenih predelov oddaljeni kraji oviti v popolno temo. Toda niti popolna tema ni popolna, saj nebesni svod krasi na tisoce migetajocih zvezd, ki so le tu daleč od civilizacije in umetne razsvetljave - videti tako številne in živahne.

Marina Furlan

(nadaljevanje prihodnjic)

8

POKRAJINA / ODLOK MINISTRA NAPOLITANA

Hitri roki za most na Soči v Gradišču

Za most in cesto v Merniku skoraj 5 milijard od civilne zaščite - Dela naj bi izvedli v 16 mesecih

Na Pokrajini so včeraj prejeli sporočilo iz Rima, da je minister za notranje zadeve Giorgio Napolitano podpisal odlok o delu za civilno zaščito, ki deluje v sklopu ministrstva, za dodelitev skupno skoraj petih milijard lir za dva že dolgo pričakovana posega na Goriskem. Gre za odpravo usoda na cesti proti mejnemu prehodu v Merniku v občini Dolenje in za obnovo mostu čez Sočo med Gradiščem in Zdravščinami. Za prvi poseg je dodeljena milijarda lir za most pa 3 milijarde 850 milijonov.

Vest o podpisu odloka, ki bo omogočil izvedbo del v razmeroma kratkem roku in z obcutnim skrajšanjem rednih birokratskih postopkov, je bila

pričakovana. Pred nekaj tedni je podtajnica pri ministrstvu za notranje zadeve Adriana Vigneri napovedala dodelitev denarja iz sredstev civilne zaščite in to ob spoznanju, da gre za nujna preventivna posega za preprečevanje se hujših težav in škode v primeru izrednih naravnih pojavov. Vigneri je za zakup in izvedbo del. Dela bodo morali oddati že v roku 180 dni od podpisa odloka, podjetja, ki jih bodo izvajala, pa jih bodo morala dokončati največ v 16 mesecih.

Odlok ministra Napolitana določa hitre roke za zakup in izvedbo del. Dela bodo morali oddati že v roku 180 dni od podpisa odloka, podjetja, ki jih bodo izvajala, pa jih bodo morala dokončati največ v 16 mesecih.

Predsednik Pokrajine Giorgio Brandolin je včeraj izrazil zadovoljstvo zaradi pozitivne razsodbe dveh problemov, ki sta odprta že dolgo časa. Zlasti vprašanje rekonstrukcije mostu pri Gradišču se je zavlačevalo kar nekaj let. Brandolin se se posebej zahvaljuje podtajnici Vigneri za takojšnjo izpolnitev obljub, ki jih je dala ob obisku na Goriskem, in deželnemu odborniku Moretonu za posredovanje v zadevi. Z zadovoljen z dokončno zagotovitvijo denarja je tudi zupan občine Dolenje, saj bo odstranitev plazu omogočila povezavo s slovenskim delom Brd, potem ko je bil doslej mejni prehod Mernik dejansko neuporaben zaradi nevarnosti ceste.

GORICA / ALPE ADRIA PUPPET FESTIVAL

Začetek septembra v znamenju lutk

Festival bo od 1. do 8. septembra ponudil 18 predstav po raznih mestnih prizoriščih

V ponedeljek se bo v Gorici začel 6. festival lutkovnih gledališč Alpe Adria Puppet Festival. Niz lutkovnih predstav se je pravzaprav letos začel že predhodno, saj so prireditelji deželnega centra za animirano gledališče CTA Festival razširili tudi na druga mesta naše pokrajine. Tako so se predstave lutkovnih gledališč ze vrstile v Gradezu, Krminu in Romansu, niz "predpremier" pa se bo zaključil jutri ob 21. uri na dvorišču palače Torriani v Gradišču.

Osrednji del Festivala pa bo seveda v Gorici. Od ponedeljka bomo na različnih prizoriščih lahko sledili kar osemnajstim predstavam. Program letošnjega festivala so predstavili včeraj na zupanstvu. Umetniški vodja lutkovnega fe-

stivala in obenem ravnatelj deželnega centra CTA Roberto Piaggio je s pomočjo odbornikov za kulturo na Deželi, Pokrajini in Goriski občini predstavil niz prireditvev, ki je letos izredno bogat. Predstave se bodo odvijale v Kulturnem domu, v kulturnem centru Lojze Bratuz, v dvorani UGG, v vili Coronini, v ulici Ascoli, v parku za zupanstvom, na dvorišču zavoda Lenassi in v ljudskem vrtu.

V letošnjo izvedbo Alpe Adria Puppet Festivala se uvršča tudi sodelovanje z Mednarodnim lutkovnim festivalom Maribor in mednarodnim Theater festivalom iz Celovca. To se krepki mednarodno naravnost "obmejnega gledališča brez meja", ki jo Puppet festival že od samega začetka izkazuje z odkrivanjem evropskega lutkovnega gledališča.

Celotni program smo objavili že včeraj na kulturni strani našega dnevnika, med številnimi predstavami pa velja ponovno omeniti vsaj nekatere. V ponedeljek, 1. septembra, ob 21. uri bo v Bratuzevem centru predstava "Kiyohime Mandara" japonskega gledališča Dondoro iz Tokija, češko gledališče Naivno Divadlo Liberec bo v torek nastopilo v ulici Ascoli in v Centru Bratuz, zagrebška Stalna kazališna družina David bo igrala v petek v Centru Bratuz, lutkovno gledališče Maribor bo zabavalo občinstvo v nedeljo, 7. septembra, v dvorani UGG, gledališče Papiluz iz Ankara pa bo za veselje najmlajših nastopilo na dvorišču Lenassija v ponedeljek, 8. septembra.

Ales Waltritsch

GLASBA / V SCGV E. KOMEL

"Argentinski" večer

Luka Debevec Mayer izvaja samospeve

Argentinski basist slovenskega rodu Luka Debevec Mayer je v torek navdušil občinstvo na večeru samospevov v komorni dvorani centra za glasbeno vzgojo Emil Komel. Nastopil je ob spremljavi pianista Christiana Usciattija, s katerim sta bila na turneji v Franciji in nato se v Sloveniji in v naših krajih. Debevec se je izkazal ne le kot nadarjen pevec, pač pa tudi kot komunikativen odrski človek, ki zna ustvariti pravo vzdušje z občinstvom. Poslušalci so se temu primeru odzvali in po sporedu samospevov Schuberta, Duparca, Faurèja, Mahlerja, Straussa in drugih klasičkov izsilili se tri ponovitve.

NA AVTOCESTI

Umrli šofer tovornjaka

Na avtocesti A4 se je včeraj ponoči smrtno ponesrečil 55-letni šofer tovornjaka Antonio Sorgentone iz kraja Silvi pri Teramu.

Nesreča se je zgodila ob 1.15 na odseku avtoceste na ozemlju občine Doberdob, približno 2 kilometra pred cestninsko postajo na Moščenicah. Šofer, ki je bil namenjen proti Trstu oziroma čez mejo v Slovenijo in je za sabo imel že dolgo pot, je najbrž zaradi utrujenosti izgubil nadzorstvo nad tovornjakom. Takrat je tudi deževalo, zato je k nesreči botrovalo tudi spolzko cestisče. Težko vozilo je prebilo ograjo na desni strani in zavzelo v skarpo ob avtocesti. Ob prihodu reševalcev za nesrečnega soferja ni bilo več pomoči, saj je ostal uklenjen v zmečkani kabini tovornjaka in bil po vsej verjetnosti pri prici mrtev.

NOVICE

Sindikati kritični do načrta vodstva tovarne Setral

Na Zvezi industrijcev se je včeraj po podpisu dogovora s posredovanjem predsednika Pokrajine Brandolina začelo pogajanje med vodstvom tovarne Setral v Romansu in predstavniki sindikatov. Pozitivno je že to, da se je po dolgotrajnem zaostrovanju dialog sploh začel, četudi sta si strani se zelo narezali. Vodstvo je prikazalo industrijski plan, po katerem naj bi namesto prvotno predvidenih 32 odpuštili 19 delavcev. Po oceni sindikatov je to se vedno preveč saj menijo, da je mogoče težave premostiti brez drastičnega krčenja delovnih mest.

Koncert skupine Zuf de žur

V muzeju kmečke kulture v Fari bo nocoj ob 21. uri koncert ansambla Zuf de žur. Skupina, ki je nastala pred tremi leti kot sinteza različnih glasbenih izkušenj njenih članov, ki prihajajo iz klasične, jazz in folk glasbe, se je uveljavila kot nosilka goriske multietničnosti na glasbenem področju. V besedilih se prepletajo italijanscina, furlascina in slovenscina, glasba pa prav tako črpa v izročilu raznih narodov. Koncert bo na odprtem, v primeru dežja pa v konferenčni dvoranci muzeja, ki bo nocoj izjemoma odprt tudi zvečer od 20. ure dalje.

Deset dni mrtva v hiši

Policija in gasilci so predsinoci na poziv soseda vlomili v stanovanje 76-letne Lidie Deleano v Ul. Torriani. Zenske že nekaj dni ni bilo na spregled, zato so pomislili na kaj hudega. Zal se je izkazalo, da so bile domneve utemeljene. V hiši so našli truplo ženske, ki je bila mrtva najbrž že deset dni. Obdukcija naj bi potrdila, da gre za naravno smrt.

V Gorici prijeli 14 Romunov

Za policijo in druge organe javne varnosti je prestreganje beguncev postalo že vsakodnevno opravilo. Stevilno skupino osmih Romunov je policijska izvidnica ustavila v sredo pod večer na Kornu, včeraj pa so v mestu prijeli se 4 Romune, druga dva, ki sta nameravala v Slovenijo, pa je slovenska policija zavrnila na meji. Proti vsem so odredili izgon.

Mati pod avto, da bi rešila otroka

Med nalivom v prvih popoldanskih urah se je včeraj pred goriskim zupanstvom ponesrečila 37-letna mati. Otrok se ji je izmuznil na cesto, mati je stekla za njim prav ko je privozil ford fiesta. Zensko so prepeljali v bolnišnico, kjer pa ji niso ugotovili težjih poškodb, medtem ko otrok ni bil ranjen. V Fari sta bili v trčenju lažje ranjeni dve osebi.

Nocoj nastop 4 folk skupin, jutri posvet o ljudski kulturi

Folklorni festival bo nocoj na Battistijevem trgu (oziroma v dvorani UGG v primeru slabega vremena) ponudil drugi večer plesov z nastopom starih skupin. S pricetkom ob 21. uri se bodo predstavile folklorne skupine »Gehem« iz Ankare (Turcija), »Don Milani« iz Dorgalija pri Nuoru (Italija), »Oravan« iz Nizne (Slovaska) in »Ballet folclorico del estado de Coahuila« iz Saltilla v pokrajini Coah (Mehika). Pričakovati je pester spored in raznolik program plesov in

glasbe iz zelo različnih kulturnih okolij. Drevi se bodo vsi predstavili z daljšim sporedom, jutri pa z nekoliko krajšim na zaključnem večeru, ko se bo zvrstilo vseh osem skupin, ki so nastopile že sinoci oz. bodo nocoj. Jutri zvečer bodo tudi izbirali najboljše skupino, ki ji bodo podelili Trofejo goriskega gradu.

Jutri bo ob 9.30 v občinski sejni dvorani v Gorici 23. mednarodni posvet o ljudskem izročilu. Letošnja tema je Ljudske tradicije, pre-

moženje, ki ga gre varovati in zaščititi. Predsedoval bo profesor antropologije na univerzi la Sapienza v Rimu Tullio Tentori, ki je tudi državni predsednik Zveze klubov in centrov Unesco. S poročili bodo sodelovali se Tullia Caretoni, predsednica komisije Unesco za Italijo, Valeria Cottini Petrucci z ministrstva za kulturo, Giovanni Pistilli, predsednik zveze folklornih festivalov Cioff za Italijo, in Franco Fileni, docent sociologije komunikacij v Trstu.

Caritas na obisku v Sloveniji

Ravnatelj Caritasa za Italijo Elvio Damoli bo danes prišel v Gorico, kjer ga bosta sprejela Ruggero Dipiazza in Dino Pistolato, odgovorna za humanitarno organizacijo v Gorici oz. Benetkah. Skupaj bodo odpotovali Ljubljano, kjer se bodo srečali z mariborskim skofom Krambergerjem, ki koordinira delo slovenskega Caritasa, ter z ravnateljico iste organizacije za tri skofije v Ljubljani, Kopru in Mariboru. Govor bo o pobudah Caritasa v državah nekdanje Jugoslavije.

Damoli se bo ob povratku jutri v Gorici srečal z javnimi upravitelji, ob 15.30 pa bo na javnem srečanju v župnišču v Podturnu podal svoj pogled na aktualni temi socialne države in priseljencev.

KINO

GORICA
VITTORIA 1 17.50-20.00-22.10 »L'isola perduta«. Val Kilmer in Marlon Brando.
VITTORIA 3 18.00-20.10-22.20 »Con air«. I. Nicholas Cage in John Malkovich.
CORSO 18.00-20.00-22.00 »Il ciclone«. L. Pieraccioni.

ŠOLSKE VESTI

DIDAKTIČNO RAVNATELJSTVO DOBERDOB sporoča, da bo seja vzgojiteljskega in učiteljskega zbora v ponedeljek, 1. septembra, ob 9. uri na osnovni šoli P. Voranca v Doberdobu.

OBVESTILA

KMEČKA ZVEZA Gorica obvešča vinogradnike, da morajo prijaviti morebitne količine vina, ki jih imajo v zalogi dne 31. avgusta. Prijava mora biti vložena v petih izvodih na občino, kjer se nahaja klet, do 6. septembra. KZ bo na razpolago za izpolnjevanje prošnje vsak delavnik na sedežu ul. Malta, 2, tel. 561344 od 8.30 do 13. ure.

GLASBENA MATICA GORICA obvešča, da bo vpisovanje za s.l. 1997/98 od 1. do 10. septembra. Podrobnejše informacije nudijo na tajnistvu v Ul. della Croce 3, od ponedeljka do petka, od 10. do 15. ure (tel. 531508). Vpisovanje po podružnicah bo v torek, 9. septembra, od 17. do 18. ure: Doberdob - Občinska glasbena soba, Sovodnje - Kulturni dom, Standedrež - dom Andreja Budala. Na sedežu šole v Gorici pa se se danes od 10. do 12. ure nadaljuje potrjevanje vpisov.

SCGV EMIL KOMEL obvešča, da je v teku vpisovanje v s.l. 1997/98. Poleg klasičnih instrumentov, solopetja in stranskih predmetov sprejemajo prijave za: balet in tečaj DO-MI-SOL (od 4. leta starosti); tečaj za jazz improvizacijo; eksperimentalni tečaj klavirja za nadarjene učence; podiplomski tečaj klavirja (prof. S. Gadziyev); tečaj slovenskega jezika. Informacije na tajnistvu šole (tel. 532163) vsak delavnik od 8.30 do 12.30 in od 15. do 19. ure.

POLETNO SREDISČE za otroke iz Laskega v organizaciji SKRD Jadro bo delovalo od 1. do 13. septembra v Romjanu. Učenci osnovne in dijaki nižje srednje šole se lahko prijavijo pri odbornikih društva ali pri učiteljici Sonji Božić, tel. 412084.

DRUŽBA se dobi v ponedeljek, 1. septembra, ob 19.30 na Placuti.

IZLETI

DRUŠTVO UPOKOJENCEV IZ DOBERDOBA prireja enodnevni izlet v Režijo v soboto, 13. septembra. Informacije in vpisovanje do 8. septembra pri Mili (tel. 78072).

SPDG vabi v nedeljo, 31. t.m., na vožnjo z gorskimi kolesom na Pokljuko (50 km). Informacije pri Alesu (tel. 21057) in Marti (tel. 22164).

KD O. ZUPANČIČ prireja za člane otroškega pevskega zbora in prijatelje izlet v Gardaland v ponedeljek, 8. septembra. Prijave pri Loredani, tel. 21417.

LEKARNE

DEŽURNA LEKARNA V GORICI - PROVVIDENTI, Travnik 34, tel. 531972.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽICU - OBCINSKA 1, Ul. Terenziana 26, tel. 482787.

BOSNA IN HERCEGOVINA / MED PRISTAŠI PLAVŠIČEVE IN KARADŽIČA

Nevarno stopnjevanje napetosti v Republiki srbski

Manifestacije proti pripadnikom mednarodnih enot Sforja

SARAJEVO - V incidentu, do katerega je prišlo včeraj zgodaj zjutraj, ko so skušali pripadniki Sforja prevzeti nadzor nad policijsko postajo v Brčkem na severozahodu BiH, so bili po poročanju tiskovne agencije bosanskih Srbov Srna ranjeni trije Srbi.

Po podatkih istega vira je okoli 5000 prebivalcev Brčkega vojakom Sforja, ki so z oklepnimi vozili in tanki okoli druge ure zjutraj obkolili poslopje policije, preprečili zavzetje zgradbe, vojaki pa naj bi v incidentu dvakrat uporabili orožje. Oklepna vozila Sforja po podatkih agencije Srna zdaj blokirajo dostop v Brčko, mestne oblasti pa so zahtevale takojšnje srečanje z mednarodnim nadzornikom mesta Robertom Farrandom.

V več krajih na severovzhodu BiH, ki so pod nadzorom Srbov, so se včeraj zbirale množice prebivalcev, ki jih je lokalni radio pozval, naj branijo policijske, radijske in televizijske postaje pred enotami

zveze NATO in policisti Združenih narodov. Srbski mediji so obtožili Sfor, da je skušal prevzeti nadzor nad policijskimi postajami na območju, Sfor pa je odgovoril, da je na območje poslal okrepiteve zaradi informacij, da so privrženci predsednice Republike srbske Biljane Plavšić skušali zavzeti nadzor nad policijskimi, radijskimi in televizijskimi poslopiji.

Srbski član predsedstva Bosne in Hercegovine Momčilo Krajišnik je opozoril mirovne sile SFOR-ja, naj ne začenejo novih akcij v Republiki srbski. Krajišnik je izjavil, da se je SFOR iz gosta spremenil v oblast, ki je sicer se ne želimo šteti za okupacijsko silo, ki pa je že nevarno blizu takšni oznaki". Krajišnik se je na ta način odzval na okrepljeno navzočnost sil SFOR-ja na severu Bosne ter na prve spopade med civilnim prebivalstvom in mirovnimi silami. Krajišnik je nasilne demonstracije opravičil, čes da "ljudstvo spontano reagira, saj čuti

nepravičnost in nevarnost".

Policija, zvesta vodstvu bosanskih Srbov s Pal je v Doboju aretirala dva visoka sodelavca predsednice Republike srbske Biljane Plavšić, poslanca Milovana Stankovića in vodjo opozicijske Socialistične stranke v Doboju. Tihomira Gligorića. Slednjemu očitajo, da je včeraj organiziral zavzetje televizijskega oddajnika v Dugi Njivi pri Doboju, je poročala beograjska tiskovna agencija Beta. Vodstvo s Pal je privrženec Biljane Plavšić včeraj zagrozilo s kazenskimi ukrepi, med drugim tudi z aretacijami.

Predsednica Republike srbske v Bosni in Hercegovini Biljana Plavšić je danes v Banja Luki ustanovila svojo stranko, ki se bo imenovala Srbska narodna zveza (SNS). Približno 500 delegatov je Plavšićevu na javnih volitvah soglasno izvolilo za predsednico SNS. V svojem govoru je predsednica Republike srbske poudarila,

da se bo njena stranka zavzemala za "krščansko-pravoslavno, demokratično in gospodarsko uspešno srbsko republiko" v BiH. Ob tem se je Plavšićeva znova izrekla za spoštovanje Daytonskega mirovnega sporazuma, ki po njenih besedah vključuje "mednarodno priznanje Republike srbske".

Rusko zunanje ministrstvo je včeraj izrazilo zaskrbljenost zaradi položaja v Republiki srbski ter napovedalo, da bo tja poslalo pomočnika zunanjega ministra Igorja Afanasijevskega. Tiskovni predstavnik ministrstva Valerij Nesteruskin je dejal, da je položaj v Republiki srbski zelo zapleten, zato lahko pri reševanju problemov, do katerih je prišlo "zaradi prevelike custvenosti", pomaga le uravnotežen, zdržan, odprt in dobronameren pristop. Afanasijevski bo predvidoma obiskal Beograd, Pale, Banja Luko in Sarajevo ter skušal poiskati kompromis in tako rešiti politično krizo v Republiki srbski. (STA)

RIM / OBRAMBNA MINISTRA ANDREATTA IN BROKAJ PODPISALA SPORAZUM

Strokovna pomoč albanski vojski

RIM - Italijanski in albanski obrambni minister Beniamino Andreatta in Sabit Brokaj sta včeraj v Rimu podpisala sporazum o sodelovanju med državama na področju obrambe. Sporazum vsebuje določila o tehnični pomoči Italije za reorganizacijo albanske vojske: konkretno gre za organizacijo dveh pehotnih brigad, za organizacijo vojske policije s sodelovanjem italijanskih karabinjerjev, za organizacijo regimenta za civilno zaščito in za tehnično pomoč pri varovanju oziroma uničevanju številnih skladišč razstreliva.

Pomoč bo potekala na dva načina: na albanskem ozemlju s prisotnostjo italijanskih vojskih inštruktorjev in v vojskah solah v Italiji. V Albaniji bo italijansko osebje delovalo na dveh območjih: v Tirani, kjer bo sedež italijanske delegacije in tehničnih svetovalcev

pod vodstvom generala Luigija Cantoneja, in v Dracu, kjer bo sedež pomorske enote in oddelka za nujna posege bataljona S. Marco. Skupno bo v Albaniji delovalo približno 220 italijanskih vojskih strokovnjakov. Tem je treba pristeti še kakih 100 specialistov, ki bodo občasno sodelovali pri pomoči albanski vojski.

Stroski za to pomoč bodo v prvih 12 mesecih znašali približno 30 milijard lir, ki jih bodo črpali iz proračuna obrambnega ministrstva, za izpolnjevanje albanskih strokovnjakov v italijanskih vojskih solah pa bodo porabili približno poldrugo milijardo lir. Italija bo svoje dejavnosti vsekakor koordinirala s drugimi članicami zveze NATO in Partnerstva za mir.

Na sliki (Telefoto AP) Andreatta in Brokaj pregledujeta častno četo.

MADŽARSKA / VSTOP V ZVEZO NATO

Pogajanja bodo stekla že 10. septembra

Končali naj bi jih do 10. novembra

BUDIMPESTA - Pogajanja o priključitvi Madžarske zvezi NATO se bodo začela 10. septembra v Bruslju. Državni sekretar v madžarskem obrambnem ministrstvu Istvan Gyarmati je v pogovoru za avstrijsko tiskovno agencijo APA povedal, da naj bi "soglasje o vseh pomembnih teoretičnih in praktičnih vprašanjih madžarske vključitve v zvezo NATO" dosegli do konca novembra.

Predvidoma decembra bo nato madžarska vlada v Bruselj poslala pismo o nameri, v katerem bo povzet rezultat pogajanj, znova pa bo izražena tudi namera o priključitvi Severnoatlantski zvezi. Nato bo sledil proces ratifikacije pridružitvenega protokola v državah članicah zveze NATO, 4. aprila 1999 pa naj bi Severnoatlantska zveza ob 50-letnem jubileju v svoje vrste slovesno sprejela Poljsko, Cesko in Madžarsko.

"Paziti moramo, da bo tudi proces ratifikacije v državah članicah zveze NATO potekal pozitivno," je dejal Gyarmati. Morebitni problemi med procesom ratifikacije pa naj bi ne bili povezani z Madžarsko, ampak predvsem koncep-

tom siritve zveze NATO in njenimi stroški. "To pa ne pomeni, da vidim ratifikacijo sporazuma ogroženo," je poudaril madžarski državni sekretar v ministrstvu za obrambo.

Madžarska naj bi organizacijske spremembe v svoji vojski izvedla do konca letošnjega leta, tehnična reforma pa bo zaradi zastarele opreme trajala še več let. "Nujno bomo morali zamenjati sistem za nadzor zračnega prostora," je dejal Gyarmati in dodal, da bodo morali poleg novih radarskih sistemov nabaviti tudi moderne komunikacijske sisteme, kompatibilne s sistemi ostalih držav članic zveze NATO.

Madžarska bo po sprejemu v članstvo postala neke vrste "NATO otok," saj ne bo mejila na nobeno drugo članico Severnoatlantske zveze. Po takšni odločitvi na madridskem vrhu so se pojavile bojazni, da bi se lahko odnosi Madžarske in njenih sosed poslabšali. Gyarmati je ob tem omenil primer Romunije in poudaril, da ima z njo Madžarska "na vojskem področju že dolgo zelo dobre odnose". (STA/APA)

PODATKI MEDNARODNE AGENCIJE ZA JEDRSKO VARNOST

Na svetu letos obratuje 442 jedrskih elektrarn

Samo v letošnjem letu je začelo obratovati 5 novih JE

LJUBLJANA - Po podatkih Mednarodne agencije za jedrsko varnost je konec preteklega leta v 31 državah obratovalo 442 jedrskih elektrarn. V Franciji, Romuniji, ZDA in na Japonskem (kar dve) je bilo lani na novo priključenih na električno omrežje pet jedrskih elektrarn s skupno močjo 5717 MW, danes pa je v izgradnji še 36 jedrskih elektrarn v 14 državah.

Sicer pa so največ jedrskih reaktorjev v obratovanju lani imele ZDA (110), zatem jim s 57 sledi Francija in Japonska s 53 reaktorji, v Veliki Britaniji je 35 reaktorjev, v Rusiji 29, v Kanadi 21 in v Nemčiji 20.

Delež električne energije, proizvedene v jedrskih elektrarnah, je bil v letu 1996 se zmeraj izredno visok v devetih državah: Litva (83,4%), Francija (77,4%), Belgija (57,2%), Švedska (52,4%), Slovaška (44,5%), Ukrajina (43,8%), Bolgarija (42,2%) in Madžarska (42,3%). Na desetem mestu je Slovenija s

37,87% proizvedene električne energije. V svetu je torej 17 držav, ki svojo porabo električne energije pokrivajo 25-odstotno ali več z električno energijo, pridobljeno v jedrskih elektrarnah. V svetu je bilo lani skupno v jedrskih elektrarnah proizvedeno več kot 2300 TWh električne energije oziroma 17% svetovne proizvodnje električne energije, kar je več kot celotna svetovna proizvodnja elektrike iz leta 1958.

Informacijski sistem Mednarodne agencije za atomsko energijo INES - Mednarodna lestvica jedrskih dogodkov je lani iz 59 držav prejel 66 poročil o dogodkih v jedrskih objektih, in sicer 56 iz jedrskih elektrarn in 10 iz drugih jedrskih objektov. INES lestvica ima 7 stopenj, dve poročili sta bili izven stopenj, 28 jih je bilo stopnje 0 (nepomembno za jedrsko varnost), 25 stopnje 1, deset stopnje 2 in trije stopnje 3, ki predstavlja resno nez-

godo; eden od njih je povzročil sprostitve radioaktivnosti v elektrarni, dva pa sta povzročila prekomerno obsevanje delavcev v drugih jedrskih objektih. Slovenija je prispevala eno poročilo stopnje 0, in sicer o dogodku z dne 14. avgusta 1996, ko je prišlo do avtomatske zaustavitve krske nuklearke zaradi neprickovanega zaprtja izolacijskega ventila glavne napajalne vode. Elektrarna je bila se isti dan ponovno sinhronizirana na omrežje.

Mednarodna agencija za jedrsko varnost ocenjuje, da se bodo svetovne jedrske zmogljivosti proizvodnje električne energije do leta 2000 povečale za sedem odstotkov. Izgradnja novih jedrskih elektrarn je koncentrirana na Japonskem, Kitajski in v Republiki Koreji. V Vzhodni Evropi in Franciji. Od 32 jedrskih elektrarn v izgradnji se pričakuje, da jih bo 27 do leta 2000 v komercialnem obratovanju s skupno močjo 22000 MW. (STA)

Francija želi EU kot velesilo

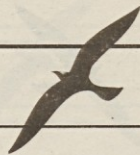
PARIZ - Francoski zunanji minister Hubert Vedrine je na letnem srečanju francoskih veleposlanikov v Parizu dejal, da mora imeti Evropska unija učinkovite institucije, če želi postati prava sila, ne zgolj območje proste trgovine. Po Vedrinovih besedah bodo kandidatke za polnopravno članstvo sklenile kupcijo opeharjenih, če bodo vstopile v nemočno Evropo. Evropa je izjemen primer prostovoljnega sobivanja držav-narodov, ki skušajo skupaj vzpostaviti novo obliko suverenosti, je dejal francoski zunanji minister in hkrati izrazil bojazn, da so "redki nasi partnerji, ki z nami spontano delijo vizijo Evrope kot velike sile". "Vsakic, ko se sklicujemo na evropsko stvar, da bi druge države članice pritegnili k projektu, ki je prevec francoski ali prevec abstrakten, stvar ne uspe," je ocenil Vedrine. Po njegovem mnenju bi bila rešitev v skupnem oblikovanju nove oblike suverenosti, ki bi jo izvajali skupno. "Potrebno bo vložiti veliko potrpljenja in truda, da bo v EU francoski vpliv čim večji," je se dejal vodja francoske diplomacije. (STA/AFP)

Katoliška cerkev se najbolj širi v Aziji

VATIKAN - Katoliška cerkev se, razen v Evropi, povečuje po vsem svetu, največji porast pa beleži v Aziji in Afriki, poroča tiskovna agencija Kathpress, ki se sklicuje na Statistični letopis katoliške cerkve (razmere 31.12. 1995), objavljen v Vatikanu. V primerjavi z letom pred tem se je število katolicanov v Aziji povečalo za 4,9 odstotka in tako prvič preseгло mejo 100 milijonov. V Aziji so na prvem mestu Filipini, kjer živi 58,7 milijona katolicanov, v svetovnem merilu pa so Filipini pred ZDA, kjer živi 57 milijonov katolicanov, sedaj na tretjem mestu. Največji porast števila pripadnikov katoliške cerkve so zabeležili v azijskem delu Rusije, kjer naj bi število katolicanov iz 122.000 po novih ocenah naraslo na en milijon. V Afriki se je število katolicanov povečalo za 4,1 odstotka na 107 milijonov. Najbolj katoliško območje na svetu pa se naprej ostaja Latinska Amerika, kjer je leta 1995 živel 415 (leto prej 412) milijonov pripadnikov katoliške cerkve. Na prvem mestu je tu še vedno Brazilija (135 milijonov), kjer živi skoraj toliko katolicanov kot v celi Evropi (137,5 milijona). Na drugem mestu je s 86 milijoni katolicanov Mehika. V svetovnem merilu je s skupno 989 milijonov članov delež katoliške cerkve leta 1995 ostal pri 17,4 odstotka svetovnega prebivalstva skoraj nespremenjen. (STA/APA)

Avstralija bo morda republika

CANBERRA - Avstralski parlament je včeraj odobril predlog za organizacijo vsedržavnega vrhunškega sestanka o prekinitvi uradnih vezi med Avstralijo in Veliko Britanijo. Ministrski predsednik John Howard je poslance obvestil, da bo sestanek potekal v drugi polovici prihodnjega leta in da morajo državljani polovico od 152 predstavnikov izbrati do konca letošnjega leta. Do izteka tega tisočletja naj bi po Howardovih besedah v Avstraliji izvedli tudi referendum o prekinitvi več kot dvesto let trajajočih uradnih vezi z nekdanjo kolonialno velesilo in britansko kraljico. "Mislim, da si večina Avstralcev zeli to spremembo. Čeprav je Avstralija neodvisna država, je bila njena ustava sprejeta samo kot akt britanskega parlamenta, najvišji voditelj države pa je še vedno britanska kraljica", je dejal republikanski poslanec Malcolm Turnbull, ki je ob tem izrazil upanje, da bo pobudo o izvedbi referenduma, po katerem bi Avstralija do konca tisočletja lahko postala republika, podprl tudi senat, zgornji dom avstralskega parlamenta. (STA/Hina)

»IGRE BREZ MEJA« / KANDIDATURA ZA ZIMSKE OLIMPIJSKE IGRE LETA 2006

Na Koroškem začetek kampanje za referendum

Skupno kandidaturo Koroške, Slovenije in FJK podpirajo vrhunski športniki - Referendumu o ZOI bo 5. oktobra

CELOVEC/VRBA - Na Koroškem se je začela vroča faza kampanje za referendum o kandidaturi za Zimske olimpijske igre leta 2006 ob tromeji Avstrija-Slovenija-Italija. Ob prisotnosti številnih koroških vrhunskih športnikov in politikov ter obeh generalnih sekretarjev olimpijskih organizacijskih komitejev Furlanije-Juljske krajine Piergiorgio Baldassini in Slovenije Vojteha Budineka so v torek zvečer v igralnici v Vrbi ob Vrbskem jezeru pripravili poseben promocijski večer, v okviru katerega so posebej izpostavili pozitivne učinke za vse tri dežele v slučaju izvedbe »iger brez meja«.

Najbolj popularni avstrijski zimski športnik vseh časov, olimpijski zmagovalac v smuku leta 1976 Franz Klammer, je v zvezi z referendumom 5. oktobra Korošce opozoril na ne-

verjetno pozitiven učinek, katerega bi bila deležna Koroška s to prireditvijo. Kandidaturo treh dežel so nadalje podprli tudi bivši smučarski skakalec in trikratni udeleženec OI Heinz Kuttin ter hokejista Cijan in Puschacher. Vsi so svoje sodeželane pozvali, naj na referendumu glasujejo z jasnim »da«.

Generalni sekretar organizacijskega komiteja iz FJK Baldassini je sporočil, da se je deželni parlament Furlanije-Juljske krajine že soglasno izrekel za skupno kandidaturo treh dežel, generalni sekretar slovenskega olimpijskega organizacijskega komiteja Budinek pa je opozoril na velike izkušnje Slovenije v zvezi z olimpijskimi igrami. Poudaril je, da je organizacijski delez Slovenije pri ZOI 1984 v Sarajevu znašal kar tri cetrline. S skupno kandidaturo pa naj bi postala Slovenija poznana kot nova država v svetu, hkrati pa

bi obnovili tudi infrastrukturo v zimskem turizmu.

Generalni sekretar koroškega organizacijskega komiteja Dieter Janz pa je izpostavil, da pokrivajo Koroška, Furlanija-Juljska krajina in Slovenija skupno ves operativni del. Poleg tega da bi samo s prodajo televizijskih pravic pridobili skoraj sedem milijard silingov. V primeru, da bi Avstrijski olimpijski komitej (ÖOC) podprl kandidaturo treh dežel, pričakuje Janz dokončno odločitev med Celovcem, ki se kot mesto uradno poteguje za igre, in švicarskim Sionom.

Pristojni koroški referent za turizem in gospodarstvo v koroški vladi Karl-Heinz Grasser je se dodal, da so ZOI 2006 velika vizija za deželo Koroško. Z realizacijo ideje »Iger brez meja« bi Koroška doživela neprecenljivo pozivitev na turističnem in gospodarskem področju. (Ivan Lukan)

NAMIZNI TENIS / POKAL NANCY EVANS

Kras Generali doma z Rusinjami

Srečanje bo danes v Zgoniku ob 19.30 Krasovke so se na tekmo vestno pripravljale

NOGOMET / POVRATNA TEKMA

Primorje iz Ajdovščine uspešno v Luksemburgu

Luxembourg - Primorje 0:1 (0:1)

LUKSEMBURG - Ajdovsko Primorje se ni pustilo presenetiti. Suvereno je prestalo tudi včerajšnjo preizkušnjo v predkrogu pokala pokalnih zmagovalcev. V gosteh je namreč premagalo Luxembourg z golom, ki ga je že v 18. minuti prvega polčasa dosegel Rudonja, in se uvrstilo v nadaljnje kolo tega tekmovanja.

OSTALI IZIDI (v mastnem tisku ekipa, ki se je uvrstila v 1. kolo): Kapaz Ganja (Azer) - Daugava (Lat) 0:1, Bobruisk (Blr) - Talin (Est) 4:1, Zagreb (Hrv) - Sloga (Mak) 2:0, Donetsk (Ukr) - Kisinev (Mol) 3:0, Arar (Arm) - Dinamo Batumi (Gru) 0:2, Beersheba (Izr) - Zalgiris (Lit) 2:1, Slovan Bratislava (Slk) - Levski (Bolg) 2:1, Apoel Nikozija (Cip) - Torshavn (Fer. o) 6:0, Legia (Pol) - Glenavon (S. Ir.) 4:0, Vasas (Madz) - Balzers (Liech) 2:0, Crvena zvezda (ZJR) - Helsinki (Fin) 3:0, Bukaresta (Rom) - Cwmbran Town (Wal) 7:0, Vestmannaeyjar (Isl) - Hibernian (Mal) 3:0.

KOŠARKA / ITALIJANSKI POKAL

Zmaga Dinamice, hud poraz Tržačanov

Goričani doma premagali Montano iz Forlija, Genertel visoko izgubil v Montecatiniju

GORICA - Naša deželna košarkarska predstavnik, gorška Dinamica in tržaški Genertel, sta sinoci na prvih tekmah šestnajstine finala italijanskega pokala igrala s spremenljivo srečo.

Goričani so doma premagali Montano iz Forlija, toda le s šestimi točkami razlike, tako da bo Dinamica na nedeljskem povratnem srečanju v Forliju težka predla.

Znatno slabše so se sinoci odrezali košarkarji trškega Genertela, ki so v Montecatiniju izgubili z domačim moštvom Snai kar z 21 točkami razlike. Varovanci trenerja Pancotta so doslej v predprvenstvenem obdobju odlično igrali, očitno pa, ko gre »za res«, še nekaj skripa v tržaskih vrstah. Na nedeljski povratni tekmi bodo torej Tržacani skoraj pred brezupno nalogo.

SINOCNJI IZIDI

Dinamica Gorica - Montana Forlì 67:60; Snai Montecatini - Genertel Trst 80:59; Banco Sardegna Sassari - Fontanafredda Siena 68:62; Napoli - Polti Cantù 59:100; Sicc Jesi - Stefanel Milan 59:100; Serapide Pozzuoli - Scavolini Pesaro 77:72; CAsetti Imola - Pepsi Rimini 73:49; Bini Viaggi Livorno - CMF Reggio Emilia 67:75; Juve Caserta - Viola Reggio Calabria 63:60; Faber Fabiano - Mabo Pistoia 76:74.

Že v sredo so v Pozzuoliju igrali tekmo Partenope Neapelj - Cagiva Varese. Zmagalo je moštvo iz Vareseja s 84:70. Glavni junak srečanja je bilo Tržacan Gianmarco Pozzecco, ki je odlično vodil svojo ekipo, poleg tega je dal tudi 44 točk.

Povratna srečanja bodo v nedeljo.

Vianini, center Genertela

V zgoniskem športnem centru bo ženska namiznoteniska ekipa Krasa Generali drevi ob 19.30 gostila rusko postavbo Akcent Barnaul. Srečanje sodi v okvir tekem prvega kola pokala Nancy Evans. Krasovke Wang Xue Lan, Katja in Vanja Milic so se pod vodstvom trenerja Ge Keja (vsi na sliki Foto Kroma) na srečanje dobro pripravile in bodo dale od sebe vse, da presenetijo Rusinje, za katere igrajo Marina Besonova (1975), Elizaveta Koroslova (1978), Elena Kravcova (1975), Tatjana Pramonova (1974) in Aleksandra Loseva (1969).

Da bodo Zgonicanke storile vse, da premagajo Rusinje, ni treba posebej poudarjati, vsekakor pa bo pri njihovih prizadevanjih pomembna tudi podpora s tribun.

NOVICE

Tudi Iva Majoli in Thomas Muster že med gledalci

NEW YORK - Po Hrvatu Goranu Ivaniseviču se je moral od grand slam teniskega turnirja z US Open v New Yorku posloviti se peti nosilec Avstrijec Thomas Muster, ki ga je izločil up angleskega tenisa Tim Henman s 6:3, 7:6 (3), 4:6 in 6:4. Podobno kot 4. nosilcu moškega dela turnirja se je v drugem krogu ženskega dela pripetilo Ivanisevičev rojakinji Ivi Majoli, prav tako 4. nosilki. V treh nizih jo je izločila Francozinja Sandrine Testud s 6:4, 2:6 in 6:1. Izpadla je tudi ljubljenska občinstva, 16-letna ruska svetlolasa lepota Ana Kurnikova. Izločila jo je 11. nosilka Romunka Irina Spirlea. Nobenih težav pa ni imela 2. nosilka Amerikanka Monika Seles, ki je s 6:2 in 6:3 premagala rojakinjo Taro Snyder.

Po nekaj dneh sonca pa jo je včeraj organizatorjem zagodel tudi dež, tako da so morali preložiti vse dopoldanske dvoboje.

Jordan še vsaj leto dni pri Chicagu

CHICAGO - Najboljši košarkar na svetu Michael Jordan bo najmanj eno leto se član svetovnih košarkarskih prvakov Chicago Bulls. 34-letni košarkar, ki je bil devetkrat najboljši strellec NBA, stiričkrat izbran za najboljšega igralca (MVP) rednega dela sezone ter za MVP v vseh petih finalih lige, ko so biki osvojili šampionski prstan, je lani zaslužil 30, 14 milijona ameriških dolarjev. Koliko bo zaslužil v prihajajoči sezoni, se ni znano, po nekaterih podatkih pa je Jordan za podaljšanje pogodbe zahteval najmanj 36 milijonov dolarjev.

ROKOMET / OB PRISOTNOSTI ŠTEVILNIH GOSTOV

Včeraj uradna predstavitev tržaškega Genertela

Slobodan Kuzmanoski iz Šabca in Argentinec Martiniano Molina veliki okrepišči - V ponedeljek v Francijo

Včeraj so v Trstu uradno predstavili tržaškega rokometa nega prvotigaša, ki bo po več letih z imenom Principe, letos igral v državnem prvenstvu z novim nazivom Genertel, v evropski ligi prvakov pa z imenom Generali.

Uvodni poseg je imel pooblaščen upravitelj zavarovalnice Gianfranco Guty, ki je izrazil željo, da bi bilo sodelovanje s tržasko rokometno ekipo vsaj tako plodno, kot je bilo, ko je moštvo sponsoriziral Principe.

Kot vsa ta leta je nato prevzel besedo »prvi navijač« tržaške ekipe, profesor Combatti, ki je izrazil željo, da bi navijači se bolj stali ob strani ekipi, ki je dala Trstu toliko zadoščenj in sportnega leska.

Dosedanji predsednik Mario Dukcevič, ki je z Lo Ducovo ekipo osvojil pet zaporednih državnih naslovov, je dejal, da je bilo teh pet let sicer zelo napornih, bila pa so najlepša v njegovem življenju. Tudi sedaj, ko ni več predsednik, bo stal

ekipi vedno ob strani, bodisi kot navijač, nudi pa bo ekipi tudi finančno pomoč.

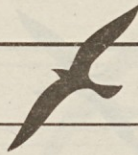
Po posegih inž. Benita Rocca, predstavnika Genertela, Sergia Pacorja, novega predsednika društva, odbornika za sport trške občine Franca Degrasija in pokrajinskega predsednika Conija Stellia Borrija, je spregovoril Giuseppe Lo Duca, glavni iniciator in seveda najzaslužnejši za vse uspehe trškega moštva.

Lo Duca je dejal, da je zelo zadovoljen, da nosi ekipa tako prestižno ime, kot je to Generali, v isti sapi pa je pripomnil, da gotovo ne bo lahko ponoviti lanske sezone, kajti tudi druge italijanske ekipe so se močno okrepile, poleg tega pa ni lahko vsako leto najti nove motivacije za ponovitev ali dosego se večjih uspehov. Ekipa pa je tudi letos zelo konkurenčna in kar je najbolj pomembno, je ohranila »stare značilnosti«, ki so izredna požrtvovalnost vseh posameznikov, borbenost, prijateljstvo med igralci in velika volja do zmage.

Predstavil je nato vse igralce,

in kot prvega Claudia Schino, ki je prav včeraj dopolnil 36 let. V Trstu igra od leta 1981 in je osvojil 9 državnih naslovov. Seveda je veliko zanimanje vladalo predvsem za nove igralce, ki bodo letos okrepili Genertel. Med njimi je najbolj znano ime Slobodan Kuzmanoski iz Šabca (letnik 1962), ki je kar 150-krat igral za reprezentanco bivše Jugoslavije in z njo osvojil tudi olimpijski naslov leta 1984 v Los Angelesu in naslov svetovnega prvaka v Svici dve leti kasneje. Bil je kar sedemkrat jugoslovanski prvak z Metaloplastiko iz Šabca, nakar se je preselil v Francijo, kjer je z Marseillom osvojil dva državna naslova, dva francoska pokala in en pokal evropskih pokalnih zmagovalcev. Okrepitev je tudi argentinski rokometaš Martiniano Molina (1972).

Genertel bo že v ponedeljek potoval v Pariz, kjer se bo udeležil velikega mednarodnega turnirja »Le Marrane 1997«, na katerem bo igralo osem izredno močnih ekip, sami državni prvaki, med katerimi tudi Pivovarna Lasko iz Celja. (bl)

KOŠARKA / POKAL ZA C LIGAŠE

Jadran danes proti goriški Arditi

Tekma bo ob 20.30 na Stadionu 1. maj v Trstu - Povratno srečanje čez teden dni

Košarkarje Jadrana čaka danes že prvi uradni nastop v novi sezoni. Zacenja se namreč pokalno tekmovanje za C ligo, današnji nasprotnik pa bo goriška Ardita, proti kateri bodo jadrancovi igrali ob 20.30 na Stadionu 1. maja v Trstu. Gostje so solidna peterka, ki je lani igrala v C2 ligi, in napredovala v višjo ligo.

Jadran je pod vodstvom novega trenerja Walterja Vatovca začel s trenigi pred slabima dvema tednoma. Ekipe je v primerjavi z lansko skoraj enaka s tem, da manjkata Christian Arena, ki je odšel v Cedad, in Kristjan Rebuta, ki zaradi delovnih obveznosti ne bo mogel več igrati za Jadran in bo prestopil k Boru. Precej se je govorilo tudi o

Sandi Rauber

moznem odhodu Sandija Rauberja, ki pa se je na koncu vendarle odločil, da se naprej pomaga plavim. Trener Vatovec bo imel danes na razpolago

vse igralce, ceprav sta imela med tednom nekaj težav Stefan Samec, ki je zbolel, in pa Pavel Rustja, ki je bil lažje poškodovan.

Ceprav gre pred prvenstvom predvsem za uigravanje, pa v Jadrancem taboru upajo, da bodo v skupnem obračunu dveh tekem z Ardito (povratna tekma bo čez teden dni v Gorici) izšli kot zmagovalci in se tako uvrstili na zaključni turnir četverice, ki se bo 13. in 14. septembra pomerila za deželni pokalni naslov. Kraj se ni določil.

Ljubitelji košarke se torej drvi obeta prilagodit, da na delu prvič vidijo naslovo združeno ekipo, ki bo svoje prvenstvene nastope začela 27. septembra z gostovanjem v Saccileju.

JADRANJE / EVROPSKO PRVENSTVO V RAZREDU EVROPA

Johana Kriznič plačala davek za neizkušenost

Čupina jadralka zasedla 67. mesto - Prvi nastop na tako visoki ravni - Tudi reprezentančne kolegice podobno

Cupina jadralka Johana Kriznič se je pred kratkim udeležila evropskega prvenstva v razredu evropa v norveškem kraju Tonsberg pri Oslu. Naša predstavnicica je v konkurenci 81 jadralk osvojila 67. mesto, kar je glede na to, da je bil to njen prvi nastop na tako visoki ravni, vsekakor zadovoljivo.

Svoj nastop je Johana takole ocenila: »Z uvrstitvijo sicer nisem najbolj zadovoljna, to pa je bila zame prva izkušnja v tako močni konkurenci in vsekakor zelo dobra šola za naprej. Vreme je bilo izredno vetrovno in v takih pogojih smo se vse, ki smo nastopale za italijansko reprezentanco, uvrstile okoli 60. mesta, razen Trzakanke Marte Seculin, ki je bila dvaintrideseta in je tudi z uvrstitvijo povsem zadovoljila.«

Na EP so izvedli 10 regat in po selekcijah za polfinale se je Johana uvrstila v drugo skupino. Svojo najboljšo uvrstitev je dosegla prav drugi dan (22. mesto), ko je bilo malo vetra.

Vrstni red: 1. Sari Multala (Finska); 2. Stella Kunde (Nemčija); 3. Neus Garriga (Spanija); 32. Marta Seculin; 59. Giulia Pignolo; 67. Johana Kriznič; 71. Francesca Favretto (vse Italija).

Krizničeva se je v posameznih regatah takole uvrstila: 27., 22., 32., 29., 25., 18., 13., 36., 17., 34., 32., 27. Črtala je seveda 36. in 34. mesto. (bl)

Odbor, atleti in člani SD Mladina se veselijo in cestitajo

Davidu Bogatcu
za izjemen doseženi rezultat ter

Mateji Bogatec
in
Jari Košuta

za uspešen nastop z državno reprezentanco na svetovnem tekmovanju v rokanju na ceskem Vrchlabiju.

Konjske dirke

piše: Giorgio Plettersech

1. dirka (Cesena): možnost baze s Song of wind (X), ki je najmočnejši, opozarjamo pa se na Sturmtruppen (2) in Rumbo d'Asolo (1);

2. dirka (Montecatini): Saronno (2) se bo gotovo boril za zmago, paziti pa bo moral na Rin Rina (X) in Sei del Ronco (1);

3. dirka (Montegiorgio): Popsi ami (1) je favorit, možnosti pa imata tudi Olanson rum (X) in Rocciano (2);

4. dirka (Neapelj): Reynold sol (X) lahko zmaga, močan pa je tudi Ozek (1);

5. dirka (Rim): Romana (X) ima odlične možnosti za zmago, če povede. Opozarjamo na Preminger Parka (1) in Super-texas (2);

6. dirka (Treviso): Serbioz (2) je že zmagal na podobni dirki in lahko ponovi uspeh. V dobri formi pa sta tudi Podium Po (X) in Pontebba jet

(1), ceprav starta iz druge vrste.

Dirka tris (Neapelj, 23.00)
Naši favoriti: 5. Greatest wan, 6. Mazza d'oro, 4. Artiere innamorato; za sistemiste: 16. Yashor, 15. Very bad, 2. Com-manche Gold.

Totip

1. — prvi	X
drugi	21
2. — prvi	2
drugi	X1
3. — prvi	1
drugi	X2
4. — prvi	X1
drugi	2
5. — prvi	X
drugi	12
6. — prvi	2
drugi	X1

Danes igra za vas Totocalcio

Stojan Šuc

Stojan Šuc se je začel ukvarjati z nogometom pri desetih letih. Igral je pri Krasu v moštvo cicibanov, pri katerem je tudi ostal polnih sedem let, in sicer do kategorije naraščajnikov. Kot mladinec je prestopil h kriški Vesni, nato pa še vedno kot mladinec k Primorju. Po enoletnem premoru zaradi vojaškega roka se je vrnil h Krasu, pri katerem je igral za člansko moštvo v 3. amaterski ligi. Ze v tistem letu je Krasova ekipa napredovala v 2. AL. Stojan je odletel stalni član Krasove vrste. Prejšnji teden je Matejka Grgič pravilno napovedala 10 izidov.

Atalanta - Bologna	X
Bari - Parma	2
Empoli - Roma	1X2
Inter - Brescia	1
Juventus - Lecce	1
Lazio - Napoli	1
Piacenza - Milan	X2
Sampdoria - Vicenza	1X
Udinese - Fiorentina	1X
Ancona - Torino	X
Cagliari - Treviso	1
Monza - Pescara	1X
Venezia - Genoa	1X2

Obvestila

SD POLET

priraja dvotedenski brezplačni tečaj v umetnostnem kotalkanju, ki bo na ploščadi na Pikelcu (Repentaborska cesta) na Opcinah. Starše in otroke vabimo, da pridejo v ponedeljek, 1. septembra, ob 17. uri na Pikelc, kjer bodo seznanjeni z urniki vadbe. Otroke, ki so končali prejšnje začetniške kotalkarske tečaje vabimo, da se udeležijo sestanka, ki bo na Pikelcu v ponedeljek, 1. septembra, ob 18. uri. Vabljeni tudi vsi ostali atleti za dogovor o rednih treningih.

ZSSDI

obvesca, da bo v četrtek, 4. septembra, ob 20.30 na sedezu SK Brdina na Opcinah seja smučarske komisije.

SZ GAJA - teniska sekcija

organizira od 1. do 12. septembra začetniški teniski tečaj za otroke. Prijave in informacije od 12. do 14. ure po telefonu 212988 in od 17. do 19. ure na sedezu društva na Padricah ali po telefonu 226115.

SD BREG - nogometna sekcija

vabi vse starše in igralce mladinskih ekip (cicibani in začetniki) na prvi sestanek, ki bo v ponedeljek, 1. septembra, ob 19.30 v društvenih prostorih.

KK BOR

sporoča, da bodo treningi za letnike '85-86 v torek, 2.9., ob 18. uri; za letnike '83-84 v ponedeljek, 8.9., ob 17.30 na Stadionu 1. maj.

SD KONTOVEL - MINIBASKET

V ponedeljek, 1. septembra se bo začel tečaj minibasketa na odprtem igrišču na Kontovelu. Urniki vadbe: ponedeljek in sredo, od 16.30 do 17.30 letniki '87, 88, 89; torek in četrtek od 16.30 do 17.30 letniki '90 in mlajši. Za informacije: Kristjan Briscik (tel. 229470).

KOSARKARSKA SEKCIJA SD POLET

sporoča, da se bo v ponedeljek, 1. septembra začel tečaj minibasketa na odprtem igrišču v Prosvetnem domu na Opcinah. Urniki vadbe: ponedeljek, sredo, petek, od 15. do 16. ure letniki '90 in mlajši, od 16. do 17. ure letniki '89, 88 in 87. Informacije: Andrej Vremec, tel. 040/211878.

SK KRAS - namiznoteniski odsek

organizira POLETNI NAMIZNOTENISKI KAMP za otroke osnovnih in nižjih srednjih sol v Sportno-kulturnem centru v Zgoniku od 1. do 5. septembra, od 9. do 17. ure. Vpisovanje in ostale informacije v tajništvo društva, tel. 229477 danes, v petek, 29. t. m., od 10. do 11. ure.

SZ DOM

organizira kamp minibasketa od ponedeljka, 1. septembra, do petka, 5. septembra. Vsak dan od 15. do 18. ure: igra, video NBA in družabnost na igrišču Dijanskega doma, Svetogorska, 84. Informacije na tel. st. 537525 (Marko).

SD KONTOVEL - odbojcarska sekcija

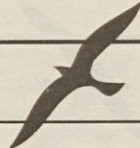
priraja od 1. do 12. septembra 1997 na igrišču na Kontovelu odbojcarski tabor za deklice letnikov 85 in mlajše. Vadba bo potekala od ponedeljka do petka od 9. do 16.30. Vpisovanje v ponedeljek, 1. septembra, neposredno pred začetkom tabora.

SZ GAJA - nogometna sekcija

obvesca, da bo zbor igralcev in predstavitev združene ekipe najmlajših za sezono 1997/98 v ponedeljek, 1. septembra, ob 17.30 na Sportnem centru Gaje na Padricah. Sledil bo trening.

ROKOMETASICE KRASA

sporočajo, da bo prvo srečanje v torek, 2. septembra, ob 19.30 v zgoniski telovadnici. V svoje vrste vabijo seveda tudi nove navdušene igralkice, ki bi se želele ukvarjati z rokometom. Podrobnejše informacije dobite na tel. st. 411567 (Irina) ter 327165 (Alenka).

SLOVENIJA / NAJVERJETNEJE S PRIHODNJIM TEDNOM

Kmalu v Italijo samo z osebno izkaznico

1. septembra naj bi Italija vročila ratifikacijo o odpravi vizumov

LJUBLJANA - S 1. septembrom bo v veljavo predvidoma stopil meddržavni sporazum med Slovenijo in Italijo o ukinitvi vizumov, ki slovenskim državljanom omogoča vstop v Italijo le z osebnimi izkaznicami.

Sporazum namreč stopi v veljavo z dnem, ko se obe strani medsebojno obvestita, da sta opravili potrebne formalnosti (ratifikacija). Kot je za STA potrdil vodja pravne službe na slovenskem zunanjem ministrstvu Borut Mahnič, je Slovenija ze

pred časom obvestila italijansko stran, da je sporazum ratificiran, od italijanske strani pa so dobili ustno zagotovilo, da bo njeno uradno obvestilo o opravljenih formalnostih vročeno 1. septembra.

Na zunanjem ministrstvu ne morejo z gotovostjo trditi, da bo sporazum res stopil v veljavo 1. septembra, saj morajo počakati na uradno noto iz Rima. Glede na ustna zagotovila italijanske strani pa računajo, da se bo to zgodilo na predvideni datum. Zunanje ministrstvo je o skoraj-

snji uveljavitvi sporazuma zato že obvestilo notranje ministrstvo.

Mahnič je kljub temu opozoril slovenske državljane, ki se bodo 1. septembra napotili v Italijo, naj za vsak primer vendarle vzamejo s seboj potni list ali maloobmejno prepustnico. Tudi če bo sporazum stopil v veljavo 1. septembra, je namreč možno, da se to ne bo zgodilo takoj po polnoči ampak morda sele popoldne, zato previdnost ni odveč.

Sporazum o ukinitvi vizumov sta zunanja ministra Slovenije in Italije

Davorin Kračun in Lamberto Dini podpisala 3. septembra lani v Rimu. Italijanski državljani so lahko v Slovenijo z osebnimi izkaznicami vstopali že v času nekdanje Jugoslavije, nekaj let pred osamosvojitvijo Slovenije. Najprej so lahko čez mejo prisli le tisti, ki so imeli kartonček s turističnim vizumom, ki je bil izdan na podlagi osebne izkaznice. Za kartonček so plačali simbolično vsoto. Kmalu je bil kartonček brezplačen, nato pa so jugoslovanske oblasti ukinile se tega. (STA)

SDS / NOVINARSKA KONFERENCA

Janez Janša kritično o vladnih pojasnilih

LJUBLJANA - Odgovor vlade na interpelacijo, ki jo je pred parlamentarnimi počitnicami vložila Socialdemokratska stranka, je pavsalen in protisloven, je na včerajšnji novinarski konferenci, v celoti namenjeni oceni vladnega odgovora, ugodoma povedal predsednik stranke Janez Janša.

Janša vladi očita, da je pripravila zlepljenko odgovorov, ki se medsebojno izključujejo, ter da gre za obljube o tem, kaj vse bo vlada naredila v prihodnje, ne pa za poja-

snila na očitke o zamuju pri oblikovanju predloga proračuna, neustavnosti zakona o začasnem financiranju, slabi oceni pripravljenosti Slovenije za polnopravno članstvo v EU, o neenotnosti v vladi ter na očitke s področja financ in gospodarstva.

Predsednik SDS, ki je skupaj z namestnikom vodje poslanske skupine stranke Bogomirjem Spiletičem ocenil odgovor vlade, je podrobnejši komentar posameznih delov odgovora vlade napo-

vedal v razpravi o interpelaciji. Sirso razpravo pričakuje, kot je dejal, o zunanjepolitičnih vprašanjih. Janša je v zvezi s približevanjem EU se opozoril, da vlada v času od spremembe ustave in ratifikacije evropskega sporazuma ni naredila ničesar, »razen da išče novega zunanjega ministra«, da bi svojo pripravljenost izboljšala. Decembra bo EU oblikovala končno oceno pripravljenosti držav, potencialnih kandidatov za začetek pogajanj o polnopravnem članstvu.

Vlada v odgovoru po pričakovanju zavraca vse očitke iz interpelacije, je povedal Janša, hkrati pa priznava, da je z zamudo pri oblikovanju predloga proračuna in zakonom o začasnem financiranju kršila ustavo, priznava velike zamude v sodnih postopkih, zamudo pri predlogu zaključnih računov za leti 1995 in 1996 ter dejstvo, da je predlog letošnjega proračuna za 13,3 odstotka realno višji od lanskega. Pri pojasnjevanju trendov makroekonomskih kazalcev vlada obljublja izboljšanje do konca leta, v zvezi z možnostjo zmanjšanja javne porabe pa navaja podatke primerljivih evropskih držav in ugotavlja, da je poraba sprejemljiva, ker bi njeno zmanjšanje pomenilo tudi zmanjšanje ravnih socialnih pravic. V SDS menijo, da je javno porabo mogoče zmanjšati s pocomitvijo dela države uprave.

Bogomir Spiletič je opozoril, da je z zamudo pri oblikovanju proračuna za tekoče leto, zaradi katere bo državni zbor proračun lahko sprejel sele konec novembra, zamujen tudi čas za temeljito analizo in pripravo proračuna za prihodnje leto. (STA)

Lovec zadel slovenski avtomobil

VIDEM - Slovenska državljana, ki sta bila v Furlaniji za nakupe, sta policiji v Palmanovi prijavila, da je nekdo s strelom razbil steklo njunega avtomobila.

Preiskovalci so res ugotovili, da je zadnjo sipo prebila sibra. Domnevajo, da je avto pomotoma zadel divji lovec, ki je lovil v blizini.

Slovenska državljana nista bila ranjena, nista pa znala povedati, kje se je točno pripetil dogodek. To otežuje delo policije, ki vsekakor raziskuje, da bi ugotovila istovetnost neodgovornega lovca.

PISMO UREDNIŠTVU

Zakaj ne tudi Pokrajinskupaj?

Z mesecem avgustom je stekla zanimiva pobuda pokrajinske uprave Provinciasseme, ki naj bi kulturno popestrila letošnje polje.

Pri zasnovi projekta, ki naj bi imel, po besedah pokrajinskega odbornika za kulturo Poilucciona (tako P.D. z dne 2.8.97), večkulturni značaj in odprto naravo, so sodelovale tudi občine Milje, Dolina, Repentabor, Zgonik in Devin-Nabrezina.

Pokrajinskega odbornika za kulturo in seveda naše župane vprašujem, kako to, da niso pomislili, da bi poleg slovenskih plakatov in zgibank o pobudi (bolje bi bilo, v znak odprtosti in večkulturnosti, da bi bili dvojezični), da bi tudi samo ime projekta bilo dvojezično: Provinciasseme - Prokrajinskupaj?

David Malalan

V juliju porazen obračun turizma na Koroškem

CELOVEC - Negativen trend letošnje poletne turistične sezone na Koroškem se je očitno nadaljeval tudi meseca julija. Po 16-odstotnem padcu nocitev v juniju tudi prvi podatki za mesec julij ne obetajo nič boljši rezultat. Po doslejsnjih sicer se nepopolnih podatkih bo tudi julij zaključil z minusom z nad deset odstotkov, v nekaterih krajih kot npr. v Bad Kleinkirchheimu celo z nad 20 odstotkov. Glavni razlog za dramatično nazadovanje nocitev je predvsem izostajanje gostov iz Nemcije, kar je po mnenju strokovnjakov močno povezano z visoko brezposelnostjo v tej državi. Za avgust in september so obeti sicer malo pozitivnejši, kar pa ne bo več bistveno izboljšalo letošnjo porazno bilanco koroškega turizma. (I.L.)

SND predlaga Lapa za skupnega kandidata desnice

Ljubljana, 28. avgusta (STA) - Zunajparlamentarna stranka Slovenska nacionalna desnica (SND) je danes sporočila, da bo njen predsednik Sašo Lap kandidat desnice na predsedniških volitvah. V stranki ocenjujejo, da bi imel skupen kandidat desnice velike možnosti za zmago, ker pričakujejo, da bo za izvolitev predsednika potreben tudi drugi krog.***

Podporo za kandidaturu bo Lap zbral s podpisi volilcev ali poslanskimi podpisi, za volilno kampanjo pa bo stranka uporabila sredstva, okrog 50 milijonov tolarjev, ki naj bi jih dobila od javnega zavoda RTV Slovenija kot odškodnino v zvezi s tozbo. Pristojno sodišče bo tozbo obravnavalo septembra, so sporočili iz SND. (STA)

V Lignanu akcija proti tujim kramarjem

VIDEM - Policija in redarji so včeraj v okviru akcije proti kramarjem brez dovoljenja zasegli za dva tovarnjaka igrac, brisac in drugih pripomočkov za plazo. Policisti in redarji so pregledali 12 stanovanj, ki so jih imeli v najemu priseljenci. Sedem priseljencev so izgnali, medtem ko so ostali imeli dovoljenje za bivanje v Italiji. Z akcijo so redarji hoteli priti na sled agencijam in zasebnikom, ki so od dali v najem tujim priselencem prostore, ki niso bili primerni za bivališce, zahtevali pa visoko najemnino (do 8 milijonov lir na sezono). V nekaterih bivališcih je bilo do 20 stanovančev.

GLEDALIŠČA

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

TRST

Gledališce Verdi

Jesenska simfončna sezona 1997

Prvi koncert bo v petek, 12. septembra, ob 20.30 (red A). Nastopil bo pianist Alexander Lonquich. Na programu Brahms in Schubert. **Triestestate - Grad Sv. Justa** **Triestate Kino:** v nedeljo, 31. t. m., ob 21.30 bo na sporedu film »Cosa fare a Denver«, v torek, 1. septembra, ob 21.30 pa film »MDC«.

ZAGRADEC

Domacija Milic

V ponedeljek, 15. septembra, ob 20.30 bo nastopil kantavtor Izток Mlakar.

SLOVENIJA

Portorož

Avditorij

Danes, 29. jutri, 30. in v nedeljo, 31. t. m., ob 21.30 slovenska premiera filma »Izgubljeni svet - Jurski park II.« Rezija: S. Spielberg. V glavnih vlogah nastopajo: Jeff Goldblum in Julianne Moore.

RAZNE PRIREDITVE

KOROŠKA

PLIBERK

V sotoru SPD Edinost na sejmišču: danes, 29. t. m., ob 10.30 Peto mednarodno srečanje upokojencev s plesom, glasbo in srečolovom. Jutri, 30. t. m., ob 12. uri koncert godbe na pihala iz Gorij pri Bledu; ob 15. uri ples s ansambлом »Kristali«.

V nedeljo, 31. t. m., ob 11.30 koncert godbe na pihala iz Smihela; ob 17. uri ples s ansambлом Alpe Adria Sekstet.

V ponedeljek, 1. septembra, ob 12. uri ples s Podjanskimi muzikanti.

GLASBA

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

TRST

Poletje pri Sv. Ivanu

Danes, 29. t. m., ob 21. uri bo v parku bivše umobolnice, v baru »Il Posto delle Fragole«, nastopila skupina »Baldassi, Minca e Parlanti Trio«. Na sporedu skladbe, ki gredo od jazz-a do brazilske avtorske glasbe.

Grad Sv. Justa - Triestate

Danes, 29. t. m., in v soboto, 30. t. m., ob 22. uri disko glasba z Paolom Zippom in Robertinom.

V četrtek, 4. septembra, ob 21. uri koncert blues skupine »James Thompson & Stefano Franco«.

V petek, 5. septembra, s pricetkom ob 21. uri bo na sporedu grski večer. Na voljo bodo tipične grske jedi in seveda tudi glasba.

VIDEM

Folkst

Mednarodni festival etnične glasbe

V Vidmu, na Trgu Matteotti, bo v nedeljo, 31. t. m., nastopila Orchestra Jazz Città di Udine.

LIGNANO

Arena Alpe Adria

V soboto, 6. septembra, se bo s celovečernim koncertom prestavil Andrea Bocelli.

RAZSTAVE

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

TRST

Miramar - Skulptura v parku: na ogled je razstava del slikarjev-kiparjev A. Cavaliere, C. Ciussi, B. Munari, M. Staccioli in N. Zavanog, v organizaciji Trgovinske zbornice, trz. turistične ustanove, Studia Bassanese Združenja Eos pod pokroviteljstvom trzasko občine, pokrajine in dežele FJK.

Miramar - Konjušnica: do 30.11. je na ogled velika razstava o zgodovini Dacanov. Obiščete jo lahko vsak dan od 9. do 19. ure.

Miramarski park in muzej sta odprta vsak dan od 8. do 19. ure (grad od 9. do 18. ure).

Muzej Revoltella: do 31.8. je ob 90-letnici umetnika Lojzeta Spacala odprta velika razstava. Urnik ogleda: ob delavnikih 10-13, 15-0.1, ob nedeljah 18-0.1.

Muzej Sartorio (Largo Papa Giovanni XXIII, 1): na ogled je starodavna japonska grafična umetnost. Urnik: vsak dan (razen ponedeljka) od 9. do 19. ure, ob torkih in sredah tudi od 20. do 24. ure.

Grad sv. Justa: na ogled je razstava starodavne japonske grafične umetnosti.

Mestni naravoslovni muzej (Trg Hortis 4): do 31.8. je na ogled razstava »Znanost med fantazijo in realnostjo«- stare knjige iz knjižnice mestnega naravoslovnega muzeja.

Galerija Rettori Tribbio 2 (Piazza Vecchia): jutri, 30. t. m., ob 18. uri otvoritev razstavne sezone z razstavo v spomin na umetnika Nicolo Sponza.

MILJE

Sedež turistične ustanove: do 30. t. m. razstavlja arh. Jorge Abibal Firpo »Milje v risbah«.

REPEN

Galerija kraske hise: do nedelje, 31. t. m. je v okviru Kraske ohceti odprta razstava umetne obrti, na kateri sodelujejo Ars Cretaria, kamnosesko podjetje Caharija, draguljarna Malalan, lesnina Bor, draguljarna Zlata kapljica, Zidaric Marmi in obdelovalec kraskega kamna Pavel Hrovatin.

SALEŽ

Prostori KD Rdeča zvezda: do nedelje, 31. t. m., je na sedežu KD Rdeča zvezda v Salezu

na ogled razstava »Sledovi na poti k srečanju«, ki so jo oblikovali dijaki in profesorji Državne srednje sole »M. de Tommasini« z Opčin na projekt Socrates. Razstava bo odprta od 18.30 do 20.30.

GORICA

Pokrajinski muzej na gradu: Perujski zakladi (odprto vsak dan, razen ponedeljka, od 10. do 18. ure).

SLOVENIJA

PIRAN

Galerija Meduza 2: do 26. septembra bodo na ogled dela španske slikarke Marise Casado.

ŠTANJEL

Spacalova galerija: na ogled je razstava »Maks Fabiani - vizije prostora«.

NOVA GORICA

Grad Dobrovo: na ogled je razstava slikarskih del Jaglenke M. Leban in Bozidarja Scurka.

KOROŠKA

CELOVEC

Novi deželni arhiv (St. Rupprecht Strasse 7): do 19.9. je na ogled razstava »Koroška, Avstrija, Evropa - Kulturne dobrine 12. stoletja«.

Deželna galerija (Burgasse 8): do 14.9. je na ogled razstava »Dve stoletji umetnosti na Koroškem«.

ŠENTJANŽ V ROŽU

K + K center: do 31.10. bosta na ogled etnoloska in zgodovinsko-socialna razstava »Kri- vi lov v Karavankah« in pa razstava slik in risb Antona Repnika.

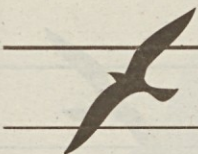
TINJE

Galerija Tinje: na ogled je razstava Elene Bracciolini iz Rima.

BOROVlje

Boroveljski grad: do 26.10. je na ogled Deželna razstava '97.

Nekdanja Posojilnica (Postgasse 4): do 26.10. je na ogled razstava »Kultura-Delavstvo-Narodnost - Borovlje 1848 do danes«.

RAI 3 slovenski program

Za Trst: na kanalu 64 (Ferlugi) in 40 (Milje)
Za Gorico: na kanalu 69 (Vrh Sv. Mihaela)

20.25 **Gustav**
 20.30 **TV dnevnik**

RAI 1

6.30 Dnevnik, 6.45 jutranja oddaja Unomattina (vodi Melba Ruffo), vmes (7.00, 7.30, 8.00, 8.30, 9.00, 9.30) dnevnik
 10.00 Film: Uno yankee alla corte di re Artù (fant., ZDA '91, i. Michael York, Theresa Russell), vmes (11.30) dnevnik
 11.35 Aktualno: Poletna jutranja oddaja Verdemattina (vodita Luca Sardella in Janira Majello)
 12.25 Vreme in dnevnik
 12.35 Nan.: Gospa v rumenem - Osmrtnica za zivega (i. Angela Lansbury)
 13.30 Dnevnik, 13.55 Gospodarstvo
 14.05 Film: Totò Tarzan (kom., It. '51, i. Bianca Fusari, Mario Castellani)
 15.40 Variete za najmlajše: Poletni Solletico (vodita Elisabetta Ferracini in Mauro serio), vmes risanke Tintin in nan. Boy meets world
 18.00 Dnevnik
 18.10 Komicni filmi
 18.25 Nan.: Se bojiš teme?, 18.50 Gospa iz Westa (i. J. Seymour)
 19.50 Vreme in dnevnik
 20.40 Variete: Serata Cinecittà: Loren - Mastroianni: La grane coppia, nato film La ciocciara (dram., It. '60, r. V. De Sica, i. Sofia Loren, Eleonora Brown)
 22.40 Dnevnik
 22.45 Aktualna oddaja: Notti romane - 60 let Cinecittà
 0.00 Dnevnik, zapisnik, horoskop, vreme
 0.40 Aktualno: Venezia Cinema, 0.50 Filozofija
 1.10 Nočni pogovori

RAI 2

6.30 Variete: Videocomic
 7.00 Nad.: La traidora
 7.45 Variete za najmlajše, vmes nan. Lassie
 10.00 Oddaja o izletih in potovanjih: Sereno variabile
 10.10 Nad.: Quando si ama, 11.00 Santa Barbara
 11.45 Dnevnik 2
 12.00 Variete: Ci vediamo in TV
 13.00 Dnevnik
 13.30 Dok.: V kraljestvu zivali
 14.00 Variete: Ci vediamo in TV (vodi P. Limiti)
 15.10 Film: Sotto il sole di Roma (dram., It. '48, r. Renato Castellani, i. A. Sordi, L. Rossi)
 16.15 17.15 dnevnik, vreme
 17.25 Univerziada: atletika, plavanje
 20.30 Vecerni dnevnik Tg2
 20.50 Variete: Stasera Milly (vodi Paolo Limiti)
 23.00 Tg2 Dosje
 23.45 Dnevnik in vreme
 0.05 Sport
 0.10 Aktualno: Zgodbe (vodi Gianni Minà)
 1.10 Dokumenti
 2.10 Glasb. odd.: Mi ritorni in mente - Replay

RAI 3

6.00 Dnevnik, vreme
 8.30 Aktualno: Magazzino
 9.30 Univerziada '97
 10.30 Tempo futuro
 12.00 Dnevnik 3
 12.05 Nad.: In nome della famiglia, 12.35 nan. Blue jeans
 13.00 Aktualno: Grand Tour
 14.00 Dezelne vesti, dnevnik
 14.45 Nan.: ENG - V živo
 15.35 Sportno popoldne: SP v kolesarstvu
 17.55 Dok.: Geo magazine
 18.30 Nad.: In nome della famiglia, vreme
 19.00 Dnevnik, dezelne vesti
 20.00 Aktualno: Abbiamo già le stelle?
 20.25 Film: Octopussy - Operazione piovra (krim., VB '83, i. R. Moore, K. Bedi)
 22.40 Dnevnik, dezelne vesti
 23.00 Variete: Cabaret '97
 0.30 Dnevnik, kultura, vreme
 1.10 Variete: Fuori oratio
 1.15 Sport: Univerziada '97
 1.45 Film: Le notti bianche (dram., It. '57, r. L. Visconti, i. M. Schell)

RETE 4

6.00 Nad.: Lasciati amare
 6.50 TV film: Nord e Sud (dram., ZDA '85, 5. del)
 8.30 Pregled tiska
 8.50 Nad.: Vendetta d' amore, 10.00 Perla nera, 10.30 I due volti dell' amore, 11.00 Regina, 11.45 Mila-gros, vmes dnevnik
 12.30 Nan.: Hisa v preriji
 13.30 Dnevnik
 14.00 Variete: Chi c'è c'è sotto il sole
 15.00 Nad.: Sentieri - Steze
 15.35 Film: Tra le mani di uno sconosciuto (krim., '91)
 17.45 Kviz: OK, il prezzo è giusto (vodi I. Zanicchi)
 18.55 Dnevnik Tg4, vreme
 19.30 Variete: Game Boat
 20.35 Film: L' ombra della seduzione (thriller, ZDA '95, i. T. Russell)
 22.30 Film: Starman (fant., ZDA '84, i. J. Bridges), 0.55 Pregled tiska

CANALE 5

6.00 Na prvi strani
 9.00 Nan.: Love Boat, 10.00 Bionska zenska, 11.00 Blondinka za oceta, 11.30 V osmih pod isto streho
 12.00 Nan.: La tata, 12.30 Nonno Felice
 13.00 Dnevnik TG 5
 13.30 Nan.: Tutto Bean
 13.45 Nad.: Beautiful
 14.15 TV film: Una vacanza in paradiso (kom., ZDA '94, i. Shelley Long, Mel Harris)
 16.15 Nan.: Sisters, 17.15 Komisar Scali
 18.15 Nan.: Casa Vianello
 18.45 Variete: 6 del mestiere (vodita Claudio Lippi in Luana Ravegnini)
 20.00 Dnevnik TG 5
 20.30 Variete: Paperissima Sprint (vodi Michelle Hunziker)
 20.45 Film: L' ultimo dei Mohicani (pust., ZDA '92, i. D. Day-Lewis, Madeleine Stowe, Jodhy May)
 22.45 Dnevnik
 23.00 Film: Al bar dello sport (kom., It. '83, i. L. Banfi, J. Calà), vmes (0.00) dnevnik
 1.15 Nan.: Dream On
 1.45 Paperissima Sprint
 2.00 Pregled tiska

ITALIA 1

6.10 Otroški variete Ciao ciao mattina in risanke
 9.20 Nan.: Mc Gyver, 10.25 Professione vacanze (i. Jerry Calà)
 12.20 Sport studio, 12.25 Odprti studio, 12.50 Fatti e misfatti
 12.55 Sport: Zrebanje za EP v nogometu
 13.30 Variete za najmlajše: Ciao Ciao Parade in risanke
 14.30 Variete: Mai dire TV
 15.00 Nan.: Hercules
 16.00 Variete za najmlajše Bim Bum Bam, risanke, 17.25 L' incredibile Debby
 17.30 Nan.: Prvi poljubi - Jenny, 18.00 Helene in njeni prijatelji
 18.30 Odprti studio, vreme, 18.50 Sport studio
 19.00 Nan.: Baywatch (i. David Hasselhoff)
 20.00 Glasba: Karaoke
 20.30 Odprti studio
 20.45 Nan.: Walker Texas Ranger (i. Chuck Norris)
 22.45 Film: Doppia identità (krim., ZDA '89, i. T. Russell, Jeff Fahey)
 1.00 Italija 1 sport
 1.45 Nan.: Star Trek, 2.45 Barretta

TELE 4

19.30 23.00 Dogodki in odmevi
 13.30 15.45 IP v kosarki
 17.10 La lunga notte
 20.15 Dnevnik v nemščini
 20.30 Dokumentarec
 21.00 Glasba: Poletni Ramble Tumble, 21.50 Film: Cappello a tre punte
 0.13 Madame & Monsieur

MONTECARLO

13.00 19.30, 22.45, 1.20 Dnevnik, 13.30, 19.50 Sport
 11.00 Film: Mr. Moto...
 13.15 Nan.: Ironside
 14.15 Film: Il fantasma galante (kom., VB '36)
 16.30 Nan.: Switch
 17.35 Variete: Poletni Zap zap
 20.05 Strogo osebno
 20.35 Film: Dieci piccoli indiani (krim., ZDA '90)
 23.05 Film: Il ragazzo selvaggio (dram., Fr. '69)

Slovenija 1

7.30 Vremenska panorama
 9.35 Včeraj, danes, jutri
 9.40 Videoring
 10.10 Nad.: Tri krone (Svedska, 2. del)
 11.00 Mladi virtuozi: Klavirski trio Z. Cerar, Gal faganel, Igor Seme (1. del)
 11.35 Film: Molci in poslušaj (Norveska, pon.)
 13.00 Porocila
 13.05 TV igrice - Kolo sreče (ponovitev)
 13.55 Omizje
 15.25 Dok. oddaja: Carlos Fuentes (VB)
 16.25 TV prodaja
 16.55 Videostrani
 17.00 Obzornik
 17.10 Otroški pr.: Risana nani-zanka: Cebelica Maja, 17.35 Pravljica o carju Saltanu (lutkovna nan., A. S. Puskun, 5. epizoda)
 17.50 Nan.: Snežna reka - Saga o McGregorjevih (Avstralija, 22. epizoda)
 18.40 TV igrice: Hugo
 19.10 Včeraj, danes, jutri
 19.15 Risanka
 19.30 TV Dnevnik, vreme, sport
 20.05 Igre brez meja - Majšperk
 21.35
 21.55 Včeraj, danes, jutri
 22.00 Ddmevi, vreme
 22.25 Sport
 22.35 Poletna noč. Nad.: Pacific Drive (Avstral., 32. del)
 23.00 Nanizanka: Stranski učinki (Kanada, 14. epizoda)
 23.45 Brane Rončel izza odra: Trilok Gurtu (2. del)
 1.05 Videoring
 1.35 Videostrani

Koper

15.00 Euronews
 16.20 Film: Skupinska terapija (ZDA '71, i. R. Taylor, J. Bologna)
 18.00 Program v slovenskem jeziku: Primorski magazin
 18.30 Gost tedna, 18.45 Primorska kronika
 19.00 Vsedanes - Tv Dnevnik, vreme, sport
 19.25 Nan.: Dragnet, 20.00 Otroška odd.: Peter Pan Club
 20.30 Dok.: Vatikanski muzeji
 21.00 TV dnevnik - Vsedanes, med odmorom vremenska napoved
 21.15 Sredozemlje
 21.45 Film: Sladka svoboda (ZDA '86, r. Alan Lada, i. Michael Caine, Michelle Pfeiffer)
 23.30 Evropski kulturni magazin: Alica
 0.00 Vsedanes - Tv Dnevnik, vreme
 Program v slovenskem jeziku: Primorska kronika

R A D I O**Slovenija 1**

5.00, 6.00, 6.30, 7.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 18.00, 19.00, 21.00, 23.00
 Porocila: 6.45 Dobro jutro, otroci; 7.30 Svetovni servis; 8.05 Radio Ga-Ga; 9.45 Počitniško popotovanje; 10.30 Pregled tiska; 11.05 Petkovo srečanje; 12.05 Na današnji dan; 12.15 Pregled tiska; 12.30 Kmetijski nasveti; 13.10 Osmrtnice in obvestila; 15.30 DIO, sport; 17.05 OB 17-ih; 18.20 Gremo v kino; 19.45 Lahko noč, otroci; 20.00 Oddaja za pomorščake; 20.30 Slovincem po svetu; 22.00 Zrcalo dneva, vreme, informacije; 22.30 Informativna odd.; 22.45 Naš kraj; 23.05 Literarni nokturmo.

Slovenija 2

6.30, 7.30, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 14.30, 16.30, 17.30 Porocila; 19.00 Dnevnik; 7.00 Jutranja kronika; 8.05 Rekreacija; 8.40 Country glasba, kulturne prireditve; 10.00 Avtomobilistične minute; 11.35 Obvestila; 13.45 Gost izbira glasbo, kulturne drobtinice; 15.30 DIO; 16.15 Popevki tedna; 17.00 Glasovanje za novi popevki tedna; 18.50 Črna kronika; 19.30 Stop pops in novosti; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Metallica: The Facts.

Slovenija 3

7.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 18.00, 22.00 Porocila; 10.05 Vodomet melodij; 11.05 Repriza; 12.05 Igramo in

pojemo; 13.05 Nedrja Zemlje; 13.30 Glasb. tradicija; 14.05 Izobraževalni pr.; 15.00 Šanson; 15.30 DIO; 17.00 Solistični koncert; 18.05 Likovni odmevi; 18.20 Čarobna piščal (odlomki); 19.30 Festival Brežice '97; 22.05 Igra; 23.00 Šestnajst strun; 23.50 Napoved sporeda; 23.55 Lirčni utrinek.

Radio Koper

(slovenski program)

6.30, 8.00, 8.30, 9.30, 410.30, 13.30, 14.30 Porocila; 12.30, 17.30, 19.00 Dnevnik; 6.30 Osmrtnice; 7.00 Jutranjik; 7.30 Porocila - Noč in dan; 8.00 Pregled tiska, vreme; 8.50 Kulturni koledar; 10.00 Havana; 11.00 Aktualnosti: Za in proti; 13.00 Daj, povej; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.15 Glasba po željah; 17.30 Primorski dnevnik, osmrtnice; 18.00-19.00 Glasba in informacije; 19.00 Prenos RS; 20.00-22.00 Poletni večerni pr.; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30-0.00 Glasba.

Radio Koper

(italijanski program)

6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, Porocila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Dnevnik; 6.25 Drobci zgodovine; 8.05 Horoskop; 8.40 Izbrali ste; 9.15 Govorimo o; 9.33 Pred našimi mikrofoni; 10.00 Pregled tiska; 10.15 Sigla single; 10.33 Souvenir d'Italia; 11.00 Iz parlamenta; 12.55 Pesem tedna; 13.00 L' una blu, Glasba po željah; 13.40

Bella bellissima; 13.55 Pentole e coperchi; 14.33 Sigla single; 14.50 Discoteca sound; 15.15 London calling; 18.15 Kultura; 18.45 Pierino e il lupo; 19.25 Sigla single; Šport.

Radio Trst A

14.00, 17.00 Porocila; 8.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 7.20 Dobro jutro po naše, vmes Koledar; 8.10 Glasb. vrtiljak; 8.30 Na počitnice; 9.00 Slov. lahka glasba; 9.30 Izbrani listi, nato Revival; 10.00 Pregled tiska; 10.10 Koncert operne glasbe; 11.30 Odprta knjiga: Tisoč dni, dvesto noči (M. Sosič, prip. Tone Gogala), nato Valčki in polke; 12.00 Krajevne stvarnosti: Nediški zvon, nato Reggae glasba; 12.40 Zbori; 13.20 Glasbeni predah, vmes Števerjan '97; 14.00 Deželna kronika; 14.10 Ob Rižani in Rokavi v iskanju slov. Istre; 15.15 Med Indijanci v Andih; 16.00 Spoznavajmo svet živali; 16.45 Pesem dneva; 17.00 Kulturna kronika; 17.10 Klasični album; 18.00 Kulturni dogodki; 18.30 Romantične melodije; 19.20 Napovednik.

Radio Opčine

11.30, 15.10, 17.10 Porocila v slovenščini; 8.30, 12.30, 18.30 Porocila v ital.; 10.30 Matineja; 16.00 Juke Box Time lestvica tedna; 19.00 Morski val (vsakih 14 dni).

Radio Koroška

18.10-19.00 Kulturna obzorja.

Primorski dnevnik

Lastnik: Zadruga Primorski dnevnik z o.z. - Trst
 Izdajatelj: DZP - PRA.E. d.o.o. — Družba za založniške pobude
 Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040-7796699, fax 040-773715

Tisk: EDIGRAF, Trst

Odgovorni urednik: BOJAN BREZIGAR

Redakciji: Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040-7796600, fax 040-772418
 Gorica, Drevored 24. maja 1, tel. 0481-533382, fax 0481-532958
 Dopolnjenja: Cedad, Ul. Ristori 28, tel. 0432-731190, fax 0432-730462
 Celovec, Wulfengasse 10/H, tel. 0463-318510, fax 0463-318506

Internet: <http://www.primorski.it/>
 e-mail: redakcija@primorski.it

Prodajno naročninska služba
 Italija: Trst, Ul. Montecchi 6, tel. 040-7796600, fax 040-772418
 Gorica, Drevored 24. maja 1, tel. 0481-535723 fax 0481-532958

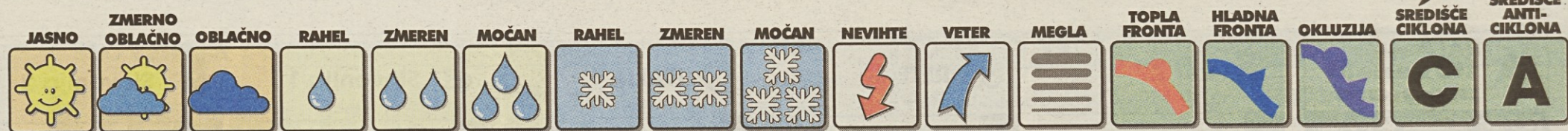
Cene oglasov
 Italija: 1 oglasni modul (sirina 1 stolpec, višina 28 mm) 100.000 LIT,
 finančni in legalni 150.000 LIT, ob praznikih povisek 20%; mali oglasi
 1000 LIT beseda; osmrtnice, zahvale in sozolja po formatu. IVA 19%

Cena: 1.500 LIT - 60 SIT

Poštni tr. PRAE DZP st. 11943347
 za Slovenijo: mesečna 1.710 SIT, letna 15.000 SIT plačljiva preko
 DISTRIEST, Partizanska 75, Sezana, tel. 067-73373
 ziro račun 51420-601-27926

Registriran na sodišču v Trstu st. 14 z dne 6. 12. 1948
 Član italijanske zveze časopisnih založnikov FIEG

VREMENSKA SLIKA

Nad zahodno in deloma srednjo Evropo je območje nizkega zračnega pritiska. Hladna fronta se pomika preko Slovenije. Za njo bo došel s severozahodnimi vetrovi hladnejši in postopno bolj suh zrak.

DOLŽINA DNEVA

Sonce vzide ob 6.27 in
zatone ob 19.45
Dolžina dneva 13.17.

LUNINE MENE

Luna vzide ob 3.15 in
zatone ob 18.05.

PLIMOVANJE

Danes: ob 2.36 najnižje -44 cm, ob 9.20 najvišje 30 cm, ob 14.53 najnižje -13 cm, ob 20.30 najvišje 32 cm.
Jutri: ob 3.08 najnižje -49 cm, ob 9.45 najvišje 36 cm, ob 15.26 najnižje -19 cm, ob 21.06 najvišje 36 cm.

MORJE

Morje skoraj mirno,
temperatura morja 25 stopinj.

BIOPROGNOZA

Vreme bo na počutje in razpoloženje ljudi sprva se vplivalo obremenilno in vremensko občutljivi ljudje bodo imeli težave. Popoldne bo obremenitev ponehala in vremenski vpliv bo ugoden.

TEMPERATURE V GORAH

	°C	°C
500 m	17	2000 m.....5
1000 m	12	2500 m.....2
1500 m	8	2864 m.....0

Vremenska napoved Hidrometeorološkega zavoda R. Slovenije

DANES

DANES: Oblačno bo s padavinami, deloma nevihtami. Dež bo popoldne od zahoda postopno ponehal, v zahodnih krajih se bo pričelo jasni.
SOSEDNJE POKRAJINE: oblačno bo s padavinami, deloma nevihtami. Čez dan bo dež v severni Italiji ponehal, popoldne se bo od zahoda jasnilo. Hladneje bo.

JUTRI

V soboto in nedeljo bo precej jasno. Jutro bo sveže, po nekaterih kotlinah bo megla.

SVET / SLIKA PRI SLIKI...ZGODBA PRI ZGODBI...PA ŠE RES JE

Koliko stane pogreb zajca?

LOS ANGELES - Koliko stane pogreb zajca, hisnega ljubljénca v Los Angelesu? Steve in Marsha Artaega, katerih pes je do smrti oklal sosedovega zajca, sta uzalostenim lastnikom poslala sozhalno pismo in ček za 450 dolarjev za pokop pokojnega zajca na mestnem pokopališču za hišne ljubljénčke. A sta se pri oceni pogrebnih stroškov ustela. Uzalostena lastnica Pepi Novick je novinarjem povedala, da zeli svojega pokojnega zajca Tuscon pokopati na pokopališču, na katerem so pokopani hišni ljubljénčki hollywoodskih zvezd. Novickova si je tako zazelela, da bi njen Tuscon počival poleg Droopyja in Bootsa, psa Humphreya Bogarta in macka Charlieya Chaplina. Novickova je ček zakoncev Artaega zavrnila z obrazložitvijo, da ga ima za zalitev. Razkošnejši pogreb pokojnega zajca bi namreč stal 905 dolarjev, zato uzalostena lastnica zahteva od lastnikov morilskega psa plačilo celotnega stroška, ki vključuje tudi nagrobnik z lasersko vdelano podobo zajca ter kip hišnega ljubljénčka, ki leži pred skodelico z jabolkom - priljubljeno Tusconovo hrano. Ker Artaegova pristajata na plačilo pogreba, o nagrobniku pa ne želita niti slišati, je gospa Novick celoten primer predala sodišču. (STA/Hina)

Štirinajst let zapora zaradi prodaje krzna velike pande

PEKING - Kitajsko okrožno sodišče v Tongxianu je pet oseb zaradi prodaje krzna velike pande, ki je na Kitajskem na seznamu ogroženih živalskih vrst, obsodilo na sedem do 14 let zaporne kazni. Casnik The Beijing Daily piše, da so obsojene aretirale pri prodaji krzna v vzhodnem predmestju Pekinga. Predstavniki sodišča so povedali, da obsojeni sicer pande niso ubili, niso pa zeleli povedati, od kod so krzno zaščitene živali dobili. V bambusovih gozdovih na zahodu in jugozahodu Kitajske živi le še približno 1000 pand, njihovo število pa se se zmanjšuje. (STA/Hina)

Zelena luč spotakljivi reklami

LONDON - Britanske televizijske postaje so v sredo s pristankom uradne komisije za cenzuro zacele predvajati reklamo, ki kaže golega moskega, očitno v erekciji. Reklama za nek deodorant namiguje na fizični učinek lepe mlade ženske na golega moskega. Komisija, ki je vsakršno namigovanje na erekcijo razsodila za slab okus, je reklamo dovolila predvajati po 21. uri. To časovno omejitev opravičuje zelo jasno namigovanje, je razsodila komisija. (STA/AFP)

Tudi to je lahko zabava

BUÑOL - Španija je država, ki se v poletnem času ponasa z najbolj iznajdljivimi vaskimi sagrami. Vsakdo najde, kar mu je najbolj všeč: večino gre sicer za igre, pri katerih ima govedo pomembno vlogo, in tako je tekanje pred biki, bikci ali kravami najobčajnejše razvedrilo. V Valenciji se obmetavajo s cvetjem, nadelec od tega mesta, v Buñolu, pa so cvetje zamenjali s ... paradizniki. Tomatina je praznik, na katerem se tisoči udeležencev lučajo z zreli paradizniki in letos so jih porabili kar celih 100 ton.

V razliko od drugih ljudskih običajev, Tomatina ne sega v prejšnja stoletja. Iznašli so jo namreč pred nekaj več kot 50 leti, natanko leta 1945, ko je skupina občanov s paradizniki »nagradila« mestne oblasti. Tomatina traja približno eno uro, nakar je udeležencem na razpolago 100 tusev. (Telefoto AP)

